

MOTIMEDI

MOLOTO, D.P.

AFRICA
PL AFRICA
8747 PL
MOL 8747
MOL

495

Motimedi

7

D.P. Motimedi

Thomas Nave

CAT NO. 68-102-07

EDUCATION PUBLISHERS

LR 3411
1

MOTIMEDI

D.P. Moloto

Tswana Novel

(1974)

CAT. NO. 66-102-07

EDUCUM PUBLISHERS

EDUCUM PUBLISHERS

P.O. BOX 9573
JOHANNESBURG
2000

Trading as:

Educum Booksellers
4 Banfield Road
MARAISBURG
1710

Educum Booksellers
35 Eales Street
KING WILLIAM'S TOWN
5600

Educum North Ltd.
104 Joubert Street
PIETERSBURG
0700

Educum Booksellers
55 Amphill Avenue
BENONI
1500

Educum Booksellers
A9 Sanlam Centre
Industrial Park
25 Jean Simonis Street
PAROW
7500

Educum Booksellers
34 Baviaanspoort Road
LYNN EAST
0186

Educum Booksellers
62 Plein Street
KLERKSDORP
2570

Educum Booksellers
11 Polly's Centre
Main Road
EMPANGENI
3880

Educum Booksellers
22 Hagart Street
PINETOWN
3600

Educum Booksellers
Checkers Centre
Corner Wilson &
Beaconfield Roads
DUNDEE
3000

Educum Booksellers
Checkers Centre
NEWCASTLE
2940

Educum Booksellers
46 Aliwal Street
BLOEMFONTEIN
9301

Educum Booksellers
Phuthaditjhaba
Mini Shopping Centre
P.O. Box 174
WITSIESHOEK
9870

Educum Booksellers
13A Beit Street
DOORNFONTEIN
2094

Educum Booksellers
Shop No. 3
Wingrin Centre
MARBLE HALL
0450

Educum Publishers, Johannesburg
Copyright © 1970
All rights reserved

ISBN 0 7980 0952 7

Second edition
Seventh impression 1988
Set, printed and bound by
Thandapers, King William's Town — 15223/0416

rid : sab88 - 020518

BD022257

300018166

KETAPELE

Ke yoo ge Molatlhegi. Ke Motshwana wa matsatsing a kajeno moša wa ga rašaša. Lokwalana lo lo kwadilwe ka ngwaga wa 1942 ka kgwedi ya Tlhakole e le pedi. Ke Molatlhegi tota. Lo rile go thaiwa ditlhogo tsa lone le marapo a latlhega jalo lo lo khutshwane go feta ka fa ke ne ke ikaeletse go lo kwala. Gape e rile ha ke sena go lo kwala lo bo lo tlanngwa (type) ditsebetsebe tsotlhe tsele tsa latlhega mo matsogong a babadi ba ba lo balelang bagatisi. Ka boela ka tshwanela go lo kwala gapegape, ke ka moo Molatlhegi e tsereng lobaka lo loleele gore a tlhage.

Go na le mantswenyana a mangwe a ka gongwe babadi (babuisi) ba ka makalelang tiriso ya one. Re dirisitšwe lentswe le "Batshwana" go bolela batho ba bantsho. Ra adima "fumana" go Bašwešwe bakeng sa bona, ra gapa "tšhepha" go Batlokwa bakeng sa go ikgabisa ka dikhai. Re dirisitse le one mantswa a sekgoa ga re tlhalosa ga dilo tse re senang maina a tsone ka Setswana.

Bagaetsho lo tla lemoga gore ga re a leka go bua Setswana ka ntsha epe ya loleme lwa Setswana. Ke gore ga re a leka go kwala Serolong kgotsa Sekgatla kgotsa Sengwato, kgotsa Sekwena, re dirisitšwe mantswa ao re a itseng a puo ya Setswana re sa tlhophe gore le le dirisiwa ke Batswana bafe bogolo. Re ikwaletse Setswana ka fa se re kgatlhang ka teng.

Sengwe le sengwe se se bolelwang mo lokwalwaneng lo, ga se a kobisa go motho ope yo o tshelang kgotsa yo o suleng. Re ikwaletse tsa botshelo jwa Batshwana metlheng ya gompieno jaaka re di bona.

Re leboga bathusi botlhe ba ba thusitseng ka go re tiisa moko gore lokwalo lo lo bo lo fele. Gare ga bathusi botlhe ke leboga Rre le Mme Mmafini yo o nkamukamusitseng, gape yo o nthusitseng go dirisa mantswa a Setswana gagolo fa re kwala Mokwena.

Bagaetsho re a dumela Molatlhegi o tla tsaya manno a dinaane le dithamalakwane mme e re mantsiboa fa ditiro di wetse lo kgone go itisa le ene. Re kwadile Molatlhegi go le thabisa; fa a ka le thabisa Molatlhegi o tla bo a dirile tiro ya gagwe.

MOLATLHEGI

KGAOLO YA I

BOTSALO

E ne e le mantsiboa ka letsatsi lengwe la malatsi a go neng go tletse batho ba bantsi mo mebileng ya motse wa Fitase, fa go fitlha lekgarebe le le makgasa, maleka a dikhai tsa gagwe a bile a phaphametse mo phefong e kete diphofa tsa ntšhe; ka mokgwa oo a neng a le mantabola, a bile a itlhaganetse ka gone. Mosetsane yo, o na a bonala gore o tswa kgakala. Dinao tsa gagwe di ne di tletse dithole, di bile di phanyegile manga, go bonala o kile a ralala mo kupeng e e boitshegang. Mosese o ne a apere o montsho mme o sa tlhole o le montsho ka ntlha ya dithole, o setse o le mohibidu, go tshwana jaaka e kete o na a ntse a ipitika mo mmung o mohibidu.

Fa fitlha fa pele ga ntlo e nngwe, fa go neng go eme mosadimogolo gone, mosetsana yo a ema gonne o na a bolailwe ke tlala, a bile a tshwerwe ke lenyora. O na a ema jaana ka ntlha ya kakanyo ya gore mosadimogolo yo a neng a eme fa pele ga monyako wa ntlo o tla mo utlwela botlhoko, mme a mo thuse ka dijo le metsi. Tlala e ne e mo tshwere moo a neng a palelwa ke go bua go bolela se a se batlang. Mosadimogolo o ile a utlwela mosetsana yo botlhoko, mme a mo tsenya mo ntlung ya gagwe, a mo naya dijo le borobalo.

Mosetsana yo ka a na a le moimana, e ile ya re mo go jone bosigo jo a bo robetseng mo tlung ya mosadimogolo, yo o bidiwang Rebeka, a lala a tshotse ngwana wa mosimane. Ka lekgarejwana le le ne le le boko, ga le a ka la tshela go bona ngwana wa lona, gonne le ile la swa gone bosigong joo.

Pele mowa o kgaogana le nama, o ile a lopa Rebeka gore a tsee sebaga se se neng se le mo thekeng la gagwe a se golegelele mo lethekeng la ngwana, mme e re kgetsana ya letlalo la noga le le neng le rokeletswe mo sebageng, a le rokelele ka bonatla jotlhe gore e se ka ya kgaoga, gape a se ka a e phunya go fitlhela ngwana a ba a nna dinyaga di le lesome le metso e metlhano.

Mosadimogolo Rebeka o ne a na le bana ba bantsi ba dikhutsana ba a neng a ba tlhokomela. Bangwe ba bona e ne e le ditlogolo tsa gagwe. Bangwe e le bana ba ditsala tsa bana ba gagwe ba basetsana ba ka ntlha ya lehuma ba neng e re fa ba ya tirong ba ba tlogele le mosadimogolo, gore a ba tlhokomele, a ba dise.

tshololo, bodidi

Ngwana yo wa mosimane, yo go tlogeng jaanong re tlang go mmi-tsa Molatlhegi, o ne a re fa a sena go tsholwa a isiwa kwa ntlung ya Kokelo, gore a ye go tlhokomelwa gone go fitlhela a ba a kgona go ja. O ile a tsengwa mo bolaong jo bongwe jwa malao a a neng a tletse gona. O ne a tlogelwa gantsi a le nosi, mme a lele jalo go fitlhela a ba a tshwarwa ke boroko. Baoki ba ne ba mo naya dijo, mme ba mo rata thata gonne e ne e le ngwana yo montle thata. Ba ne ba mo tlhokomela go feta bana botlhe, ka jalo Molatlhegi a gola ka banako.

Fa Molatlhegi a kokotletse a bonala gore ke motho, a romelwa kwa go Mosadimogolo Rebeka gore a mo tlhokomele mmogo le bana ba bangwe. Lapa le la ga Rebeka le ne le bidiwa Kgodiso; ka gore bana ba bantsi, e leng ditlogolwana tsa ga Rebeka, le bana ba ditsala, ba godisitswe gone. Molatlhegi ge, gone fa Kgodisong fa, o ile a simolola go ithuta gore botshelo ke eng; gonne ke gone moo a ileng a simolola go ithuta go lwa le bothata le matshweriyego a botshelo. Ra re o ile a ithuta gore botshelo ke eng, gonne botshelo ke tlhakantshuke ya monate le botlhoko, boitumelo le bohutsana.

metogo
Selo sa ntlha se se ileng sa tlhokofatsa Molatlhegi, ke tlala. Bana ba, ba ne ba sena dijo tse ba ka di jang. Ba ne ba fiwa bogobe jo bo metšana mo mosong, mme ba tsholelwa botlhe mo mogopong o le mongwe, mme ba tsenye mogopo gare, ba je ba phaka ka mokgwa o o gakgamatsang. Molatlhegi o ne a sa itse go phaka, jalo o na a phakelwa ke bana ba bangwe ka gale. Fa ba ne ba jele bogojwana jo, go ne go fedile mo letsatsing leo; ke gore ba ne ba fitlhotse ba bile ba laletse. Motshegare ba ne ba tsamaya le mebila ya motse, mme batho ba ba pelo ba ne ba ba naya se se ka jewang. Fa gongwe ba ne ba ya go batla se se ka jewang mo dikgamelong tsa matlakala a a latlhwang ke batho. O ne o ka fitlhela ba le makgamatha, ba tletse

leswe, diaparonyana tsa bona di bile di phatsima, di le popota ka ntlha ya leswe. Ba ne ba fata jalo ka tsatsi lengwe le lengwe mo dikgamelong tsa matlakala, le mo dikgatlamping, ba batla se se ka jewang jaaka go dira dikolobe. Gantsi ba ne ba leka go utswa sejo se ba ka kgatlhanang naso.

Ka tsatsi lengwe fa bana na ntse ba fata mo dikgamelong tsa matlakala jaana, Molatlhegi a ntsha nama mme botlhe ba e kgaogana. Bosigo fa ba robetse Molatlhegi a tsogelwa ke mala. A menogela jaaka seboko se tlasetswe ke ditshoswane. A lela a leka go tsosa Rebeka. Rebeka ka a na a tsofetse o na a gateletswe ke boroko, mme a se ka a utlwa sepe. Molatlhegi a lala a menogela, a kudupana, a raga a tshwere bothata e kete o jewa ke selo mo maleng. Rebeka fa letsatsi le tswa a tsoga mme a makadiwa ke go bobola ga Molatlhegi. A tsena mo tsietsing ka a ne a gopola gore ngwana o tla swa. A ya kwa le kwa mo ntlung. A tsaya se le sele, mme ga se ka ga thusa sepe. Fa a ntse a kgarakgatshega le ntlo jaana a bona mmolopita wa tipi; a e tsaya a e tlhakanya le metsi mme a naya Molatlhegi gore a nwe. Botlhoko bo jesa maswe — Molatlhegi ga a a ka a tlhola a leka go lebisisa molemo o a neng a o nosiwa, o ile a o kakantela fela, mme a fetsa lebekere le tlese.

Fa a sena go nwa a utlwa a feroga dibete. A ya go betolola dijo tsotlhe, le dibodu tsotlhe tse a neng a letse a ithusitse ka tsona. Ga nkga ga re phu, ntsi e tala ya ba ya nna ya boka. Fa morago ga petololo e a ikutlwa a le botoka.

Go tloga ka lona letsatsi leo mosadimogolo Rebeka ga a ka a tlhola a dirisa molemo ope bakeng sa mala fa e se tipi. Gantsi o ne a gakolola basadi gore ba dirise tipi fa mosimanyana a bolawa ke mala. O ne a gopola gore tipi ke molemo o o alafang mala a basimanyana, le e seng mala fela e bong botlhoko jo bongwe le jo bongwe jwa basimanyana. Fa mosimane a tshoromela a tetesediwa ke letshoroma, kana mogote, o na a re a nosiwe mmegodi (tipi). Rebeka o ne a o bitsa mmegodi gonne fa mosimane a o nwele o tla ipogola go fetisisa.

go sellega/betoga

Ka letsatsi le lengwe monna yo mongwe wa mohumi a tthomolwa ke tshotlego ya bana ba ga Rebeka pelo, mme a atswa Rebeka ka madi go batlela bana diaparo le dijo.

Rebeka mosadimogolo yo o tlhoko, o ile a rekela bana marukhwana le digentswana tsa seile e ntshonyana, mme a ba direla digempe tse di melala e meswaanyana. Ka jalo bana ba ba gagwe ba ne ba le bafatshwanyana; mme bana ba motse ba ne ba ba bitsa ditadi. Bana ba ne ba tšhathile dikgetsana tsa matlalo mo melaleng. Mo go tsona ba ne ba rwala dikwalo, le matlapa mmogo le tsona dijo tsa motshegare.

Molatlhegi o ne a tsamaya mmogo le lesongwana la bana go ya sekolong. Sekolo se ne se le kgakala thata le legae ... Morutisi wa mosadi e ne e le Martha Mokgalo. Mosadi yo, o ne a le molemo thata a rata bana botlhe jaaka e kete ke bana ba gagwe. Ba ba leswe, o ne a ba tlhapisa, ba ba botlhoko o ne a ba lemoga ka pele mme a ba romele gae. Bana ba ne ba mo rata, ba bile ba mmitisa Mmapelo, O ne a ba itshokela, a ba leka ka mekgwa yotlhe fa ba sa tlhaloganye se a se ba rutang. O ne a se ka a betsa ngwana fa a sa senya sepe se segolo. Ka metlha o ne a ba kgalemela ka lentswe le le tletseng lorato le pelonomi. Bana ba ne ba mo tlotla, ba mmoifa, ba se ke ba rata go mo kgopisa ka tsatsi lepe.

Go ne go le basimanyana ba bangwe ba ba neng ba ithaya gore Martha o dirwa ke boboi fa a se ke a itaya bana, mme bona ba rera gore ga ba kitla ba tlhola ba dira se Martha a se ba bolelelang. Ka tsatsi lengwe fa go dirwa tiro ya diatla ba gana go feela lebala. E rile fa Martha a galefa basimanyana ba bangwe ba tshoga ba taboga ba tsaya mafeelo ba feela lebala. Molatlhegi ene a itulela, a gana go dira sepe. Mo kgalefong ya gagwe Martha a tshwara Molatlhegi ka digempenyana a mo rutlarutla, a mo otlala ka thupa. Fa thupa e tsena Molatlhegi a palelwa ke go itshoka a dilegela Martha ka meno a mo re tsi! Martha a bitsa bana ba bangwe go tla go mo thusa. Fa ba sena go namolela, Martha a laela gore Molatlhegi a bapolwe godimo ga tafote, mme a mo gotlha ka thupa gore a ba a bokolele jaaka mokoduwe wa kolobe.

Fa Molatlhegi a gololwa a siela gae, mme a fitlha a itshuba mo ntlung. Mantsiboa fa bana ba lalela a tlhokofala. A batlwa gotlhe mo motseng go fitlhelela bosigo. E rile fa bana ba bangwe ba ya go itelega diphateg, ba utlwa a gotlholo, mme ba bolelela Rebeka. Rebeka a ya go bona gore o dira eng. E rile fela fa Rebeka a re o mo tshwara ka lebogo go mo ntsha mo lekeseng leo a neng a iphitlhile mo go lona, a bo a mo re ka meno, dile! Mosadimogolo o rile o a otla, a re o a rutla, a re o a rapela, ga se ke ga thusa sepe. Fa a setse a bona gore botlhoko bo mo totela go gaisa ka moo a ka itshokang ka teng, a itlhabela mokgosi a re: "Thusang, sebata se ntshwere!"

Batho ba tshoga. Bangwe ba gakgamala, ba re. "Sebata ke sa eng se se tshwereng motho mo motseng o o tleseng batho jaana, mo gare ga motse o mogolo jaana wa Gauteng." Ba tshega ba gopola fa mosadimogolo a tlhapetswe. Ba bangwe ba gopola noga, mme bona ba tsaya dithobane, ba tabogela gona go ya go thusa mosadimogolo. Batho ba, ba ne ba eteletse pele ke motho yo o bogatlapa thata, yo o tshabang noga ka mokgwa o o makatsang. Fa a fitlha fa mojako, bakeng sa go tsena a ema, a botsa a re, "Ke eng se se go tlhasetseng?" Mme ka go ne go le modumo o mogolo o o neng o tsositswe ke bana ba ga Rebeka a se ka a ba a utlwa.

Ba ba mo setseng morago ba mo kgorometsa ba re a tswela pele. Fa a le bogareng ba sepalamo se se yang ka kwa diphaposing tse di ka kwa godimo bana ba lela thata, ba tswa mo phaposing e nngwe e e neng e le gaufi le monna wa rona, ba tswa jaaka motshitshi wa dinotshe. A gotla a re: "Mpheng tsela, namane e tona ya noga ke yeo e e tla!" Batho ba menoga ka pele ba re thikhwi! Bangwe ba wa, mme ba gatakwa ke ba bangwe. Ga tsoga mokubukubu, ga nna letlhanatlhana, batho ba bela, ba tlhanasela jaaka dikgobe. Monna wa rona ya re fa a re o tlhanola ditlhako a kgopiwa, a wa, a pitikologa go ya tlase le sepalamo. Ya re fa a ruthagana fa fatshe a bo a setse a eme ka dinao, a sia matlho a ntse a lebile phaposi e bana ba tswang mo go yona. Mme ka a ne a tshaba a sa leba kwa a neng a ya gona, a fitlha a ratha lobotana lwa ntlo ka tlhogo, a ba a wela fa fatshe a idibala.

Gare ga batho ba, go ne go le monna a bidiwa Komane; ene noga o na a sa e tshabe, o ne a e tshwara fela ka seatla. Jalo ge, e rile fa batho ba phatlalala ene a tlhatloga sepalamo go ya go tlhatlola mosadimogolo. Fa a fitlha mo phaposing e mosadimogolo a neng a ntse a kua mo go yona, a ema tlaa! Ka ntlha ya gore bakeng sa noga a fitlhetse mosimanyana a kgonogetse mo lebogong la mosadimogolo ka meno. A gakgamala pele, a tsielega, a se ka a itse gore a ka dira eng ka lobakanyana. Morago a atamela mosimanyana, a mo panyeletsa metlhagare ka menwana go mo atlhamolola molomo, gore Rebeka a tle a ntshe monwana wa gagwe mo molo-mong wa mosimanyana. Monwana wa ga Rebeka o ne o ngenegile go bile go bonala lerapo. Madi a ne a tsurutla jaaka metsi, a tletsetletse ntlo yotlhe. Diaparo tsa ga Molatlhegi e le madi fela, bogolo mo kgareng. Jaaka e kete o na a tshelwa ke motho ka madi, kgotsa a tlhapa ka ona. Tlhogo ya ga Molatlhegi e ne e tletse dintho jaaka bana ba mo otlile fa ba leka go mo tlosa mo go Rebeka. Mangole a gagwe a kgobogile, e le madimadi fela jaaka ba ne ba ntse ba mo gogoula le lefatshe.

Kgang e e botlhoko e ya ditiro tsa ga Molatlhegi ya fitlha go baruti mme ba rera go romela Molatlhegi sekolong kwa go Mogokgo Tumelo. Tumelo e ne e le mogokgo wa bagokgo, mogokgo wa metlheng ya maloba yo o neng a itse fa molato wa mosimane a o duelela ka e nkgwe. O ne a tumile Tumelo, a itsege ka ntlha ya bogale le botlhogo jwa gagwe. Bana ba sekolo sa gagwe ba ne ba sa mo tlakobe, ba ne ba mmoifa jaaka tau. O na a sa bue thata ka molomo, o na a bua ka seatla. Bana botlhe ba e nenge le diganana, bo-raetlhotse, digogotlo, dingangatelela, ba ne ba romelwa kwa go yona tau ya Kgapamadi (Sophiatown) Tumelo. O na a itse go kgopolola bana ba ba sokasokegileng mo mekgweng. Ka tsatsi le lengwe o ne a bonwa a gwanta mo lebaleng la sekolo, a ikokotlela ka letlhaka le le boleta. O ne a sa ikokotlele gonne a ne a palelwa ke botsofe gongwe bogole, o ne a tlhaba lefatshe ka seiteo sa gagwe, se se se keng se kgaogana nae.

Molatlhegi o ile a romelwa kwa go Tumelo; mme o ne a tshwanetse go phakela a tlhatloga meboti go gopola sekolong kwa motsemogolo Kgapamadi. Ba ba itseng sekgala se se leng magareng a Seetebo-

sigo (Fitase) le Kgapamadi, ba tla lemoga leeto leo Molatlhegi a neng a tshwanetse go le tsaya matsatsi otlhe. Go ne go se dipalangwa tse dintsi malatsing ao mme le gona Tumelo o ne a gakolotse Rebeka gore a se ka a naya Molatlhegi sepalangwa le fa e ka nna tumuga e e mokoduwana fela.

Fa dikolo di bulwa Molatlhegi a ya gona kwa ga Tumelo, sekolong se se neng se bidiwa Mokgopolodi. Fa a fitlha gona a tsenngwa mo phaposing ya ga Tumelo, mme a apolwa diaparo tsa gagwe, a apesiwa diaparo tsa matšhona tse di neng di innwe mo mading. Tumelo a re, "Apara, o tswa o tshaba, kaitsane e le wena o ratang go ikgabisa ka madi a mosadimogolo." Mo mokokotlong wa gempe ya gagwe go ne go kwadilwe ka ditlhaka tse dintsho: "Senwamadi!"

Bana ba phuthega, Tumelo a letsa nakana mme bana ba re ti! mo morading. Ba sala ba ntse thutswana ya noga, ba otlhile dithapothapo, ba timpetse ti! Ya sasanka gare ga bona namane e ntsho, e batla yo e ka mo jang. A ba tlhatlhoba a rata go bona yo diaparo tsa gagwe di leng leswe, le yo o sa tlhapang. Fa a fitlha go Molatlhegi a mmotsa gore diaparo tsa gagwe di tladitswe ke eng madi. Molatlhegi a leka go tlhalosa gore Tumelo ke ene a mo apesitseng tsona. Tumelo a botsa gore ke goreng a sa di apesa bana ba bangwe. Molatlhegi a tlhoka molomo, mme Tumelo a bo a setse a mo fofela ka letlhaka mo mokokotlong.

A ba khutsa, mme ba re reto! A khutsa gape, mme mabogo otlhe a re godimo thwenene. Ga sala a ga Molatlhegi fela, mong wa ona a ntse a gadimakaka, a tlekesela, a tladitse matlho naga yotlhe a leka go bona se se dirwang, gape a bile a rata go bona gore letlhaka le bokgakala jo bo kae le mmele wa gagwe.

E ne e le bogologolo, ya bo e mmone Tau ya Kgapamadi. Ya mo ragogela ka letlhaka, ya mmaya mabele a kgomo; ya re e sa le moo ya gata gangwe fela ya bo e setse e bile e eme kwa thoko. Ya gotla ya re: "Molatlhegi, o tlhogo e popotana, ga o rate go dirafatsa ditaelo tsa me!" A mo kgobogela gape, a mo tshwara a mo tsenya molala fa

gare ga dirope, a mo khumonta ka letlhaka gore a be a bokolele jaaka e kete o kgaoga kgokgotso.

Fa a sena go atamela Tumelo, a kgalema, mme bana ba tsamaya ba gatela gongwe, matsogo ba a akgela gongwe jaaka e kete go tsamaya selo se le sengwe, ga se bana ba bantsi. Ga rapelwa, ba ya ka mephato, mme le ene Molatlhegi a isiwa mophatong wa gagwe, mme a newa manno a a neng a katogile a bana ba bangwe.

Tumelo a simolola go bolelela bana dikgang tse di kwadilweng mo Lokwalong. O ne a ba bolelela ka ga Kaine le Abele. O na a tshwantsha Molatlhegi le Kaine, mme a re madi a a mo diaparong tsa gagwe ke letshwao le le bontshang bosula jwa ga Molatlhegi. Fa a sena go fetsa go bolelela bana dikgang tse, a ba botsa dipotso. Bogolo jwa dipotso a di lebisla Molatlhegi yo o ileng a palelwa ke go di araba, ka a se kile a utlwelela se se neng se bolelwa gonne o na a utlwa botlhoko fa go twe ke ene yo o bosula. Fa Tumelo a bona gore Molatlhegi ga arabe sepe, a galefa a re: "Ke tla go tumolola molomo gompieno!" A mo athamolola molomo a loka kotana e e kgonang go dira gore molomo wa gagwe o nne o ntse o bulegile fa gare ga metlhagare ya gagwe. A mo golegelela mabogo ka kwa morago gore a se ka a ithusa ka ona.

Molatlhegi a nna jalo molomo o athame, mathe a tsutsurutla, a bile a elela fa fatshe. Metlhagare e opa; mme le fa go ntse jalo keledi yona a se ka a ba a e rothisa. Tumelo o ne a rata fa e re a otlangwana a lele; fa a ka se ka a lela o ne a galefa thata. Jalo ge, fa a bona Molatlhegi a sa lediwe ke dipotso tsa gagwe, a mo isa kwa ntle a mo emisa ka lekoto le le lengwe, mme a mo rwea maje a mabedi a magolo mo letsogong lengwe le lengwe. A mo tlogela gore a eme jalo go fitlhela sekolo se tshameka. Fa sekolo se tshameka a ya kwa go Molatlhegi a fitlha a mo nwa ka tshetlha (letlhaka), a re tsholeletsa maje godimo, le fa go ntse jalo Molatlhegi a se ka a lela.

Ka tsatsi lengwe fa Tumelo a fitlha kwa sekolong a fitlhela bana ba eme sekgomothwana ba tsentse bana ba babedi gare. Bana ba babedi ba ga bonala gore e ne e le Molatlhegi le yo mongwe yo o

neng a bidiwa Diteme. Tumelo e rile a sa fitlha a bo a setse a palama motho ka tshetlha, a tsenya motho setlhaḱo, mmogo le lona letswele. Bana ba re phatla, mongwe le mongwe a batla felo fa a ka iphitlhang teng. A ba gasaganya le lebala la sekolo kwa dihlareng tse di ikamileng ka lebala. Ga tsoga modumo. Bana ba lela jaaka e kete ba jewa ke sebata. Ngwana e re fa a ntse a taboga, a kgopiwe, a we a bo a ikgate molala. A ba tlatsa lebala lotlhe Tumelo.

A re fa a bona gore ba mo siile a letsa nakana mme bana ba boa. Fa ba se na go ema ka mothalo, a ba atamela a ba botsa gore ke eng fa ba ne ba lwa jaana. A lebisa Diteme potso e, mme ene a rarolola ka moo e rileng fa ba ntse ba tshameka kgolokwe, Molatlhegi a itira pitse a kitlaka bana ba bangwe ka maoto. Le ka moo Molatlhegi e rileng a sena go phaphankganya batho a ba a ragela kgolokwe mo letlhabaphelong (fenstere) la sekolo mme lona la thubega.

Bana botlhe ba tlhatswa Diteme molomo ba re Molatlhegi ke ene yo o molato. Ba gopotsa Tumelo gore pele Molatlhegi a tla sekolong ba ne ba sa itse gore ntwaga ke eng mo lebaleng la sekolo. Tumelo a se ka a tlhola a botsa sepe, a tsaya Molatlhegi a mo tswalela mo ntlwaneng e e lefifi mme a mo tlogela gona gore a lale gona.

A lala a sa bo bona le e seng gangwe mo bosigong joo. E rile fela ka nako ya bofera monwana o le mongwe a utlwa fa godimo ga tlhogo ya gagwe mo marulelong, thwa-thwa-gwa-aaaa! Thwa-thwa-gwa-a-a-a! Kwirrr! A re o leba kwa le kwa mo lefifing a se ka a bona sepe. Lefifi le ne le le lentsho moo a neng a retelelwa ke go bona seatla sa gagwe le fa a re o se tliša gaufi le sefatlhego.

Modumo wa ntsifala, wa fetoga medumodumo. Molatlhegi a tshoga moo mofufutso o o tsididi o ileng wa elela mo mokokotlong le mo phatleng. A nna lobakanyana a rototse matlho mo lefifing, mme ya re fa medumo e ntse e ata a tswala matlho, a khubama ka mangole, a rapela gore sedimo seo a neng a gopola e ka ne e le sona se neng se duma jalo, se se ka sa mo khutla. Fa a bula matlho ka ntlha ya lobati loo a utlwileng lo bulega, a bona melelo e meraro. E mebedi go bonala gore ke matlho, wa boraro go bonala gore ke

molomo gonne le ona meno a ne a bonala sentle, a galelela jaaka e kete go na le molelo kwa gare ga legano. 05/05/04

Lesedi le le neng le dirwa ke kgalalelo e e neng e le mo ganong, le ne le bontsha sebopego sa motho yo o apereng bosweu, le fa a na a bonala bofitlhanyana. Mokgwasa wa motho yo o ne o sa utlwale, mme Molatlhegi a gopola fa motho yo a sa gate lefatshe.

Go ne go tumile thata gore mewa ya baswi bangwe, e e tlhokileng boikhutso, e tsamaya bosigo. Ga e gate lefatshe, e tsamaya mo loaping mme gangwe le gape e atamele lefatshe e dire jaaka e kete e tsamaya godimo go lona. Molatlhegi jalo ge, fa a sa utlwe mokgwasa wa motho yo o neng a ntse a mo atamela, a gopola fa e le sengwe sa didimo tse batho ba neng ba bua thata ka ga tsona.

A gatsela ke letshogo. A budulala mme lefa go ntse jalo a bone sentle pono e e boitshegang e. Mmele wa gagwe wa swa bogatsu a tshwarwa ke segamare, a palelwa ke go lela a sala a atlhame. Fa melelo e e ntse e mo atamela a idibadiwa ke letshogo. A re fa a thanya ya bo e le motshegare. O iphitlhetse a setse a le kwa ntle mo moriting a tshetswe metsi. E rile fa a thanya ba mo nnisa kwa gare ga sekolo lobakanyana, mme a boela a emisiwa ga twe a potologe ntlo ya sekolo a taboge a nne a re: "Ke lesilo! Ke lesilo!" A laelwa jalo gore a potologe ntlo ya sekolo ga lekgolo. Se e ne e le tiro e e boima go motho yo o neng a setse a fokodisitse ke kidibalo, le go tlhoka boroko bosigo botlhe le tlala. E rile a ntse a re o leka go siana a wela fatshe mme a palelwa ke go tsoga.

Basimane ba bidiwa ba mo rwala ba mo isa gae. Ba fitlha ba mo latsa mo diphateng, a lala foo jaaka motho yo o makgatheng a loso le botshelo. O letse foo malatsi a mantsi Molatlhegi, a sa itse le go iphetola. Fa a le botokanyana gantsi o ne a nna ka marago mo diphateng mme a nagane se a ka se dirang go tswa mo pogong e o neng a e boga kwa sekolong. A gopole go ipolaya, mme a boife gore a ka se ka a amogelwa kwa legodimong. A nagana go thoba, mme a ikaelela gore fa a fola o tla inaya naga go tswa mo pogisegong e a neng a le go yona.

"TUELO YA BOLEO KE LOSO"

Molatlhegi e rile fa a sena go fola a tsamaya a keleka felo fa gongwe le fa gongwe foo a neng a gopola a ka itshuba teng. A lemoga gore fa bana ba bangwe ba ya sekolong ene a ka iphitlha mo mabitleng a karolo ya motse wa Gauteng e e bidiwang Brixton. O dirile jalo malatsi a mantsi, e re fa bana ba bangwe ba boa sekolong le ene a boele gae a dire jaaka e kete le ene o tswa sekolong.

Ka tsatsi le lengwe tau ya Kgapamadi, e leng Tumelo, a romela basimane gore ba ye go batla Molatlhegi. Tumelo, a tlhola a sa ruta sepe tsatsing leo, a galefile a batla gore ba tlise Molatlhegi gore "ke tle ke mo kabolele ditshoka." Basimane ba batla ba fenena motse wa Seetebosigo ba bo ba lapa.

Mathapama fa bana ba tswa sekolong Molatlhegi a tsena mo le-songwaneng la bona, mme a boela gae le bona. Fela ga a ka a ba a fitlha kwa gae, ka ntlha ya gore yo mongwe wa bona o ile a mo loma tsebe gore Tumelo o tla phirima a tlile kwa gae go tla go bona selo se se kgoreletsang Molatlhegi go tsena sekolo. Gonagona foo Molatlhegi a boleletsweng ka ga Tumelo, ke gona foo bana ba mmoneng teng la bofelo, gonne Molatlhegi o ile a retologa mme a leka ka lebelo jaaka e kete o setse a bona Tumelo. O tabogile jalo lobakanyana mme a tloga a tsamaya a tsenelela gare ga motse wa Seetebosigo.

Ka lobakanyana lo a iketlang ka lona e ne e setse e le mantsiboa, letsatsi le ne le wela. A tsamaya ka mmila o mongwe a ntse a batla fa motho o ka itatsang teng bosigo joo. Fa a ntse a tsamaya a bona fensetere nngwe e bulega mme letsogo la mosimane se-ka-ene le mo gwetlha gore a tle kwa ntlung eo. A ema go se nene a akanya gore a ka dira eng. Seatla sele sa ntsha kweletla ya nama ka fenstere. La boela la ntsha phaletšhe.

Legano la ga Molatlhegi la tlala metsi, tlala ya gakatsega. A re o sa itshoka, a re o itiisa ka gore motlhamongwe batho bao ba mo oka

gore ba tle ba mo tshwarele Tumelo, mme ga nna boima go lwa le teko e e ntseng jaaka pono ya dijo go motho yo o tlala. A atamela ka tlhokomelo, a fitlha a ema gona fa pele ga fenstere. La bulega gagolwanyane mme mosimane a mo raya a re a tsene. Basimane ba mo goga ba mo tsenya ka mo teng.

Fa a fitlha ka mo tlung a fitlhela gore bontsi jwa basimane ke thaka tsa gagwe, mme go bile go le bangwe ba bararo ba bagolwane, le yo mongwe gape, sefontswana sa lekawana. Go ne go bonala gore lekawana le ke kgosana ya bona botlhe gone ba ne ba utlwelela se a se bolelang. Fa basimane ba sena go tsenya Molatlhegi mo ntlung ba lebelela lekawana mme lona la ba raya la re: "Mongwe le mongwe le mongwe kwa tirong ya gagwe jaaka ke abile mephato." Basimane ba tswa ga sala lona lekawana le le Molatlhegi.

Fa basimane ba sena go tsamaya botlhe mme Monyamane a ba a ikgodisa gore ba ile botlhe mme ga go mongwe yo a mo utlwang, a atamela Molatlhegi mme a mo sekaseka ka matlho go bona gore o tshwana le mang. A latsa seatla sa gagwe godimo ga mosimane mme a mo rarololela tsa botshelo jwa gagwe a re: "Molatlhegi ke nna rraago. Ke ne ke le motho wa phuthago ya Kereke, ke ne ke le mogogi. Tiro ya me e ne e le go dira mo lepatlelong la thekisetso. Gone ke ne ke sa duelwe madi a ke neng nka iphedisa ka one mmogo le bantlo ya me. Ke ne ka boga thata ka gore bana ba me ba ne ba le tlala mme mmaabo a mpifela, a nkgakgautha mantsi-boa a mangwe le a mangwe fa ke tswa kwa tirong; a bile a re bana ga ba na diaparo. Batho ba motse ba simolola go sotla bantlo ya me gongwe le gongwe kwa ba kgatlhanang nabo teng. Baruti le bona ba simolola go ngongorega ka ba ne ba gopola fa ke sa tlhokomele ntlo ya me. Ke ile ka tswa mo tirong mme bothata ba gola. Jaanong ga tlhokofala dijo, bana ba ne ba sale ba lala ba sa mphaboro. Mmaabo a leka go dira bojalwa, mme a tshwarwa, jalo a ntlogela ke le nosi go tlhokomela bana."

"E rile ka ke ne ke sa dire, fa lobaka lwa go kgetha lo tla mapodisi a simolola go ntsoma jaaka phologolo. Ke lekile go iphitlha motshegare mo dithabaneng mme bosigo ke boele gae go tla go bona se se tlhagetseng bana ba me. Ga go a ka ga tsaya lobaka lo

loleele ke ntse ke dira jaana, gonne ka letsatsi le lengwe ke fitlhetse mosadi wa me a kobilwe mo tlung eo re neng re nna mo go yone, mme ka ntlha ya kutlobotlhoko le bohutsana ka ngwega Tshwane ka gopola Gauteng kwa ke neng ke gopola gore nka iphitlha sentle gone.”

“Ka lengwe la malatsi fa ke le gare ga lesomo la batho ba ba neng ba ya go bitielwa moswi, ka isa leitlho mo sefatlhegong sa moswi yo ka fitlhela e le mosadi wa me. Ke paletswe ke go boelelela ope ka ntlha ya go boifa gore ke tla bo ke ineela mo diatleng tsa manaba. Ke ile ka ya go bona ngwana wa mosadi yo wa me; mme go tloga tsatsing leo ka nna ka baya leitlho godimo ga gago go fitlhela le la gompiano letsatsi.”

“Re tshela fano ka maano fela. Bagologolo ba re phokoje go tshela yo o diretsenyana. Kokwana go phela e e iphatelang. O tla bona fa o le fano gore o ka iphidisa jang. Botshelo ke jo bo monate, ga go tiro e ntsi le gone ga go yo o tla go tshwenyang. Ke go tsere jaana go nna ka e le wena fela jaanong ngwana yo nka ikgomotsang ka ene. Ke ne ke ratile ge o ka ithuta mme ke palelwa ke go go romela sekolong ka ntlha ya khumanego e ke leng go yone. Bodidi bo jesa maswe.”

Monyamane a nanoga a tsaya thipa e e boitshegang, mme a latlhelatla lentlakatla la jase mo maruding mme a retologa a raya Molatlhegi a re: “Ntatela.” Ba tsamaile ba tswapatswapela ka matlo, ba tsamaya ka itlhaganelo. E rile fa ba sika ka legora lengwe gaufi le mmila o o yang kwa ditimela di ikhutsang gone kwa Braamfontein, ba kgatlhana le lesongwana la basimane ba ba neng ba laetswe go ya tirong tsa bone. Puong ya bona ga bonala gore tiro e ba neng ba rata go e dira sigong joo ba ka se ka ba e kgona, bogolo, ka ba ne ba na le mongwe yo moša gareng ga bona. Jalo ga boelwa gape gae go sa dirwa sepe.

Fa letsatsi le sena go tlhatloga ka le le latelang, basimane ba ya kwa motseng wa Gauteng kwa lepatlelong la thekisetso la Makula. Botlhe ba ne ba apere dibaki tse ditelele tse di dipata tse dikgolo. Marukhu a ne a diretswe pata gotlhe mo lemenong le lengwe le le lengwe. Ba ne ba lailwe go tsaya sengwe le sengwe se ba ka se

tsayang. Ba ne ba ya gone jaaka e kete ba ya go thusa mme ba ne ba ngwega ka dingwe tsa dikungwa tse di neng di rekisiwa gone.

Mongwe le mongwe wa basimane ba o ne a re mantsiboa fa a ya gae a ye a tsholetse Monyamane sengwe sa go ja ka ene a na a tlhola kwa gae ka ntlha ya go tshaba mapodisi. Ka tsatsi le lengwe Molatlhegi le basimane ba bangwe ba isiwa ke Monyamane kwa ditshwantshong (Bioscope) mme gona ba bona setswantsho sa "Magodu a Bagdada." Setshwantsho se ile sa dira Molatlhegi pelokgale mme a lemoga fa e le tiro ya boganka, botswerere le maatla-metlo go dira maano a a gakgamatsang a go utswetsa batho mme ba se ka ba lemoga yo o ba utsweditseng kgotsa le fa ba lemoga, ba se ka ba lemoga gore ba ka tshwara legodu leo jang.

E ne e re ka gale fa ba feta fa mabenkeleng a Majuta a motse wa Seetebosigo ba bone Mojuta yo o nonneng a rekisa mo go lengwe la mabenkele, mme mo pateng e e fa pele o ne a tsentsa watshe e ntle ya gauta. Molatlhegi o ile a ikaelela go tsaya watshe eo. O rile fa ba ya gae mantsiboa a mangwe a itira yo o segole, mme a rwala getsana mo mokokotlong. A ikokoanya menwana jaaka e kete o se gole, mme a ka se ka a tshwara ka yona. Fa a fitlha go Mojuta a reka senkgwe, mme a itira yo o palelwang ke go se tsenya mo kgetsaneng. A kopa Mojuta a mo thuse a subele senkgwe mo kgetsaneng e e mo mokwatleng wa gagwe, mme Mojuta ka go mo tlhomogela pelo a dira jaaka a kopiwa.

Fa Mojuta a tsenya senkgwe mo kgetsaneng Molatlhegi a ntsha watshe mo pataneng ya borukhu jwa Mojuta mme a e fitlha mo go ya gagwe pata, kwa ntle ga go lemogiwa ke Mojuta, mme a tsamaya a ntse a khukhutha jaaka sone segole.

Mosimanyana mongwe wa lesomo la ga Molatlhegi fa a bona tiro e e dirilweng ke Molatlhegi le ene a eletsa go dira sengwe se a ka tlotlwang ka sona: jalo a raya Mojuta a re: "Mafutha, nako ke mang?" Mafutha ya re fa a batla watshe a fitlhela e le bogologolo e ile. Mosimane a boela a re: "Mafutha segole sele se tsere watshe ya gago." Ka lobaka loo Molatlhegi a ntsha watshe a e leketlisa gore Mafutha a e bona. A kitisela go leba kwa go Molatlhegi. A bapola

borukhu ka marago, a sutsa jaaka tlhogo ya setimela, ga tsoga modumo ga sala gore rukhu-rukhu! Batswana ba re mafadimagolo ga a ntshe sepe, ga nna fela jalo le ka Mo-Abrahama wa rona, medumo le mesito ya gagwe ga ya ka ya mo atametsa gaufi le Molatlhegi. Se se teng Molkatlhegi kwa ntle ga mekitiselo eo ya Mojuta o ne a mo katoga la bofelo a nonoelela mo motseng wa Seetebosigo.

Molekane wa ga Molatlhegi fa a bona gore Mojuta o tabogela kgakala le lebenkele, a tsena mo teng mme a ya fa letloleng a ithusa ka leruo lotlhe leo; a tloga le ene a ikela gae.

Bosigong joo bagale e ne e le Molatlhegi le molekane wa gagwe. Monyamane o ne a ba reta, a ba baka a bile a senna mathe. O ne a ba bontsha gore ba bile ba gaisa magodu a Bagdada ka botlhale. *ady*

Ba re rumo la ntlha moloi. Go lemela ga namane ke go lala le mmaayo. Go nnile jalo le ka Molatlhegi. Bogodu jwa gagwe jwa ntlha bo ile jwa mo kgothatsa thata gore a leke gape. O ile a lemala mme a ja ntlhotlho a tlhotlholega. A gane fela fa a bona motsotswana wa go ka thaura. O na a kgatlhega bogolo fa a ka jabetsa motho, gongwe a mo sita ka maano. Ka lengwe la malatsi a etela kwa tshiping ka letsatsi la boikhutso. Mogopolo wa gagwe e ne e le go leka fa a ka se ka a dira maano mangwe go tsaya madi a go tweng e a re fa kereke e tswa a ntshediwe Moruti. A a bona a ntshiwa; a ba a utlwa palo ya one gore ke madi a a kae.

Mogopolo o ene a ileng a o itumelela thata, wa mo tlela fa a bona basadi ba lela mme ba koloka fa pele ga segalaletso. A tsena mo lesomong la bona mme le ene a lela thata; a ba a itira yo o idibalang, yo o idibadiwang ke poitshego ya dibe tsa gagwe. Batho ba mo rwala ba mmaya ka mo tidimalong — ke gore ntlwana e baruti ba rapelelang mo go yona pele ba simolola tiro ya thero. Fa a le gone a thanya mme a bolelela bagogi gore a batla moruti a le nosi.

Tshipi ya tswa, mme moruti a ya go ene. Fa a bona moruti a lela le go feta pele. A bolelela moruti gore o sokologile o bone bontsi jwa dibe tsa gagwe. O batla go rapelelwa gore a itshwarelwe boleo jwa gagwe.

Khutsafalo ya Molatlhegi ya ama pelo ya Moruti, mme a khubama ka mangole a baya kgetsana ya madi ntlheng ya monyako mme a re: "A re rapele." A thibologa a kgakgamolola dithaba le dipota ka thapelo e e tswang mo pelong e e tlhomogileng. Lentswe le thothosela, le goga, go utlwala gore ke lentswe la motho yo o lelang. La bofelo le tsone dikeledi tsa pumpunyega. A rapela ka pelo yotlhe gore kwana e e neng e timetse e bulelwe kgoro e tsene mme leina la yona le kwalwe mo go kwadilweng maina a motlhapenyana o a neng a o disa.

E rile fa a thukhuthetse a rapela, a tshologa dithitho, a dula masodi jaana, a re na-na-na, morwa Monyamane, a re kgetsana ya madi ntle diatleng; mme a nyelela a tlogela moruti a ntse a duletse sekgapha. La nonoelela ka motse wa Seetebosigo lenweenwee. Fa moruti a re "amene," a fitlhela maloba e le maabane; mosimane a ile. A gagkamala pele. A re o leba kwa monyakong mme a fitlhela kgetsana e go lokilweng madi mo go yone e se teng. A leka go wa ka sefatlhego fatshe go rapela gore dibera di je mosimane, fela ga se ke ga tswa lentswe ka mlomo wa gagwe. Tlhogo ya nna mogote, a fitlhela dipota tsa ntlo di bina, di dikologa, jaaka e kete o ne a ntse a dira mmamodikwadikwane. E rile fa a tswa molomo a re: "Mosatane o nkotlile mo tlhogong. Modimo o go rogile go isa sikeng lwa gago lwa bone."

Molatlhegi a fitlhela Monyamane a mo naya madi a a ka nnang diithaka (ponto) tse di supang; mme gape Monyamane a baka Molatlhegi ka ntlha ya tiro ya gagwe ya boganka le botswerere.

Monyamane a lemogo ka boferefere jo jwa ga Molatlhegi gore tiro e e padileng maloba e ka kgonega. A bitsa Molatlhegi a mmolelela gore o utlwile banna bangwe ba bua ka madi a didimo mme o batla gore ba kotule sengwe mo bopelotshetlheng jwa banna bao. A laela Molatlhegi gore a ye kwa banna bao ba robalang teng fa ba feditse

tiro ya bona, mme Molatlhegi a fitlhe a gwašegwašetse gone ka lentswe le le magweregwere, a ba bolelele sengwe se se sa utlwaleng. Molatlhegi a dira jalo mme banna ba batho ba tshwenyega thata mo meweng ya bona. Ba boifa thata. Ba tlhoka boroko ka masigo a mantsi.

Mo mosong mongwe Monyamane a feta fa go bona mme a itira yo o ratang go nwa metsi. Fa a sena go nwa metsi a leba monna yo mongwe mme a mo raya a re: "Mokaulengwe ke eng fa e kete ga o na boikhutso mo moweng wa gago; o tshwenngwa ke eng?"

Monna la ntlha a leka go nna kgang godimo go se nene a re: "Nnyaa ga go sepe se se re tshwenyang!"

Monyamane a re: "Tsamaele koo, o ntira lese. O gopola ke sa bone gore o tshogile! Felo fano ga go nne ope yo e leng mosimanyana, go nna dikgagapa borramotlhwaredibona. Nna ke tlhwa ke bona sedimo gone fa jaanong le nnang teng fa. Gantsi ke utlwa go bolelwa gore se buisa batho mme ga go ope yo o ratang go se utlwelela, botlhe ba a se tshaba. Ke utlwetse fela ka mosimanyana mongwe yoo ene se kileng sa re a ye go epa madi. Mosimanyana yo ga twe o gana go bolela kwa madi e leng gone, a re sedimo se rile a ye go tsaya masome a matlhano a diponto. Ka mo go bolelang mosimanyana yo ga se letlotlo leo a le bontshitsweng ke dikgakgamatso. Motlhamongwe sedimo se se rata go naya lona letlotlo le jaanong."

Monna mongwe a botsa a re: "Mosimane yo Rradidimo o nna kae"? Monyamane a re: "Ga twe o feta gone fano mantsiboa a mangwe le a mangwe fa a tswa tirong. Lo ka mmona a feta gone fa fa lo etse tlhoko."

Mantsiboa Molatlhegi a feta gone gaufi le banna bao mme ba mmita gore a ye go ba bontsha letlolo la sedimo. Ba mmontsha madi ao ba ratang go reka ka ona letlotlo leo. Malatlhegi a ba isa gaufi le diphuphu tsa motse wa Seetebosigo, a fitlha a ba raya a re ba bee madi godimo ga phupu e nngwe, mme ba eme kgakajana ba tla bona sedimo se tliša letlotlo.

Ga ba a ka ba nna lobaka lo loleele ke fa ba bona kgalalelo e sedimosa diphupu. Ba bona selo se seleele se tla ntlheng ya bona. Sa nna sa atamela. Fa se le gaufi sa ba phatsimisetsa lesedi le ba paletsweng ke go le emela. Ba iteetsega roborobo, ga sala go utlwala go kunya ga bona fela fa ba re ba lebile kwa ditenteng tsa bona.

Monyamane le Molatlhegi ba tsaya madi ba boela gae. Ba reka diaparo, Monyamane a duela lekgetho; a ba a newa dikwalo tsa tiro mme a sala a tlhométse dikwalwana tsotlhe tse Mothomotsho wa lefatshe leno a tshwanetseng go di rwala. A leba Molatlhegi mme a mo raya a re: "Morwaka, gompieno diphiri di apere matlalo a dikwana ga go ope yo o tla di lemogang. Borraetsho ba re le re go bona di ja magosana malata lo itlhoboge. Re fitlhile godimo ga bona gompieno re tla otlala ba one ka molao wa bone."

Go tloga foo boMolatlhegi ba tlhwa ba fenena motse wa Gauteng go bona fa e ka reng le wela diphiri tsa tllhasela teng. Ba tshwarisa Basweu bothata, ba thuba mabenkele, ba tsenela matlo ba lagasa dithoto tsa Basweu. Leina la ga Monyamane, legodu le legolo la tuma. ~~XXXXXXXX~~

Ba re se se sa feleng se a tlhola. Tuelo ya bolelo ke loso. Ka tsatsi lengwe Monyamane a tsaya Molatlhegi le lesongwana la basimane ba gagwe a leba lebenkele lengwe mo mmileng o mogolo wa motse wa Seetebosigo o tswang Gauteng. Molatlhegi o ne a tletse boitumelo, e seng gore a itumelela tshenyo e ba yang go e dira, e leng tetelelelo ya go bontsha boganka le bogale jwa gagwe. Re a itse rotlhe gore mo go leng kotsi ke gona mo mosimanyana mongwe le mongwe a ratang go tsena gone. Fa e betsa ura ya lesome le le motso mongwe ba e tllhasela benkele. Ba tsaya kepu ba e tsenya magareng a setswalo le kota ya monyako mme ba bula kgoro ya lebenkele. Ba simolola ba rafa madi mo letloleng, ba tsaya dimonamone ba tsuntsunyetsa, ba thibolola dino, ba kakantela, ba tsaya kgomobolekane ba ja, ba bona bokgotlhaomone ba kgotlha ba mona ya ya mo diaparong ba kgotlholola ba rwala ba isa gae. ~~XXXX~~

Kgori e bona mae moutlo (seru) ga e o bone. Magodu a ile a lebala gore sekhukhuni se bonwa ke sebatladi. E rile fa ba tsena mo

mmileng ba boela gae beng ba lebenkele ba re phalakata! Motho a latlha dithotwana a tlhanola ditlhako. Monyamane a re o sa khukhuna ka thoto ya gagwe fela ya mo retelela. Ga utlwala se-thunya sa re bam! bam! Monyamane a kolokotega mmogo le thoto ya gagwe mme a se ka a tlhola a tsoga foo a neng a letse gone. Ba phagelela basimane, ba ba thibelela fa pele ga matlo mangwe mme batho ba motse ba tswa go thusa; jalo Molatlhegi le ditsala tsa gagwe ba tshwarwa. N18

Molatlhegi le basimane ba tsenngwa kgolegelong, mongwe le mongwe a atlholelwa kgwedi tse thataro le dithupa le ngotlo ya dijo. Boikwatlhao bo siame fela ke namane ya morago ka gale. Ee, ba ikwatlhaile gantsi bo Molatlhegi fa ba le mo kgolegong. Tiro e ne e ba bolaya. Ba ne ba tsoga mo mosong, ba ye go kalwa ba sa apara sepe. Ba tloge ba tsene mo seaparong sa dibošwa mme ba ntshiwe ba ye tirong mo motseng. Ba ne ba dirisiwa ke lekgoa le le pelo e thata. Gangwe le gape o utlwe a ntse a re: "Kapili-kapili masumane; u msatani wena. Mokafuru ke selo sa satani."

Mantsiboa fa ba goroga ba phuruphutshwa diaparo, ba pšhedisiwa mme ba emisiwe motseletsele, ba tle go tsena ka kgoro ka bongwe ka bongwe. Fa motho wa bona a fitlha fa kgorong a utlwe go goa tshukudu ya monna wa Mosula a re: "Thaosa!" Mme e be e le gore motho wa bona o a itsatsaula, a ya godimo, mme e re fa a tlhoma fa fatshe a re ha! A atlhame, a paraletse, a phutolotse menwana. Go dirwa thaosa e gore go bonwe gore a dibošwa ga di a tshola motsoko, gongwe one motokwane o dibošwa di o ratang thata.

Bosigo fa dipone di tingwa, jaanong ga simologa mahutsana a magolo go Molatlhegi le thaka tsa gagwe. Motho a re a ntse a re o ntse a utlwe seramatla sa lonao se mo phekganya dikgopo a ba a sala a hutaganye. Mongwe a mo tsubetse mokokotlo o ka lengole a ba a sale a menyaletse jaaka tumuga e e botshwakga e utlwa kubu. Motho a fofe a kotame mosimane mo molaleng gore mosimanyana wa bone a be a atle lefatshe ka molomo. Ba mo je ping ka dinala gore a tsoge, mme ka a na a gatisitswe ke thaba ya motho, mosimanyana wa batho a kgone gone go thathankganya fela. Mongwe

a eme ka dinao a mo tapite marago a ka lonao a re: "Tsoga o tlile go tsaya eng mo motseng wa banna." Basimane ba batho ba lale ba teketwa ke batala ba kgolego bosigo botlhe.

Go jalo kwa kgolegong fa o le setlabošane mme o beetswe lobaka lo lokhutshwane, batala disenyi tse kgolo, tse kgolego e leng legae la bona di a go bosiga, mme batho ba bangwe ba bolawa ke tsona. Di tsaya dikobonyana mme setlabošane se lale se thothosela mo phefong ya mariga ya Gauteng.

Mo mosong fa go tsogwa batala ba ne ba raga boMolatlhegi, ba ba kganelele kwa morago gore ba tswe morago mo go robalwang gone. Kolobe ya morago e tshwarwa ke dintša. Go jalo mo kgolegolong, ntša ya gone ke serua, masegopa wa bosigo. Fela ga se masegopa yo o tshwanang le yo o nnang mo matlong, ene ke kgamelolo e ntsho, e e leswe e reng fa o atamela o kgatlhantshwe ke yone pokopoko fela. Basimane ba ge, ba ne ba tshwanetse go tswa le yone mo mosong o mongwe le o mongwe. Sabata dibošwa ga di bone letsatsi fa e se ka nako ya dijo kgotsa fa moruti a tlile go rerela disenyi. Moruti ka tsatsi leo o ile a ruta ka ga mantswe a: "Tuelo ya bolelo ke loso." A bolelo gore ga go thuse sepe go nna bosula gonne bo na le bofelo mme bofelo jwa bone ke loso. Tsela ya molefo e khutshwane, e isa kwa kotsing."

Mantswe a tlhaba Molatlhegi mo pelong mme a bona ditiro tsa gagwe tsotlhe di sedimositswe di beilwe mo pepeneneng, a di bona mme a bile a bona gore di mo isa losong. A leba sefalana sa therelo mme a fitlhela go kwadilwe mo letseleng leo le se apesitseng "Se nyatseng dithuto."

Fa moruti a fetsa go ruta pele a tla boela gae a botsa gore a ga go yo o ratang go bua nae. Molatlhegi a ya go moruti mme a mmolelela tirafalo yotlhe ya botshelo jwa gagwe le ka moo ene Molatlhegi a nyoretsweng tshiamo ka gona. Moruti a mo kwala leina a ba a mo kolobetsa, mme Molatlhegi a nna motho wa kereke ya Gabe (Presbyterian).

Selo sengwe se ne se le gone se se neng se gakgamatsa moruti fa a ntse a ruta Molatlhegi o lemogile botlhale le tlhogo tse Molatlhegi a neng a di filwe. A lemoga gape tshokologo le tumelo le boikokobetso tse Molatlhegi a nang natso. A gapiwa ke maitseo a mosimane yo, a ba a ikaelela go mo ruta gore a tle a tle go gapela Modimo mewa e e timetseng. Jalo a mo romela sekolong kwa Dikene kwa sekolong sa Gabe fa a tswa mo kgolegolong.

BADIMO BA BABALELA BALATLHEGI

Dikolo tsa bulwa Molatlhegi le ene a tsaya leeto go ya sekolong; o ne a na le bana ba bangwe ba le bantsi. Fa setimela se tla tloga moruti a raya Molatlhegi a re: "Molatlhegi o utlwe, o itshokele mathata otlhe. Ga go sepe se se molemo se se bonwang ka monate; gopola o tla ja ka mofufutso wa phatla ya gago." Setimela sa goga mme basimane ba kua ba dumedisa ditsala tsa bona. Molatlhegi a iku-tlwa sentle gore o latlhegile. O ne a se na ope waabo mo lefatsheng lotlhe. Rraagwe o mmone o sule fa pele ga sefatlhego sa gagwe. Mmaagwe ga twe ene o sule fa a tsholwa. A hutsafala thata fa a gopola bosielwa jwa gagwe.

4 Wa phophoma monamatsela wa gopola Kolone. Barutwana ba simolola go ithabisa le go itlosa bodutu jwa loeto lo loleele ka go tshameka ka bosetlabošane. Ba ba kgobokanya mo phaposing ba simolola go ba botsa dipotso. Fa ba lemoga gore Molatlhegi ga a itse ope wa losika lwaabo ba kgatlhega thata, ba mmotsolotsa gore ene o tlile jaang mo lefatsheng. Ba mo jela mofago wa gagwe mme ba leka go mo hutsafatsa jaaka ba ka kgona; fela ba fitlhela ba kgatlhane le motlhwaadibona. A se ka a ba re teke le fa ba dira tsotlhe tse. O ne a ntse a ba kwala mo pelong a ntse a re, tlogela re tla bona fa ka sena go tlwaela, ba tla ntemoga gore ke mang.

Fa Molatlhegi a fitlha kwa sekolong a fitlha a tsennngwa mo mo-phatong wa bothano. O ne a fitlhela dithuto di le thata di mo palela. Bana ba bangwe ba mo sotla, mme le megokgo e mmona setlatla, mmaeyabe, lesilo la masilo. O ne a palelwa ke dithuto jaana ka ntlha ya bobodu le ka ntlha ya go se tlwaele go dira sepe se se batlang tlhoafalo le boitshoko. Sa gagwe o ne a rata go bala dikgang tsa tshwaro ya disenyi (Detective stories) go lebelela ditshwantsho tsa badisadikgomo (Cowboys) ba kwa Amerika. O ne a rata Thutalefatshe (Geography). A rata go buisa ka botshelo jwa batho metseng e megolo; ditiro tsa bone le tswelopele ya bona. Gantsi o ne a bona gore o itshenyetsa lobaka ka go nna mo seko-

long, o tshwanetse go tswa mo sekolong mme a kgoetsa dikoloi tsa bagwebi ba ba tsamayang mo mafelong otlhe a Afrika.

Molatlhegi le fa a na a amogetswe e le Mokreste o ne a sa tlhaloganye gore dilo tsotlhe tse a di bolelelwang ke tsa nnete. O ne a sokololwa ka go bolelelwa gore a tshabe bogale jo bo tlang, ka jalo fa a tlwaela kwa sekolong mme a bona basimane ba bangwe ba sa boife, ba bile ba sa dumele sepe sa bogale jo bo tlang le ene a funolola kobo segole a ithabisa ka tsa lefatshe. Fa a gopola tsa botshelo jwa gagwe jo bo fetileng mme a bona mo ditshwantshong tsa badisadikgomo ba Amerika ka mokgwa o ba atlegang ka gona, a bone gore a ka boela botshelong jwa gagwe jwa pele mme jaanong a tswelela pele.

Badimo ba babalela balatlhegi. Ga nna jalo le Molatlhegi a kगतलहवा ke motshameko wa kgwele ya maoto (football). A nna setshameki se segolo mo sekolong sa Dikene. A tlotlwa, a ratwa, le basetsana ba simolola go bua ka ene. Gotlhe mo a neng a feta gone mongwe le mongwe o ne a rata go mo dumedisa. E ne e le tlotlo gare ga basimane le basetsana go nna tsala ya ga Molatlhegi. Le dikolong tse dingwe o ne a itsege, e a re fa mmaditlwe wa go raga kgolokwe o simolola, go utlwale leina la gagwe fela.

Motshameko o wa ratisa Molatlhegi sekolo. A ipona gore le ene ke motho. A bona lokwalo lwa bofera monwana o le mongwe. A tsena sekolo sa lokwalo lwa bogokgo. Dithutong tsa gagwe o ile a simolola a bona dilo ka mokgwa o mongwe. O ne a ipotsa ka metlha gore ke ka ntlha ya eng fa batho ba dirilwe ke Modimo Osi, mme ba bangwe gare ga batho ba e le basotlegi, badidi, mme bangwe ba dimofetse e le barui ba dilo tsotlhe mmogo le bone batho ba bangwe. Fa a ntse a ithuta tirafalo ya Mafora, a ithuta mantswe a motlhafele yo mogolo wa Fora, e leng Rousseau. A buisa mo a reng, "Batho botlhe ba tsetswe ba lekana, ba mpa ba kgobafaditswe ke melao, mekgwa e e dirwang ke batho." A lemoga gore batho botlhe ke baabedwi ba lorato lwa Modimo. Ya re fa a ntse a nagana a bona botshelo jo bophepa, kagiso le lorato lo ba ka phelang mo go lone fa ba ka rutwa. A ikaelelo go latlha mekgwa ya gagwe ya bongwana. A ithaya a re, "Jaanong ke kgaogane le tsotlhe tse di fetileng, ke tla leba pele mme ke ya le morafe o montsho bothong."

DISELAMMAPA GA DI RATANE

O tlogile kwa sekolong Molatlhegi a ikaeletse go thusa morafe waabo le setšhaba sotlhe se sentsho. Maikaelelo a gagwe e ne e se fela go ruta bana dithuto, e ne e le go ba ruta gore le bona ke baabedwi ba lorato lwa Modimo; le go ba lemogisa gore le bona ba ka tshwana le merafe e mengwe fela fa ba latlha bobodu le go direlwa. O ne a ikaeletse go ruta setšhaba saabo gore bodidi ke bona bo senyang botho jwa setšhaba. Bo dira batho malata a ba bangwe, bo tlwaetsa batho go kopa, le se ba ka se itirelang ka ntlha ya tlwaelo ya go kopa ba palelwa ke go itirela. Bodidi bo dira gore morafe o ipone gore o kwa tlase; gare ga setšhaba go tlala magodu le dinokwane, bafufegi le disenyi tsa mefuta yotlhe.

O lemogile gore bodidi bo tlhokisa batho ditshwanelo tse di ntseng jaaka thuto. A lemoga gore kitso e a kgwabofatsa, mme a rata gore setšhaba saabo se ka ikgobokanyetsa leruo, fa se ka ithuta kgwebo ka jalo go ka nna bantsi ba e seng badiredi ba ditšhaba tse dingwe.

A gakologelwa ka tsatsi lengwe monna yo o kileng a re, "Bogolo le tlotlo ya setšhaba fa e sa fulwe mo setlhareng se se nang mebitlwa. Ditšhaba tsotlhe di kile tsa tshela botshelo jo bo galakang; mme ka ntlha ya boitshoko le go dira ka bonatla, go boloka leruo la sona le go thusana di tsewetse pele."

Fa a tlogela sekolo Molatlhegi a fitlha a ruta mo motseng wa Forera mo Gauteng. O fitlhetse go ka nna bana ba ka nna masome a a supang, le motlatsi wa monnamogolo a le mongwe. Ditiro tsa sekolo o fitlhetse di sa dirwe ka tshwanelo. Bana ba ne ba rutwa ka puo ya tšhomi go tloga kwa tshimologong. A fetola dilo mme a tlisa dikwalwana tsa bana mme a dira gore motlatsi wa gagwe a rute bana ka puo ya Setho.

Diphetolo tse Molatlhegi a di dirileng, bogolo go tsenya puo ya Setho, tsa ngongorisa motlatsi wa gagwe. Motlatsi a bolelela bagolo ba bana gore mogokgo yo maša yo, o tlile go dia bana ba

bona ka puo tsa Setho. Motlatsi yo o ne a ngongorega jaana gonne o ne a sa itse puo ya Setho; o ne a bua seburu, mme le sona o ne a bua sa Bakgothu. Bagolo ba bana ba dumaduma. Kgang ya isiwa go Moruti mme ene a e tsaya botlhofo ka a ne a sa gopole gore go na le morafe o o ka ganang fa bana ba ona ba rutwa ka segabona. Moruti a re fela: "Re tla siamisa dilo tsotlhe ke sa ntse ke tshwaregile."

Ka Sontaga se sengwe fa tirelo e fela, mogogi yo mongwe a ema a re o na le kgang phuthego e ke e mme e ntse. A simolola a re: "Bagaetsho, ke a dumela lotlhe lo setse lo utlwile selelo sa bana kwa seko-long. Bana ba a lela, ba lela ka mogokgo yo moša, e leng mosimane Molatlhegi. Lo a itse bana ba ne ba ntse ba simolola dithuto tsa bona ka go rutiwa Seengelese, jaanong o dia bana ba rona ka dipuo tse di senang tiro jaaka Setswana. Bana ba rona monna yo o rata gore ba boele kwa lefifing. Ke bile ke bona gore o tloga a re ba tswale tshega. Maloba ke amogetse lokwalo lwa Seengelese, mme ka le neela ngwana wa me yo o tseneng mo sekolong mo tshimilongong ya kgwedi e e suleng, mme le "cat" o ne a palelwa ke go mo mpontsha. Rona re itse gore fa ngwana a fetsa kgwedi mo sekolong o setse a itse go buisa "Dekhad sad on de mad." Bangwe ba lona ga ba itse gore ke goreng. Gore "De Khad sa on de mad" ke gore ngwanamake o ntse mo mosemeng."

"Bagaetsho, lo gopola gore bana ba rona ba tla bo ba itse gore "rot" ke peba; le go leka, ga ba kitla ba bo ba itse. Jaanong go thusa eng go tsenya bana dikolo? Ba tla direla makgoa jang ba sa itse sekgoa ba bile ba iphalelwa ke rona re buang sekgoa sa mosoko?"

Mogogi yo mongwe le ene a ema a re: "Ditsala mo Modimong, Ramautle, e leng motimone o itse go hudua bana ba Modimo, jaanong o tlile go rona ka kganyana e ya thuto ya bana. Nna ka re re lese mosimane Molatlhegi a gwerise bana ba rona ka fa ene a itseng ka teng. Re tla mo nyatsa fa re mmona a sa tswe tema."

'Aoi! Re tla re re re dipitse ra bo re bona mebala. Lwa re mogokgo a sa itse gore 'potsh' ke pitsa a ruta sekgoa? Re tla bona ka lona tlhe. Maloba e rile ke re a ntlhalosetse, ke bua sekgoa a se ka a ba a tlhaloganya sepe. E rile fa ke re 'D han tšū de bok wi de ka' a

palelwa ke gore ka reng. Ke utlile fela a ntse a re podi, podi. Fa ke mmotsa gore podi ke lentswe lefe mo mantsweng otlhe a ke a buileng a re 'bok'. Bok! Ka rre nna ke itse e le mofele. Fa ke re 'De han tšú de bok wi de kga', ka re motsomi o hudile mofele ka tlhobolo. Lo a tshega, lekgoa la me, Mere Skot, o na a tlhola a bua jalo le nna mme a ntshupetse motsomi mo setshwantshong a tshote tlhobolo, mme mofele o le fa pele ga gagwe. Bagaetsho, a monna yo Molatlhegi a mpe a romelwe sekolong kwa Setotolwane go ya go ithuta sekgoa; fa e le Dikene yo wa bona ka gongwe go rutiwa disotho fela. Re a mo rata Mosimane yo Molatlhegi, ke motho yo a ratang batho, fa go ka bo go le dithata re ka bo re mo isa sekolong gore a nne moruti." A re a sena go bua mogogi yo mogolo, e leng ene yo o tlhagisitseng polelo a nna fa fatshe.

Mogogi yo wa mongongoregi ga twe Simon Peter, ene o ne a tlatsa leina la gagwe a ipitsa Simon Peter Fika-la Bosakhutleng, Motheo wa Kereke ya Forera.

Fa Simon a nna fatshe Molatlhegi a ema a leka go itshireletsa. E rile fa a ema go bua mongwe wa bagogi a re: "A ko o kolope ka sekgoa, o bontshe gore o rutilwe, o se ka wa nna wa re tlhodia ka disothonyana tsa gago. Tšhoma monna!"

Molatlhegi a tsielega a re a ka bua sekgoa a betwa ke pelo fa a gopola gore o se buisiwa ka tšhoba. A re o bua Sesotho a gopola gore batho ba tla re ga a itse sekgoa. A ikutlwa fela a setse a re: "Mr. Chairman, ladies and gentlemen!" a didimala ka a lemoga gore mantswe a a buileng ga a na sepe le kgang e e lotlegwang.

"Motheo a re: "Tshwelela rra! tlang kgoa sa gago ga se na 'de' le 'ente' ga se sekgoa!"

Molatlhegi a nna fa fatshe; tlhogo e duma ka ntlha ya go gafela le go tsielega gore jaanong tiro e e tlhakaneng jaana o ba a tla e dirang. Pelo ya mmeta go feta.

Fa Molatlhegi a sena go tswa Simon Peter, Motheo, a re, "Ntheeng lo re o tsee mogatla wa phofu ya ga eno. Ke lo boleletse gore rre yo

ga a itse gore sekgoa se lebile kae. Motho a sa itse gore "Koto" ke gore Modimo ka sekgoa, a ruta sengwe, le go leka tlhe. Re tshwane-tse ra bolelela Moruti. Moruti a baya letsatsi la bobedi mo tshiping gore e nne lone le a tla yang le bagogi kwa sekolong go bona jaaka Molatlhegi a ruta.

Molatlhegi ene bosigo joo jwa Sontaga a lala a sa robala. A lala a loga maano gore a kgwedise bagolo ba bana gore o ruta sentle; mme maano a tlhokafala. A utlwe a rata go dira thato ya bona mme a ruta ka sekgoa go simolola ka mophato wa bosetlabošane mme mogopolo wa gagwe o gane. A tlhoka mogopolo o o mo itumedisang, a ba a tsoga a ya sekolong a sena maikaelelo ape. Fa a fitlha kwa sekolong a bitsa mophato wa ba baša, ke gore boA, a re ba tle go buisa mme a fitlhela botlhe ba tlogetse dikwalo tsa bona kwa gae, mme bangwe ba tshotse dikwalo tsa sekgoa.

Ngwana wa ga Motheo, ke gore, Simon Peter Fika-la-Bosakhutleng, ene o na a tshotse "phuthololo ya Seengelese" jaaka a na a bitsa lokwalo loo, gongwe o na a re, "Ingidiš Tiksnare." Molatlhegi fa a bona bana ba tlile ka dikwalo tsa Sekgoa a itse gore ke mabolelela ruri, bagolo ba bana ba batla gore ba rutwe ka sekgoa, mme ba rutwe sekgoa fela. Se se neng sa gakgamatsa Mola-tlhegi ke lokwalo lwa ngwana wa ga Motheo; o ne a sa tlhaloganye gore motho a ka rutwa phuthololo jang. O lemogile gore Motheo ke motho yo o tlhogo e thata mme fa a ka leka gore ngwana wa gagwe a batle lokwalo lo longwe rraagwe o tla gana, mme o tla tlhola a nnetse go mo tlhodia. A tlelwa ke monagano wa go ruta ngwana wa ga Motheo mo lokwalong lo a tlileng le lone, fela a retelelwa ke gore fa Motlhatlhobi a tla o tla mo raya a reng. A leka go bona gore a ke mmannete Motheo o mo file lokwalo loo, a re mo go ene: "Montle, rraago o go file lokwalo lo gore o tle go lo rutwa mo sekolong?"

Ya re bakeng sa go araba potso e a e bodiawang Montle a re: "Rre o rile a se ka a tlhola a utlwa ke bidiwa Montle ka gore ke tsena sekolo mme jalo rre o fetoletse leina la me ka sekgoa a re ke 'Bouti', ke gore Montle."

Molatlhegi a ema tlhogo go le go nnye, mme a boela a re: "Lokwalo lona lo reng, Beauty?"

“Nnyaa, thitšha, e seng Beauty, e leng Bouti,” Montle a sebela ngwanyana yo mongwe a re: “Nnete tota fa re tliseditswe sekopa; ga a itse le go bitsa leina la me. A Bouti o thata go mmita mosadi?”

Yo mongwe a re: “Ga re itse gore yo ene o tswa kae. Nna ke bona gore re tlile go tsofalela mo sekolong; ga ba mo kobeleng?”

Molatlhegi o ile a utlwa mafoko a bana ba mme a utlwa botlhoko thata mo a ileng a se ka a itse gore a ka reng.

A boela a leka gape a re: “Bouti, jaanong lokwalo lo logolo lo lona lo a reng!”

Bouti a re, “A riti!”

“Wa reng Bouti?” Molatlhegi a botsa.

‘Ija, a le. ‘A riti’ ruri thitš, a ga o mo itse; o no o rutiwa sekgoa se se ntšeng jang wena?’

Molatlhegi a gonolwa ke pelo, ga re a mo tlolele, fela a itshwara. A araba Bouti fela ka go re “you ass”; ke gore tumuga ke wena!

A se ka a rata go phalwa wa ga Motheo, a re, “De kats kot a fad rot. Ke go reng Thitšha?”

Molatlhegi le sekolo sotlhe sa re waa! ka ditshego, mme Molatlhegi a laela gore bo-A ba ye go nna fa fatshe.

Ba re pinyana fa e re ping ya bo e utlwile tse dikgolo. Fa bana ba nna Bouti Montle, a re, “Do ente, ke gore ke feditse.”

Molatlhegi a biletsa motlatsi wa gagwe kwa ntle mme a leka gore a utlwe mogopolo wa gagwe mabapi le dikwalo tse bana ba tlileng le tsona. Motlatsi a re a kobe bana ba ye go tsaya dikwalo tsa bona tsa sesotho kwa gae. Menomasweu polaya e tshega! Molatlhegi ga a ka a itse gore motlatsi wa gagwe o a mo raela; a tlhoma a mo gakolola leano le le siameng. Molatlhegi a gopola mantswe a Moruti wa

gagwe kwa Dikeni fa a ne a re, "Go fetogafetoga gangwe le gape ke loso lwa mong wa gona; monna o tshwanetse go swela maikaelelo le maikano a gagwe. Fa o dira jalo le fa batho ba ka go kgala, ba go sotla, ba go kgoba, morago ba tla lemoga seo o se bolelang mme ba tla go tlotla bogolobogolo." Jalo Molatlhegi a tsena mo sekolong a kgothetse, a feditse mogopolo a fitlha a re: "Lona bosetlabošane, boA, ba lo sa tsholang dikwalo tsa lona tsa Sesotsho yang gae lo ye go di tsaya, tsamayang! Emang! Bouti, tsamaya o ree rraago a go nee lokwalo lwa Sesotho, selo seo o se tshotseng ga se rutwe mo sekolong."

Fa ba fitlha kwa gae bana bangwe ba ba fitlhetseng bagolo ba bona ba seyo ba ile ditirong ba tsaya dikwalo ba boela sekolong; ba bangwe bagolo ba bona ba ba ganela go ya sekolong. Bouti ene fa a fitlha gae a fitlhela moo Motheo a ntseng a bolelela banna ba bangwe ka moo Molatlhegi e leng metlhogole ka gone. E rile fela fa a bona morwadie a re: "Ga lo bone! ga lo bone! mosimane yole sephutšha, matlhogole! setlatla, maeyaba, koko ke ya dibing! O batlang mai Bouti?"

"Ga goabo go twe re tlo tsaya dikwalo tse tsa disotho!"

Motheo a re: "Ka rre, lesele lele le tagwa ke skomfana!"

"Ga twe ke go bolelele gore Ingdiš Tikšnari ga e rutwe mo sekolong, e bile a re ke selo." Ga rialo Bouti.

Mosothonyana yole o tlapetswe janne! Ke tla mo ruta go boifa batho; o makgaka rraagwe-e ..." A rogana, Motheo ka tlapa e c maswe.

A tloga a wela tsela, a leba kwa sekolong. Fa a fitlha gone a re: "Tla kwano monna, Molatlhegi! A o rata gore re lwe kampo o mpatla diganong. Ngwana wa me ga se lekgalagadi, o a utlwa! Fa o le botshwakga go ruta o se ke wa bodufalela mo go ngwanake. O gopola o le eng; tlang tota le nna ga nke ke tlhola ke mo sianisitse le naga. Ke rata go go bolelela gore e nne lwa ntlha le la bofelo.

Mphe kwano dikwalo tsa gagwe tsa phudugo, ke tla mo isa kwa sekolong se sengwe, o a bona wena ga o motho wa sepe.”

Molatlhegi a re: “Rra, ba re borumolano bo kgaoganngwa ke selepe. Ke tla go naya dikwalo tsa gago mme re kgaogane ka kagiso. Nna ga ke na ntwale wena.

Mantswe a a bonolo a tima bogale. E rile fa Molatlhegi a tlisa dikwalo Motheo a re: “Bona monna, ga ke rate go tlosa ngwana mo sekolong sa ga rraagwe. Ke Motheo Fika-la-Bosakhutleng la sekolo le kereke ya Gabe mo Forera, ga go poopedi. O ka itumela wa re o ntshitse Motheo mo lapeng. Fela ke rata go go bolelela, ba re ga di ke di bopa sope le le lengwe; e nngwe e tshwanetse go sutlha. O ngate o tiise ge rra, re tla kopana ka moso.”

Ka tsatsi le le latelang Moruti le bagogi ba tla kwa sekolong. Ba fitlhetse moo Molatlhegi a ntseng a bolelela bana gore mo mafatsheng otlhe bana ba simolola dithuto tsa bona ka puo e e buiwang kwa gae; mme a re fa setšhaba se dirwa gore se se ka sa itse go bua puo ya sona ke gore se dirwa makgoba, jaaka go dirilwe ka Maamerika a mantshonyana.

Mantswe a a kgopisa moruti, mme e rile fa a tsena ka monyako a bo a setse a feditse mogopolo mme a tshwaile gore Molatlhegi ke moikgantshi, o bile o tlhoile makgoa, jalo a ikaelela gore o tla mo ruta gore ene Molatlhegi ga se sepe.

A re fa a tsena fela a re: “O bua dilo tse di bontshang bosilo jwa gago. Ga ke ise nke ke tle kwano sekolong go tla go bona gore mogokgo o dirang, mme ke siane fa morago ga gago. O moikgantshi yo o mabela, mme o gopola gore o rutegile. O tlhola o nnetse go tlatsa bana le naga ka o le botshwakga go ba ruta. Ke tenegile ke ditiro tsa gago. O molotlhanyi, o rata gore bana ba Bakreste ba nne le mowa o o bosula wa lethoo; ga go boModimo mo pelong ya gago.

Fa moruti a didimala Motheo a tlaleletsa a re: “Tšeš. hi peri braut, he fotsek nao!” Fa a bua jaana Motheo o na a setse a atamela

Molatlhegi go mo ntsha mo sekolong, jaaka bagogi kwa ntle ga Moruti ba ne ba rerile.

Moruti a mo itsa a re: "Simon letlhoo ke selo se se bosula, ke boleo fa pele ga Modimo. Ke ne ke kgala Molatlhegi gonne a tlhoile Ma-kgoa, jaanong wena o bontsha letlhoo la gago fa pele ga bana.

A gana Motheo a re: "Hi no kot tšha; Modimo ga o rate batho ba ba tlhogoethata jaana."

Mogogi mongwe a re, "Kgandithata, ke wena Simon; fa Modimo o sa rate botlhogoethata wena Simon Modimo ga o go rate."

Moruti a ba didimatsa; mme a botsa Molatlhegi ka sekgoa gore molato ke eng mo sekolong. Molatlhegi a lemoga gore jaanong ke lona lobaka lwa go bontsha Motheo gore o itse sekgoa. A tšhoma gore a kabe Motheo ditsebe. E re fa a fitlha go bo "The" le "And" a ba bitse sentle mme a lebe mogogi yo o kileng a re sekgoa sa gagwe ga se na bo "De le ente," mme a fitlhela kwebu e koma ka tlhogo e bontsha gore e ja monate. A tlhalosetsa Moruti gore bagogi, gagolo Motheo, ba kgatlhangong le thuto ya Sesotho mo mophatong wa boA, a re ba rutwe ka sekgoa.

Motheo a bona fa Molatlhegi a ntse a bua go ya pele Moruti a ntse a mo gadima mme sefathlego sa gagwe se bontsha gore Moruti o galefetse Motheo. Fa a lemoga se a tsena Molatlhegi ganong a re: "Hi tol a lai dis boe, sa."

Moruti a re, "Tloga go nna satane." A bua jaana a lebile Motheo ka matlho a a bogale. La bofelo a re: "BoA, ntshang dikwalo tsa lona. Tlang kwano."

Fa ba mo atamela a fitlhela ba tshotse tsa sekgoa, mme Bouti ene a tshotshe "Ingdiš Tikšnari." A ba omanya, a ba goba le bone bo-Motheo mmogo. A tsaya dikwalo tsa sekgoa tse ba neng ba di tshotse mme a ba kobelo gae go tsaya dikwalo tsa Sesotho.

Mantswe a Moruti a babalela bagogi. Ba bona gore ba se ka ba swela Motheo. Mongwe a re, "Moruti, rona kana re difofu, re utlwa boSimon ba re monna yo ga rute, jalo rona ka go gopola gore boMotheo ke batho ba ba tlhaloganyang sekgoa ra re ba a itse. Rona tota ga re itse sepe, re tsewa ke modumo fela."

A gana Motheo a re: "No, ai not sei dat, Motlatsi tel mi. Ke boleletswe ke Motlatsi, ene monna yo o ntseng kwa morago yole. a re Molatlhegi ga rute sepe, Sintit Titšha! Tla gaufi rra! O ka ganela."

Moditi wa batho a tlhoma matlho fa fatshe, ya ne e kete a ka re lefathse phanyega ke iphitlhe. A atamela a bonala mo matlhong gore o molato. Moruti a mo leba lobakanya mme a re: "O mosenyi, mothubakagiso, moikgantshi, molotlhanyi! manno a ga-go kwa ga Satane. Tsaya dilo tsa gago o tswe mo sekolong sa me. O tsamaye sesenyi ke wena."

A kobidwa jalo motlatsi wa ga Molatlhegi. Ba rialo Batswana ba re fa o epela mongwe lemena go wela wena ka wesi; le ene motlatsi wa ga Molatlhegi o wetse ka mosima o a neng a o epetse Molatlhegi.

Ga go selo se se itseng go bolaya mong wa sone jaaka lefufa, le go tweng le kile la apewa le leje, leje la butswa lefufa la sala le ntse le gwagwaretse.

Bana ba sekolo, ke gore boA ba ile ba makala fa ba bona gore Molatlhegi o itse Sekgoa. Ka ga bone ba ne ba tlhoma gore ba rutiwa ka Sesotho jaana ka gore Molatlhegi ga a itse Sekgoa. Le fa bana ba mephato e e kwa pele ba leka go ba bolelela gore Molatlhegi o itse Sekgoa ba ne ba se ka ba dumela sepe. Go tloga motsing o, ba bantsi ba ikanya se Molatlhegi a se bolelang, fa e se ene Bouti fela. Bouti go bonala sentle gore o lwa ka ntlha ya letlhoo la ka kwa gae.

Motheo le ba ntlo ya gagwe ba ne ba tlhoile Molatlhegi ka ntlha ya nyalo. Batswana ba re nyalo ga e ratanelwe; Motheo gê le ene o ne a tlhoile Molatlhegi ka ntlha ya gore o ne a se ke a etela ka kwa lapeng

la gagwe, fela o ne a aga a ya ka kwa lapeng la mogogi yo mongwe. Motheo jaaka mogogi yo mongwe yo o na a na le lekgetswana; jalo o na a rata gore le nyalwe ke Molatlhegi.

Ba lapa la mogogi yo, Jobe, ba ne ba se na mogopolo ope gore Molatlhegi a ka nyala ngwana wa bone, ba tsaya Molatlhegi fela jaaka ngwana ka mo gae. Le ene Molatlhegi o ne a se na mogopolo ope wa nyalo fa a tlwaela lapa la ga Jobe. O ne a tlwaela gone ka ntsha ya go lemoga gore batho ba ntlo ya ga Jobe ke batho ba ba siameng. O ne a tle a ye kwa ga Motheo, mme o ne a se ka a iphina fa a le gone, gone fa Motheo a bua ka sekgoa sa gagwe sa mosoko; o ne a tshwarisa Molatlhegi bothata go tlhaloganya se a se boelang. Gape e ne e re fa a tsena gone Motheo o tla mmogisa ka sekgoa seo sa gagwe mme a tloge a ye kwa iso a mo tlogele le "Lof" Lorato, mogoloa Bouti. X

Selo se, se ne se dirwa ka metlha yotlhe fa a etetse kwa ga Motheo mme o ne a se ke a itse gore a ka tsaya kgang efe le kgarejwana e. O lekile go mmolelela tsa botshelo jwa gagwe fa a le kwa Dikene mme le tsona tsa fela. Fa a felelwa ke dikgang e be e le gore ba nna foo jaaka difikantswe. Se sengwe se nangeditse matlho fa fatshe; se nne se nyenye fela go le go nnye.

Tlhogwana o fithele a e akga-akga, a e sekamisetsa kafa le kafa jaaka e kete e imela molala wa mong wa yone. Fa a leba Molatlhegi mosetsana wa rona "Lof" o fitlhela o mo utswa ka matlho. Fa matlho a bona a ka tshoga a kopane, o tla nyenya mosetsana wa moroba, ke gore Molatlhegi a bone meno a maswaana; nko a e goge gore e be e kete o a sonya fela a sa sonye e le gore o e goga jalo gore e eme sentle jaaka a rata. Fa a fetsa go nyenya a bope molongwana o be a sale o le motlhotlhwana.

Gantsi fa Molatlhegi a fitlha gone ga Motheo o na a fitlhela a ntse a kgabile, a apere sentle, dikhai e le maphakaphaka e kete motho go tse o a nyalwa. Moriri o fithele a o siditse o bile o ntse boditse; dinala a di setile go bonala gore di kile tsa lalelwa ke motho nageng; a di poma sentle a tloga a di seta, a di ritela gore di sale di le tshekeletsane sentle. Tlhororwele e keteng mokgele, mme e goge-

tswe go se nene mo matlhong gore motho a se ka a a bona ka go rata a mpe a a bone ka tsetlelelo fa mohumagatsana a rata, gongwe re ka re, a leka go gotetsa lorato la lekolwane lwa rona Molatlhegi.

Jaanong fa go tla tee o bo o tla mmona mosetsana wa rona, kopi o tla e tshwara ka kgorankgojwe le supasupa baloi, fa e le Thabadiye-diyemele, le Photsana-e-na-le-photosana, kokontumagolo, seleketlapodi, temekane tsuwe! o fitlhele ba tlatlaraladitswe e kete ga a, rate e kgongwa ke sepe ka gore se tla e swefatsa. "Kuku" — di ne di se ke di tlhokwa kwa ga Motheo — o tla tsaya lengathwana le lennye a le kometse jaaka e kete ga a rate fa le kgoma melomo ya gagwe. Le yona kuku e ne e le seila gore e kgongwe ke menwana e meraro e re e boletseng fa godimo.

E ne e re fa Molatlhegi a ka nna go fitlhela dijo tsa mantsiboa, o be o tla mmona fa a re o a ja Lof. O fitlhele a tsaya thathana, a e tsenya ka tlhokomelo gore e se ka ya kgotlela molomo wa gagwe. O ne a ja sepelete, ke gore o ne a ja go le gonnye gore Molatlhegi a tle a se ka a re ke maje.

Ka tsatsi le lengwe fa Molatlhegi a ntse a ntse nae, a re khikhwikhwi, mme ya re fa Molatlhegi a botsa gore o tshegang a re: "Nnyaa, Thitšha, ke tshega kgang e nngwe e ke e utlwileng motshegare. Ga twe re a ratana."

"Wena le mang, mma?" ga botsa Molatlhegi.

"Ao! Thitšha, bathong, ke bua le mang? Ga ke re ke bua le wena? Ee, ba re nna le wena re a utlwana." A araba mosetsana wa katsana.

"Ijo" A kgotsa mosimane wa rona. "Batho bao ba bosula jang! Ke goreng fa ba ka gopola jalo?"

"Ao Thitšha, a mme ke molato fa ba rialo? Nna nnete ga ke kgathale. A wena kgang e e a go tshwenya?" A botsa Lof.

"Ee, e a ntshwenya gonne go sa nna jalo. Go patelediwa selo se o sa se dirang go botlhoko. Batho ba gopola gore ke bosula, mme e tswe go sa nna jalo." Ga araba Molatlhegi.

"A mme ke boleo go ratana le motho?" Ga ke re monna yo mongwe le yo mongwe yo o nyetseng o ile a ratana le mogatse pele a mo nyala?" A mo araba jaana mosetsana wa thata.

"Nnyaa, ga se molato, fela ..."

"Fela eng, Thitšha? Ke gore o bona gore o tla bo o folositswe fa go ka twe o ratana le nna Thitšha? Nna ga ke bone boleo bope. Moruti le ene o ratane le mosadi wa gagwe pele a mo nyala. Nna Lerato, dipuonyana tsa bona ke dilo tse di potlana go nna. Fa batho ba sa bue ka wena ke gore ga go yo o go tsayang tsia, mme fa go se ope yo o go tsayang tsia ke gore ga o motho."

Molatlhegi a re, "Legale batho ga ba a tshwanela go bua ka selo se e seng sa nnete."

"Ke gore fa o rialo Thitšha, ke gore o bolela gore o ntlhoile?" A kopola mosetsana wa rona.

Molatlhegi a re, "Nnyaa ga ke a go tlhoa. Ke ya go ra ... ke ya go "laeka".

Lof a re: "Ao! Thitšha go "laeka" ke eng?"

Molatlhegi a re, "Nnyaa ke sekgoa, ka Sesotho motho a ka re go rata."

"Khwi-khwi-khwi! Ao, Thitšha bathong! Nnyaa le nna ke a go rata, khwi-khwi-khwi! A tshega mosetsana wa thata, pelo e le tshweu. A tletse boitumelo bo bile bo phophoma bo falala.

E rile fa Molatlhegi a tla tsamaya a ema, mme a mo lebelela ka matlho a a buang kgang e se kana ka sepe. Molatlhegi a tlhabega, a se ka a itse gore a ka reng, a ema a mo gotoletse matlho a sa itse gore

a ka reng. Mala a gagwe a fisa, pelo ya rukhutla, gore a tlole gangwe fela a itatlhele kwa ntle ga monyako, mme e re fa a gopola gore batho ba tla mmona, gongwe mosetsana o tla mo tlhabela mokgosi jaaka mogatsa Potifaro a dirile ka Josefa, a tshabe go dira jalo. Ba ema lobakanyana. Molatlhegi a re, "Lorato sala sentle."

Lof a mo atamela a mo naya seatla mme a re: "Tsamaya sentle dia Thitšha wa me!" mme a mo atla.

Molatlhegi o tswile mo ntlung ya ga Motheo e kete ntsi e iteilwe mo tlhogong. A tsamaya jaaka e kete o lelekwa ke ditau. E rile fa a le sebakanyana a gadima kwa morago mme a bona Lof a eme fa kgorong ya ntlo a mo lebile. Ya ne e kete Molatlhegi o tlhabiwa ka lemao a re: "Ijo" Lentswe la gagwe le lona la mo tshosa gonne le tswile ka tshoganetso. A le tipatipetsa gore a fitlhe fa mmileng o o kgabaganyang mme a theele le ona gore a se ka a tlhola a tlhabiwa ke matlho a ga Lof a a neng a a utlwa sentle gore a mo rotleletsa mo mokokotlong, mme bothhoko bo tswa ka pelo.

Fa a fitlha kwa gae a ikaelela, a ikana ka rraagwe sa ntlha mo botshelong jwa gagwe, gore a ka se ka a tlhola a baya leoto la gagwe kwa ga Motheo. Bosigo joo a rapela gore a babalelwe mo go bo-Mmapotifarwe. Fa a fetsa go rapela a kgonogela mo peneng a kwalela Lof a re: "Lorato".

Ke utlwa bothhoko thata go bona gore ga o a ntlhaloganya fa ke re ke a go rata, ke ne ke sa re ke a go batla; ke gore lorato lwa lenyalo. Ke ne ke raya gore ke go rata ka lorato lwa botsalano. O tla intshwarela ruri, etswe nna nyalo ga se selo se ke se gopolang jaa-nong, ka ntlha ya gore ga ke na se nka tlamelang mosadi le bana ka sona.

Re tla kgoagona jalo. Le botsalano jwa rona bo tla fela.

Ke nna,

Motimedi Molatlhegi."

Fa a le buisa Lof a utlwa se Molatlhegi a se bolelang a tšhotšhoroga, a lela, a rogana, a rwala mabogo mo tlhogong a re: "Kgomo ya ga rra-wee!"

A gana go utlwa tsone dinyana tseo Motheo. A fitlha a tsaya lokwalo a lo buisa, mme ya re ka a utlwa tsa lone a latlhela baki mo maruding a gopola kwa agenteng ya gagwe. Fa a fitlha gone a re "Mere Skot, dis kefa tšhi my tšha!" Ke gore, Bona Moheitene yo o tsieditse ngwana wa me. A bolelela mmueledi gore a tshwarise Molatlhegi. Fa mmueledi a buisa lokwalo a se ka a bona lentswe le a ka tshwarang Molatlhegi ka lone. Kgomo e tshwarwa ka dinaka, motho o tshwarwa ka mafoko; jalo a bolelela Motheo gore ga go tsheko e ba ka e dirang.

Motheo a boa pelo e le botlhoko. Go tloga ona motsing oo Motheo le Molatlhegi ba betsana ka noga e tshela. Motheo o ne a tlhoile Molatlhegi go feta ka fa Molatlhegi a neng a mo tlhoile ka gona, mme o ne a leka ka malatsi otlhe go mo tsenya mo molatong jaaka re setse re bone gore o ne a rata gore a kobiwe.

Fa Motheo a lemoga gore o reteletswe ke go dira gore Molatlhegi a lelekwe, a simolola go tlhotlheletsa bana ba sekolo gore ba se ke ba utlwa Molatlhegi. Fa e le wa gagwe Bouti ene a nna lentwe, la kgopiso go Molatlhegi le Molatlatsi wa gagwe yo moša Samuele, ka gone Samuele a ne a tswa Dikene mme a utlwana le Molatlhegi. O ne a tla thari kwa sekolong ka gale, a sa dire dithuto tsa gagwe.

Ka tsatsi le lengwe Samuele o ne a le kwa ntle mo lebaleng mme go dirwa tiro ya diatla fa a lemoga gore bana ba bangwe ga ba teng. O ile a romela mosimane go ya go ba tlhola kwa mabenkeleng, mme ya re fa mosimane a boa a bolela gore banyana ba gana go tla jaaka fa ba bidiwa. Samuele a bolelela Molatlhegi mme ene a roma mosetsana go ya go ba bitsa. Ba nna ba gana jaaka pele.

Fa sekolo se tla tswa banyana bao ba tla. Molatlhegi fa ba tla a ba botsa a re: "Lo tswa kae? Bouti! Lotswa kae?"

"O a bo o tla utlwa fa go tlogwa motho wa bona a setse a re Bouti." Ga rialo Bouti.

"Bolela, wa reng! Lo tswa kae? Bolela Bouti!!" Ga kgalema Molatlhegi.

"Psim!" Bouti a tsunya (tsimola) Molatlhegi.

"O tsunya mang, he! Bolela kwa lo tswang gone! Bolela! Ke tla go tumolola molomo gompieno." A laela Molatlhegi.

"Psim, o ne o re dirile dimumu." A boela a kgesa morwadia Motheo.

Ba re pelo ga e na khutsana. Ya beta Molatlhegi. A tlolela Bouti, mme a mmona ka letswele ka! ga ba ga re petla! ga ba ga re hiri! a idibala. Bana ba re ka selelo thwaa. Molatlhegi a sala a eme a sumanka e kete ke yona tlhogo ya setimela fa se gakaletse loeto, mme se emisiwa gore batho ba fologe gongwe ba palame.

Samuele le ene a tlalelwa gore a ka reng. E ne e le lantlha a bona Molatlhegi a galefile. Ga re a mmuise ga ganega. A tabogela go Bouti a mo tshwara. A mo tshela ka metsi a a neng a tlisitswe ke ngwana yo mongwe. A leka go mo hemisa ka go mo gatelela.

Molatlhegi fa kgalefo e kokobela a lemoga gore o dirile tiro ya lesilo, mme a tsaya dikwalo tsa gagwe a ya gae. Fa a fitlha gone a lela, a rapela a baya Mmopi wa gagwe molato fa a sekile a mo thibela gore a se ka a dira tiro e e bosula jaaka eo. Fa a fetsa go rapela maikwa-tlhao a ne a mo imetse thata mo mogopolong moo a bileng a nagana gore Modimo ga a mo rate. A ipotsa kgapetsa gore a Modimo o rata batho, ke Rrabona kapa ke Moatlhodi wa tiro tsa bona, le kgosi e e ba busang. A ikaelela go tlogela tiro gonne ga go thuse sepe o a rapela, o leka go dira ka thata yotlhe, mme ga a tswema; se a se bonang ke dintwa fela.

Bosigo joo fa a ntse a tsamaisa mogopolo a lemoga ruri gore tota Mmopi wa gagwe ga a mo rate. Batho ba bantsi ba na le ditsala le losika lwa bone, ene ga go le wa pheko. Mmaagwe ga itse gore o ntse jang. Rraagwe o mmone a wela fatshe mo mmileng a bolawa ke bogodu. A lemoga gore ene ke wa sika lo lo rogilweng go isa sikeng lwa bone jaaka go bolela Lokwalo. A ithaya a re; "O Molatlhegi wa nnete! Le fa o ka dira eng le eng katlego ga e yo mo tironng tsotlhe tsa gago.

Ga go motho yo o tla tshelang nae ka kagiso. O rogilwe gare ga batho botlhe.”

Mo mosong a tsoga a sa ya sekolong, a dutse kwa gae. Fa letsatsi le tlhatloga a bona mosimane a tsena ka lekwalo. Mo go lona go ne go kwadilwe mantswe a: —

Molatlhegi, mmolai, tla jaanong o tle go ikarabela godimo ga ditiro tsa gago.

Moruti Joyce.”

Fa a le amogela lekwalo le a utlwa botlhoko segolo; fela moragonyana fa a le buisa a tlala bojarara a re: “Monna yo o ipona janne! A re ke moleofi, mmolai — Fela ke ratile go bolaya ngwana wa ga Motheo — Ija! Moruti yo o bua jaaka e kete ke Modimo! O dimofetse ka gore o tlhola a bina godimo ga me, mme ke ntse ke didimetse; gompieno o tla itse fa le nna ke na le molomo. Ke tla mo ngathela go se go kae.”

A tsaya baki, a se ka a tlhola a re o bofa thai, a wela tsela a gopola kwa sekolong. Fa a fitlha gone a fitlhela Samuele a le mo mat-hateng; a sekisiwa go twe le ene o ne a thusa Molatlhegi go bolaya Bouti, gonne Motheo o mo fitlhetse a mo gatelela dimpa ka dirots-wanyana tsa gagwe (Bouti) a leka go ntsha mowa mo nameng. O lekile go tlhalosa gore o ne a leka go mo hemisa gore a tle a tshele, mme go se yo o mo dumelang. Bagogi botlhe ba gaketse ba re le ene ke mmolai.

Fa Molatlhegi a tsena mongwe wa bagogi a re: “Go sa bitseng motho, go bitsa Modimo. O tlile sentle. Bolela gore bana ba o ba jang ka mabole ba o ba sekisa eng.”

Molatlhegi a re: “O mang wena o mpotsang potso eo?”

“Ija! O tlhokoditse dinaka, ga go sepe se o se fapogelang!” Ga rialo mogogi.

“Ee, ke bogologolo lo binela mo tlhogong ya me ke ntse ke didimetse. O ka mpotsa potso e ntseng jalo o mang? Moruti o kae? Sam, tlaa re tsamae re ye go bona moruti. Ga re batlhanka ba bagogi. Ga re a dira tumalano le bagogi, re e dirile le Moruti le Lekgotla la Thuto. A re ye monna!” A goa Molatlhegi a sa rekegele sepe, go bonala gore o ineetse go swa.

Samuele a re: “Ikettle rra! Ke sekisiwa gore ke go thusitse go bolaya Bouti, fa nna ke ne ke leka go mo thusa gore a heme. Ke ...”

“Nnyaa, monna, ga go yo o ka tlhaloganyang se o se bolelang. O tlele go ngamoga tlhogo pele ba tlhaloganya gore wa reng. A re ye go Moruti Joyce ka gongwe ene o tla tlhaloganya gore wa reng.” A araba jalo Molatlhegi a tlhobeleditse.

Fa a fetsa go bua fela, Moruti a tsena le Motheo, ba bile ba eteleditse Bouti pele. Motheo matlho a le mahibidu, a galefile a bile a ntse a sutsa jaaka pitsa ya mosokwana. Matlho a gagwe fa a lebelela Molatlhegi a phatsima, a le bogale jaaka legadima. Bouti le ene a sa itshia bonnye, a sufutse melongwana, a sontse e kete o nkgelwa ke sebedu sa nakedi.

Moruti a nna fa tafoleng a leba Molatlhegi yo o neng a ntse a eme mo monyakong o o lebaganeng le o Moruti le Motheo ba tseneng ka one mo sekolong. Moruti a re, “Molatlhegi, tsenela kwano teng! O se ka wa itira setswalo sa kgoro; re na le setswalo!”

Ya mo tlola pelo. A leka go araba, a palelwa ke go bua. A tsena a fitlha a itatlhela godimo ga setulo sa ba sa nna sa lela. Moruti a mo leba ka bogale a re: “O itshware jaaka motho fa pele ga me, o se ka wa dira bobatana joo jwa gago mo ntlung ya Modimo. A o a tle o dire jalo fa pele ga rraago?”

“Ga a na rraagwe le e seng mmaagwe. Ke letlalapoa fela. Ga o bone, Moruti, gore ga a na kgodiso e e siameng ‘Hisa Pist!’ Ke phologolo.” A ikutlwatsa jalo Motheo gore le ene o teng.

Moruti a re, "Baya pelo, Simon, nte re seke molato o pele. Ke eng fa o iphetotse sethubaki, mme o ja bana ka mabole jaaka tshwene e go tweng ke tšhimpantsi. Rraago ke ene a go rutileng gore o dire jalo? Ema o arabe."

Moruti a be a kgotlhile mokopa o itebetse. A gana go utlwa Molatlhegi a re: Mr Joyce, o bua le nna o se ka wa tsenya rre mo mafokong a gago. Fa e le mosetsanyana yo Bouti ke ne ke mo kabolola ditshoka. O aga a itirela jaaka a rata. O lemilwe ke rra-gwe."

Bagogi le Moruti ba gakgamalela Molatlhegi gonne ba ne ba solo-fetse gore o tla ikgwabalatsa mme ba tle ba mo sekise, ba mo athole jaaka ba rata. Moruti a leka leano la go mo tshosa a re, "Molatlhegi, a o itse gore o bua le bogobe jwa gago. O kile wa bona kae ntša e bogola lerapo? Ga o itse gore nka go leleka mo sekolong se jaanong mme wa latlhegelwa ke tiro?"

Molatlhegi a re, "Ga ke kgathale gore o lo a ntebela kampo ga lo nkobe, ke ditshwangtshwang mo go nna."

Moruti a re, "Didimala, ga o na tlotlo. O motho yo o se nang boitshwaro!"

"Ga ke reke loago ka go tlhola ke kgobotlediwa ke bagoginyana ba gago ka mantswe, mme bana ba bona bone ba binela mo tlhogong ya me. Ke lapile jaanong ke bogologolo ke le itshoketse mme lo ntshema sekatana le matlakala a tshololwang mo thothobodung. Ke lapile nna, Molatlhegi."

Mogogi mongwe a re o a mo kgalemela a re, "Ao! monna o ka re ga o Mosotho. O bua jang le batho ba le bagolo. O ..."

"Didimala wena o molomo o motona. O bua eng le leina la gago o sa itse go le kwala!" Ga araba Molatlhegi mogogi a ise a fetse se a se bolelang."

Fa Moruti a bona gore Molatlhegi o gana go ikokobetsa a re: "Bona, Molatlhegi, ke utlwile dibese tsa gago go lekane. Tswaa mo sekolong sa me jaanong ke ise ke go biletse mapodisi. O tla nna Molatlhegi wa nnete!"

"Go siame! Monna o bolawa ke se a se jeleng." A re fa a rialo Molatlhegi a tswa ka kgoro a tsamaya.

"Jess baka mos fotsek. Samuel Ravrand hi ken stai, ravrand. O tlhokomele Samuele, o tla tswa mo sekolong le wena. Ju ha!"

Moruti a dumela gore Samuele ene ga a na molato mme a ka nna. Moruti o ne a utlwile bothoko ka ntlha ya boitshwaro jwa ga Molatlhegi, mme o ne a swabile thata ka a ne a ntse a ithaya a re Molatlhegi ke motho yo o siameng thata. Mantswe a gagwe fa ba boela gae o ile a re, "Satane o tsene mo pelong ya ga Molatlhegi mme o tla mo isa losong."

Molatlhegi ene o ile a tsamaya ka pelo e e tletseng bongoduwe. O ne a le kgala ka a na a reteletswe ke go dira sepe se se molemo. Maikaelelo a gagwe go ntshetsa setšhaba se sentsho pele a tsewa ke phefo jaaka mmoko. A utlwe bothoko fa bona batho baabo ba gana go dira mmogo, mme jaanong ene a ba tlogela a sa dira sepe. O ne a ikgomotsa ka gore motlhamongwe setšhaba ka molao se tshwanetse go etelelwa ke motho wa losika, e seng ene yo go sa itse-weng kwa a tswang gone. O ne a ithaya a re ga go tshiamo mo lefatsheng. Ba ba bokowa le masilo ke dijo tsa ba ba maatla. Mogopolo wa gagwe o ne a o thoba ka gore o tlogetse tiro ka ntlha e nngwe ka gore a ne a sa duelwe sepe, mme a tlhola a mokaletswe ke bannabagolo ba ba sa itseng sepe ba leka go mo ruta se a tshwanetseng go se dira.

Gantsi o ne a tshwenngwa ke mogopolo wa gagwe gonne o ne a tlogetse tiro ya Modimo; fela a ithatafatse ka gore fa Modimo o ka bo o le gone o ka bo o thusa batlhanka ba one. O ne a tshela jalo ka pelaelo go Modimo, mme e re fa a lebelela dithaba, dinoka, mawate, batho le dilo tshotlhe tse di mo fatsheng, a lemoge gore Mmopi wa tsona o gona; fela Mmopi yoo ga a rate ene Molatlhegi. A ikaelela go batla tiro e nngwe mme fa a e bone, o tla direla setšhaba saabo, ke sona Modimo wa gagwe.

MERAFONG

O batlile tiro lekau la rona mme a e bona kwa merafong (meepong). Kwa teng e ne e le mokwadi yo mogolo wa ditlankana tsa tuelo; gape o ne a abela "dikwata" dijo a bile a tlhokomela gore mo malaong a bona go phepa sentle.

Fa a bona tiro e, a boela a ikaelela gape go thusa setšhaba se sentsho jaaka a na a ka kgona. Go ene mongwe le mongwe yo montsho e ne e le waabo. Makgoaganyane a meratshwanaratshwana o ne a sa kgatlhwe ke ona; o ne a ba tsaya botlhe jaaka bomorwarraagwe kwa ntle ga kgethololo le pharologanyo.

O ne a bontsha Batshwana botlhe lorato le botsalano; mme le bone ba ne ba mo rata ba mo tlotla. Batshwana botlhe ba a neng a sa itse loleme lwa bone o ne a leka go kgatlhana nabo, go nna nabo; mme a ba reetse fa ba bua gore a tle a ithute loleme lwa bona. Ka go dira jaana Molatlhegi o ile a itse dipuo tse dintsi tsa Batshwana.

Fa ba tla go phaka dijo tsa bone, Molatlhegi o ne a se ke a ba omanya, a ba roga gongwe a ba kgakgautha jaaka go dira mato-nanyana a mangwe. Dikwata tse di ne di mmita Thandabantu, ke gore Moratabatho. Ka Sabata o ne a ba tsenya sekolo sa bosigo, a ba ruta go buisa go kwala le go bala. O ne a dumela gore thuto ke sona selo se se bopang motho, se mo dire motho yo o botho.

Moo dikwata di neng di robala teng o ne a go tlhatlhoba ka gale go bona gore go se ka ga nna leswe le le ka tsenyang badiri bothhoko. Ka pele fa a ne a lemoga gore malao a badiri ga a tlhokomelwe o ne a itsise mookamedi, mme a dire gore tsotlhe di nne ka tshwanelo.

Ka malatsi ao a boneng ka one boikhutso, o ne a fologela ka mo mesimeng ya merafo, mme a ye go bona gore batho baabo ba dira jang ka kwa teng ga mpa ya lefatshe. Tsatsi la ntlha fa a ya gone o ile a tshoga thata fa a bona ba gogoba mo gongwe ka dimpa ba tsena ka magaga, ba okangwe ke lefika fa godimo; mme ba ntse ba

rotleletsa sebete sa lone ka “diboro” tse di tsamaisiwang ke motlakase. Fa a leba lengidijwe le le ba okameng a utlwe a boifa fa a gopola gore fa le ka wa bagaabo botlhe ba tla ya ga maotwana hunyela.

Fa ba ntse ba ya le meole e e kwa pele a lemoga gore motho a ka timelelwa ke kwa a yang gone. A simolola a tlhaloganya gore ke gore eng go a nne go twe batho ba timetse mo meoleng ya merafo. Bontsi jwa badiri a fitlhela ba dira ba sa apara sepe ka ntlha ya mogote. A fitlhela ba tshwere tiro ya mokatakata, ya mokatanamane; go lele kepu, go lela noto, go bopa boro ya motlakase, e tlola ka mosimane, Molaedi yo mosweu a ntse a re, “Tshwara thata mampara!” Ka ntlha e nngwe go kurusela dikokopana di fologela kwa tlase go ya go rafa matlapa mme di gogwe ke motlakase ka dithapo, di ise mmu kwa “ketšheng.” A lebelela dikokopana tse di fologang ka lebelo tse, mme a bona gore di rengwa (di emisiwa) ka thata. A utlwa motho a ntse a laela a re: “Sprak di kokopans!” mme motho a tsenya tshipi mo maotwaneng a kokopana go e rema.

Mokgwa o wa go rema kokopana o kotsi thata; bontsi jwa baremi ba tsona ba ne bo kgaolwa ke kokopana maoto fa e tlola e menogela; gongwe a fose leotwana mme monwana wa gagwe o salele foo. Gangwe le gape o ne a utlwa fa badiri ba tswa mo mesimeng go bolelwa gore bangwe ba saletse mo meoleng ya merafo. Bangwe ba wetswe ke maje, bangwe ba thibeletsewela fela ba ntse ba tshela, bangwe ba sule ba tlapirilwe ke mafika a magolo. O ne a utlwela bagaabo botlhoko thata fa a utlwa sengwe se se botlhoko se se ba dirafaletseng.

Ka tsatsi lengwe mongwe wa meole wa thibiwa ke mmu o montsintsi mme badiri ba moole oo ba palelwa ke go tswa. Badiri ba bangwe ba lekile go tlosa mmu gore ba thuse bagabone ba ba mo tsietsing. Ga bonala gore ka ntlha ya bontsi jwa mmu ba ile ba retelelwa ke go tlosa mmu ka bonako. E rile fa ba fetsa mmu, ba fitlhela batho ba bantsi ba bolailwe ke go hupela mowa. Pono e ya ama pelo ya ga Moltlhegi mo a bileng a rothisa masodi. O ne a lela fa a gopola dikhutsana tse dintsi tse di tla tlhokang tlamelolo. A ipotse gore bana ba ba tla direlwa eng ke Barafi gonne borraabo ba swetse

mo tirong ya bone. A ya go mookamedi a ya go botsa gore bana ba baswi bao ba tla direlwang.

Mookamedi o ile a mo roma gore a ye go tsaya ditlankana tsa tshipi tse di golegeletsweng mo mabogong a bone. Fa a fitlha ba ya le dikwalo ba batla gore maina a bone ke bo mang. Wa ntlha yo palo ya gagwe e neng e le A5394 e ne e le Lebeko Khunyedi wa Lesotho. Ba batla dikwalo tsa gagwe tsa dipase le tsa makgetho. Fa ba sena go di bona ba di romela go kgosi ya gagwe ba itsise gore o swetse mo merafong, mme kgang ka ga gagwe ya felela foo. Ba dira jalo ka baswi botlhe fitlhelela ba fitlha go wa masomarobedi. Ene go ne go sa itsiwe kgosi ya gagwe. Dikwalo tsa gagwe di supa fela gore ke motho wa mo Gauteng. Selo se se ileng sa gakgamatsa Molatlhegi ke mokgwa o bakwadi ba bantsho le ba basweu ba neng ba dira tiro e kwa ntle ga kutlwelobotlhoko. A gakgamala fa ba rata go fisa dikwalo tsa A3216 ka gore go sa itsiwe gore baabo ba fa kae mo Gauteng, gonne ba fudugile fa ba neng ba nna teng jaaka dikwalonyana tse di neng di bonala di bontsha.

Go ne go bonala gore A3216 "April", e ne e le motala wa merafo mme o na a setse a bile a simolola go tsofalela mo go yona. Legae la gagwe e ne e setse e le yona merafo, a sa itse gope le ope fa e se yona merafo fela.

Molatlhegi a dira gore dikwalo tsa ga April di romelwe Kgorong ya tsa Batshwana. Morago ga dikgwedi tse tharo ga fitlha mosadi-mogolo a na le bana ba babedi ba basetsana ba digole. Mosadi yo o ne a tlile go bona gore a April e rile a swa a se ka a sia dikgaswana le dipurugwana tse dingwe. Ba ne ba boleletswe gore fa ba ka ya botlhe borramerafo ba tla duela madi a tlamelo, gagolo ka bana ba ga April e le digole. Fa ba bolela se ba se batlang mapodisi a merafo a leka go ba koba. Mapodisi a a ne a tlwaetse go tsaya dithoto tsa batho bao go sa itsiweng bagabobona.

Basadi ba ba nna tshego ya re fa mapodisi a ba koba ba rakana le Molatlhegi yo o neng a tsena ka kgoro ya merafo. O ile a isa basadi ba go mookamedi. Basadi ba ntsha lokwalô lo lo tswang go mokwa-

ledi wa Merero ya Bantsho. Fa a sena go lo buisa a bitsa lepodisi mme a mo laela go batla dipurugwana tsa ga April mme a di neele basadi.

Lepodisi fa le boa la bolela gore le gopola gore thotwana ya ga April e tswerwe ke bangwe gonne ga e bone. Mookamedi a bolelela basadi gore April ga a na sepe, madi a gagwe o a jetse mo ganong, gape April o ne a se na baabo.

Basadi ba batho ba lela, ba bolela gore madi a ba tlileng ka one ba ne ba a adimile ka ba ne ba gopola gore ba tla bona dithotwana tsa ga April mme ba kgone go a busa. Mookamedi o ile a araba ka go tsholetsa magetla a bile a phatlalatsa mabogo. Ke gore ka go dira jalo o ne a kaya gore a lo a mpotsa. Fa a sena go dira jalo a ba raya a re, "Ke lo utlwela botlhoko, mme ga go ka mo nka lo thusang ka gone, April e ne e le motho yo o senyang. Re ne re mo duela madi a mantsi. Re ne re mo duela, tshimologong, peni tse di some ka letsatsi. Madi a gagwe a nna a tthatloga mme fa a tla swa o ne a amogela šeleng le peni tse nne. Madi otlhe ao, o a sentse. Banna ba lona ba fatela morago jaaka dikgogo. Tsayang "nkoko" ke yo, lo tla batla sengwe."

Basadi ba tswa ba leboga monna yo o molemo, ba roga April ka ntsha ya tshenyo ya gagwe. Mosadimogolo a re, "Ao, lekgoa le la Modimo le molemo jang, o phala mapodisi ale a a neng a re koba. A ko o bone o re file nkoko mme Bathobatsho ba ne ba re koba."

Molatlhegi, yo o neng a ntse a na nabo a re, "Mma, monna yole ga a molemo. April o ba diretse ka lobaka lo lolele mme ba gana le go ntsha le sengwenyana go tlamela bana ba gagwe."

Mosadimogolo a re, "Nnyaa, ngwanaka. April ba ne ba mo duela, mme ba mo duela madi a mantsi: šeleng le peni tse nne ka letsatsi ke madi a mantsintsi ruri. Ngwana wa me kwa dipolaseng o amogela mašeleng a matlhano ka kgwedi. Ene o ne a amogela masomesome a madi. Ruri ka tshwanelo a ka bo a tladitse sefala."

"Nnyaa, mma madi ao ga a mantsi, motho a ka ..."

Mosadimogolo a tsena Molatlhegi ganong a re, "Ao, ngwanaka o tlhoka tebogo jang! Ka gongwe le wena ga o ke o romelela mmaago madi, ke sona selo se o buang jalo. Tsamaya, baša lo maferefere."

"Ao, mma o reng o tlotla khudu e se na magopelo. Boramerafo ba ne ba tshwanetse go tlamela bana ba ga April, ka gore o swetse mo tirong."

"O ngwana wa ga mang? Kwa ga eno ke kae? O kile wa se bona kae go twe motho o a tle a tlamele bana e se ba gagwe! Ao! O re sema masele. Kampo o tshameka ka rona?" Mosadimogolo a kgesa Molatlhegi.

Molatlhegi a bona gore go ngangisana le mosadimogolo ga go thuse sepe, se se molemo ke go didimala. A tsamaya le bona a ba a fitlha kwa kgorong. Fa ba sena go tswa ka kgoro mosadimogolo a re, "O reng o ntse o re setsetse morago! A jaana ga o rate go tsaya madi a re a iphetsweng ke monna yole wa Modimo?"

Molatlhegi a tšhega mme a tsenya letsogo mo kgetsaneng ya borukhu e e fa pele mme a ntsha tlhaka ya ponto a naya mosadimogolo. Fa a sena go e mo naya a re, "Tsamayang sentle."

Mosadimogolo a sala a atlhame fela. A se ka a itse gore a ka leboga jang, gape Molatlhegi a se ka a mo naya lobaka lwa go leboga. Mosadimogolo a ikwatlaela mantswe a a a buileng. A raya bana a re: "E ba lo bone bana ba ka, bana ba Modimo ba bantsi mo lefatsheng."

Molatlhegi fa a kgaogana le mogatsa April a ya kwa legaeng la baepi. O na a utlwa a tshwenyegile mo moweng mme a batla batho ba a ka nnang nabo a tsaya dikgang nabo gore a tle a lebale ditlhotlhapelo tsa botshelo jwa bana le mosadi wa ga April. A fitlha a tsena fa ntlung ya badiri ba ga Mošwešwe, mme a fitlhela Sello gone. Sello o ne a phatsimisa ditlhako tsa gagwe gonne o ne a ipaakanyetsa go ya kwa metseng ya badiri. Fa Molatlhegi a fitlha fa go ene Sello a re, "Pelo e jele masoko ke eng, Mabalane? Ebu o

sosobantse sefatlhego e bile e kete sa kadija wa mosarwa jaana! Go rileng, Mabalane? Kampo bojalwa bo fedile? Rona boSello re a bo re ya bojalweng. Rona re a ja, Mabalane. Re jela seboko. E re re swa re be re jele monate otlhe wa lefatshe.”

“A wa re bojalwa ke one monate wa lefatshe?” Ga botsa Molatlhegi.

“Ao, Mabalane, ga o itse gore bojalwa ke jone moko wa mabele; mme re tshela ka one mabele jalo fa o nwele bojalwa o a bo o nole one tota moko wa botshelo.”

Ka Molatlhegi pelo e ne e le botlhoko a se ka a rata go ganetsanya le Sello ka ga molemo wa bojalwa. A didimala mme morago ga lobakanyana a re, “Sello, a o itumelela botshelo jwa lona mo mera-fong mo?”

Sello a re, “Mabalane, o jewa ke eng gompieno? Botshelo mono kgotlaomone, tswina e molodilodi. Re iphina e le ruri. Ga go kgosi e e re kgakgauthang fa re sa dire ka fa molaong wa segarona. Fa o rata go tsaya mosadi o mo tsaya ka ponyo ya leitlho. Fa a go lapisitse o mmaya thobane mme o wela mokgwatha, o ya kwa a ka bonang gone monna yo mongwe; mme le wena o tsaya ya gago tsela o ya kwa o ka bonang yo mongwe gona. Ga go kang, ga go molato. Ga go rraagwe a tlholang a go setsetse morago a re o batla bogadi. Ga go rraago yo o go kganelang go tlhala ka gonne o ntshitse dikgomo. Ga go borangwane ba gago ba ba go kgalang fa o dira bosula. O kgosi fela fa o duetse lekgetho le fa o tshotse pasa. Jaanong wena, Mabalane, ga o lemoge, ga o bone re ja boletse, go se se se re tshwenyang? Kwa gae re ne re ja di sa theogeleng.”

Molatlhegi a lemoga gore Sello a ka se ka a ba a leba kgang ka fa ene a e bonang ka gone, jalo a rera le Sello gore ka Mokibelo a ye nae kwa metseng go ya go bona tswina e Sello a e bolelang. O ne a rata go bona ka matlho ka mo batho ba tshelang ka teng mo metseng ya merafo. O tlhola a utlwa ka boTownship, boNewclare, le yona tumagole Pidibidi.

Mokibelo wa fitlha, Sello a tsena mo go lona logaga lo a reng ke borukhu. E ne e le kgetse e legano le maoto a yona a neng a ka tsena meomo ya tlou e le merataro. Bo ne bo phatlotswe, ka mo teng bo tsentswe setsiba se sesweu; jaanong o fitlhele bo le bofatshwa. Mo ditlhafung a rwele mala a motorokara, a katetse masela ka kwa teng gore e re fa a itanya meletse o utlwe gore kututu-kututu! Tsatsing leo a latlha ditlhako a gata lefatshe ka lona. Mo maruding o ne a akgetse kobo e nala ya bobowa jwa dipodi. Tlhorho mo tlhogong e le ya motlhatlha o o bidiwang motsitla. Mo letsogong a tshotse mofeng wa kepu, a o fitlhile ka mo kobong a o patiseditse ka fa tlase ga legwafa, a ne a ka a o ntsha a boga bontle le poitshego ya one. Fa a tla tswa mo tlung a phamola kgopo tsa Satane, korosetina, a e ngangaolosa, a e tshwetlelela gore e be e sale e le sephaphathi, mme fa a ntse a e bogisa jaana le yona ya mo araba ka go ntsha kopelo e e molotsana o o tsenang mo tlhogong. A kitla lefatshe ka digwe. A tlhoga diphuka a itsatsaula a ya fa godingwana. A tumolola molo-mo a korotla, a dumaela, lentswe la gagwe la nna la ya godimo go fitlhela kopelo e be e sala e le pokolelo. A tomotse matlho, mosimane yo montsho, a retha ka maoto lefatshe la ba la mo opela diatla. A bina jaana a tlhoafetse, a sa tlaele, a hutsafetse, pelo e le bothoko. Ya re fa a ntse a tshwere a di ngangaolosa kgopo tsa Rramautle; ya re fa a di papetla pina ya re gau! A ema fa pele ga Molatlhegi a mmoga go se nene, mme a re. "A re ye, Mabalane"

Ba fitlha Mayfair ba tsena mo setimeleng ba gopola Pidipidi. Ya re fa e re oši phatshwa manaila, ba tlola ba tsena ka motse. E ne e le yona Pidibidi ya nnete, ya bo e re bidibidi. E tlhanasela batho. Go a bo go bonala dikobo tsa mebala yotlhe. Go le tse diphatswa, tse dinala jaaka ya ga Sello, tse dinkgwe, tse ditilodi tse dikgwasi, esita le tsona tse dikgweregwere.

Fa ba tsaya mmila ga re lephoka la bojalwa la re mo nkong tsa bona phuthu! Molatlhegi a isa letsogo mo nkong a re bipe! Sello ene a dupa ntlha tsotlhe gore a tiise kwa monko o o monate o o tswang gone. A bula magabore a a reng ke dinko, a sunetsa, mme e re fa monko wa bojalwa o tsena ka dinko tsa gagwe a re: "Mqa-a-a-a-Go nkga monate janne!"

Ya re fa ba atamela Thababosigo ga bo go ntse basimanyana fa mhaphaneng wa yona. Basimanyana ba ba ne ba goga gonne go ne go ntse go kuelela mosi. Fa mosi o tsena ka dinko tsa bona o ile wa dira segau se se bileng sa dira gore le ene Sello a bo a ithibe dinko ka letsogo. Mosi o go ne go utlwala gore ke wa motokwane. Fa ba o utlwa Sello a re, "O a bo o utlwa motsokwe wa Mablungine! O ba feditse, ba setse ba sa tlhole ba le bantsho ba batala, ba setlhetse, dikgara o ka re dipati. Ba omeletse, fa ba bua motho o ka re o kgakgamologa makgwafo. Itlhaganele, Mabalane, re fete borra-mantlakatla ba ba tshelang ka go utswa le go bolaya ba!"

"Ke bana ba bo mang fa ba ntse jaana?" Go botsa Molatlhegi.

"O a mpotsa, Mabalane. Ka gongwe o mongwe wa bona ke wa gago. Metse yotlhe e e tletse bana ba go sa itsiweng borrabona." Sello a araba Molatlhegi jalo a sa lebelela Molatlhegi, a mpa a tlhomile matlho godimo ga Thababosigo. Ba palama Thababoigo mme ba fitlhela go tletse banna ba bantsi ba tshameka morabaraba. Go utlwala yona tlhapa fela, go se yo o kgalemelang yo mongwe fa a rogana. Sello a lebelela lobakanyana a tloga a re: "Mabalane, kana wena o tlile go bona methepha! A re ye ke ye go go bontsha."

Ba fitlha ba tsena fa ntlung e nngwe mme ba fitlhela go tletse tshadi gone. Ba ikabetse basetsana ba batshwana e bile e kete maswana. Bangwe ba le basetlhana, bangwe batshwana mme ba itloditse ka phetolammala, "Mathemafosa," ba bile ba ntse ba kadikadima.

Fa a tsena gare ga bona a bo a setse a tlampurela yo mongwe wa bona. A mo tshimparela a mo re tsi! Mosetsana a re o a kgara-tlhanya a mo tshwara, a mo rutlarutla gore Molatlhegi a bo a tle go thusa. Sello ya re fa Molatlhegi a mo tshwara a re mosetsana yole nyaraga! A tlosana le ba bangwe lekwtikwiti. ba tshabela kwa mmileng mme Sello a ba tlogela fa a sena go ba buledisa ka matlha-pa.

Molatlhegi a botsa Sello a re: "Jaanong monna Sello, yo e leng ene tota magatso ke ofe, fa o ba tlhakatlhakanya fela jaana go se yo o mo tlotlang?"

Sello a re, "He-e-e! Wa re o jewa ke eng gompieno, Mabalane! Mosadi kwa ga eno o a tle a tlotliwe? Fa go tlotlwa basadi banna borre bona re tla reng ka bona? Mo sekgoeng mo ga go selo se se ntseng jaaka se o se bolelang seo. Ke go boleletse gore re a ipusa."

Ka go ne go se bojalwa foo Sello a re ba ye pejana go bo tlhola kwa ntlung e ba neng ba e bitsa Nkgo gone bojalwa bo ne bo se ka bo tswa ka ntlo eo. Ba re ba sa e atamela ba bona mosadi a setse a thabatha ka mmolopita wa bojalwa. A fitlha a tsena Sello, mme ya re a ise a dumedise a re. "Seleng bia!" Mosadi a tlola gangwe fela a bo a setse a le kwa mmileng. A rukhuthla lefatshe go se go kae mme a ntsha sethibo sa tshipi ya bojalwa. A bo tlhoma fa fatshe, a baya sethibo, a fata gabedi, gararo; a bo a setse a timatimeditse fa a neng a ga bojalwa gone, e bile e kete le motlha monene ga go ise go ke go phunngwe letlalo la lefatshe gone.

A bo amogela mosimane yo montsho Sello. A bo gabola, a bo re kakalekakale, a bo ikhuletsa. A bo boga mme a bofologa loleme a re, "Bojalwa thabisa digogo! Mmaphori sephutha batho. Bojalwa o lekako ruri. O a bo o ntse o ribegaribega matlho thophe e tshetlha-na. Ho-o-o, o a o bona mothepha o, Mabalane? Go jang ga o le atle lekaako le?"

Molatlhegi a thikhitha tlhogo a re, "Rona majakane ga re atamele foo."

Sello a tshwara sekale sentle a se kotamela sentle. A se kakantetsa ga ba ga nna ga re kwikwiditi-kwikwiditi! Ya re fa a ntse a kakantetsa jaana a nna a kokomoga, a kukupologa, ya ba ya re fa a fetsa bojalwa a bo a ribegile sekale mo sefatlhegong, a menyaletse a ntse logopo, tlhogo e kete e tla kgoma direthe tsa maoto. Fa lerothodi la bofelo le sena go re tho mo mometsong wa gagwe a tlhophologa, fela ya re a ise a tlhophologe sentle a itsatsaula a ya fa godingwana mme ya re fa digwe tsa gagwe di rakana le lefatshe ga utlwala kititi ya mala a motorokara jaaka fa a itanya direthe. A ema a lepeletsa tlhogo, a topolosa molomo, a re bôôôô, a kgobola, mme ka go ne go le tsididi mouwane wa nna logopo fa pele ga gagwe jaaka mosi o tswa mo thuding.

Ba boela kwa Thababosigo kwa go neng go bonala yona kobo le thobane fela. Fa ba fitlha gone a bo a setse a re, "Mo otle" kitiki ka tlhapa. A tsenelela morabaraba gare a tsamaisa dikgomo e se tsa gagwe. A di tsamaisa ka boganka, a ne a ka a ganela fa a jewa kgomo. Fa a ntse a tsweletse pele a di phatlalatsa, a tlolela thobane ya gagwe a re o phantsha motho ka yona. Mmolawi a gana dinyana tseo, a thibela ka thobane ya gagwe. Ya nna ya nna phophorotlho-phophorotlho. Mongwe a leka go thibela mmolawi gone a ne a bone gore Sello o tlapetswe. Fa a leka go thibela mongwe wa bommolawi a mo tsenya thobane mme ntwa ya gola. Ya thubana gore madi a bo a elele. Sello a rathwa ke motho motlhagare a ba a mo latlha le lefatshe.

Molatlhegi fa a bona gore mpuru o faretswe a sutlha a itetsega roborobo, a tshaba. A fitlha a ema go lebane le thudi ya therelo ya Wesele e e leng gaufi le Thababodigo. Fa a le foo a e bogela jaanong ga e fagile, go jewa motho ka thobane go sa rekegelwe ope. Fa a ntse a bogetse a tlhaga Rradibe, "pick-up", a fitlha a itatlhela gare ga bona. Ba retologa ba dira se go tweng ya bana ba mpa ga e tsenwe. Ba re seboha re bata sa mokotla, sa mpa re a mpampetsa, ba tlhabana go feta; ga bonala gore fa ba ne ba lwa mmogo ba ne ba rutana magokonyane fela, jaanong gone ba a tlhabana. Le Sello, yo a neng a idibetse, e rile fa a utlwa gore Rradibe o gone a rula, bojalwa le jone jwa tlhaphoga. A ratha ka thobane ya gagwe gore ntša tsa mmuso di be di phatlalale.

Fa banna ba ntse ba tlhabana jaana, basadi ba ne ba sa ipaya, ba ne ba feretlhega e le letswitswi le le tsenang motho wa pelo ya ga Molatlhegi mo pelong. Mosadi yo o neng a rekiseditse Sello bojalwa a lemoga Molatlhegi mme a mmabola ka legofi a re, "Setlakatlaka ke wena o bogetse banna ba rona ba jewa ke ditau."

Molatlhegi a gopola setimela a fitlha a re mo go sone tsora! Fa setimela se ntse se eme a fela pelo gore se tla tsamaya leng gone o ne a boifa gore fa Sello a ka lemoga gore ga a ka a mo thusa fa a le mo tsietsing a ka tloga a mmiletsa banna ba bangwe mme ba mmolaya.

Fa a fitlha mo ntlwaneng ya gagwe o ne a lapile a tshogile, a bile a nyemile moko ka ntlha ya botshelo jwa bagaabo. A lemoga gore ga go kitla go nna tswelopele mo Batshwaneng. Fa a nagana a lekanya mekgwa ya Batshwana kwa ditsheng tsa bona, a bona gore ba na le molao; esita le ene Sello o boletse jalo. A gopola fa a le kwa Lesotho, le kwa Bothepu le gone Bokone, ka moo Batshwana ba neng ba itlotla, ba tlotlana ba bile ba ikgwabalaeditse melao yotlhe ya segabona. A ipotsa gore tshenyego e ya Batshwana e tswa kae, e tla jang. Banna, basadi ba tletsetletse metse yotlhe ya meepo. Ba tlogetse metse ya bona. Banna, bontsi ba tlogetse basadi le bana kwa magae, jaaka April, mme ga ba sa gopolwa. Basadi ka go lemoga gore banna ba ituletse mo Merafong ba ba latetse mme jalo ka go se molao, jaaka Sello a bolela ga go botshelo jwa setho. Bana ba bantsi ga ba ba itse. Bana ba godisiwa ke mmila jaaka ene Molatlhegi fa a le monnye. A ipotse dipotso gore a bosula jo bo tla isa setšhaba saabo timelong le nyelelong. Maikutlo a gagwe a mo naya gore botho jwa Batshwana bo senngwa ke meepo. Go kgobokanya banna ba ba senang magae, go ba tlogedisa basadi le bana, go ba dira diphologolo. Maitseo a a fela, bobatana bo tswela kwa ntle. Go ba tlhatlhela mo masekeng a dikompone mo gare ga tshipi mme e re ka Mokibelo ba bo ba bulelwa gore ba ye go solola kwa ba ratang, go dira gore ba senye, ba itshware jaaka dibatana.

Basadi bone ba tlhaga magaeng a bona ba sa itse ope mme ba gorogela mo gare ga bobidibidi jwa batho ba ba sa ba tlhokomeleng. Ga go kwa baeng ba gorogelang teng. Ga go Kgotla e ba ka yang teng. Ka setho sa rona motsamai mongwe yo o phirimelelwang ke moeti wa kgosi. Jaanong basadi ba batho fa ba tsena ka motse o mogolo wa meepo, Gauteng, ba ka dira eng fa e se gone go itsalanya le baepi, go apaya bojalwa gore ba tle ba bone botshelo. A kgala borrameepo a re ba tsaya batho ko metseng ya bona e le batho mme ba ba busetsa teng e le dibatana, diphokojwe, diphiri le tsone ditau. A lemoga gore bana bone ba senyegela go ya pele, ba bile bone ke dinokwane, madimomajabatho. Ga go motho mogolo, gongwe monnye yo o ka tsayang kgato lefa e le nngwe fa letsatsi le sena go wela. Bagologolo ba ne ba boifa ditau mme mo metlheng eno go boifiwa batho.

A ikaelela gore o tla dira sengwe se se tla thusang batho baabo. O tla ba etelelepele, a ba dire setšhaba se se matla se se tlotlegang jaaka sa Mafora metlheng ya ga Napoleone. Molatlhegi jaaka Napoleone o ile a gopola go tlotlwa diganka, a lebala seane sa borraetsho se se reng bopodi ba kgongwa ke ba ba dinaka. Fa a utlwa thero ya Ma-ICU a simolola go dira lekgotla la gagwe mme a leka go dira gore borameepo ba godise tuelo ya baepi ba tle ba kgone go ruta bana ba bone mme ka thutego ya bana setšhaba se tla tswela pele.

Lekgotla la gagwe la gola. Ya re tsatsi lengwe ga utlwela gore batho ba Lindley ba ile ba gana go ya tirong, mme badirelwa ba ile ba ba duela madi a mantsi a ba neng ba a batla, a kganela baepi go ya tirong. Ka ba ne ba mo rata ba bile ba mo utlwa ba dira jaaka a bolela. Tshipi ya tiro ya lela, mme ga se ka ga ithokgonya ope wa bone. Rameepo a ya go bone a re o ba buisa sentle gore ba ye tirong; mme bone ba mo roga. A re o ba tshosa ka ntša tsa Mmuso, ba galefa go feta a ba a ba tlogela. Fa a fitlha ka mo thutsaneng ya gagwe a loma mogala mme Rramaleo, pick-up a itatlhela gare ga bona. Fa ba bona Radibe motho a re “Ramaleo, Pick up. A re e bolaeng” Ga lela yone thobane, ga lela letlapa le yona polwane. Ya nna lethuuthuu. Mogala wa lela ga tla Rradibe yo mongwe gape. A fitlha a ba thimotsa ka keletsanatho, “tear gas” mme ntwā ya bepa. Bangwe ba tshwarwa, fela botlhe ba gana go bolela ketapele ya bone.

Morago ga lebaka Rameepo a lemoga gore motlhodi wa khuduego ke Molatlhegi, mme ya re ka a ne a se na bosupi jo bo tlhomameng a mpa a mo ntsha mo tirong, ba se ka ba mo tshwarisa. A tswa jalo mo merafong Molatlhegi a humanegile le go feta, gonne o ne a sentse madi otlhe a gagwe ka go leka go dira lekgotla la gagwe. Ba ba neng ba sa rate go tsena mo lekgotleng la gagwe o ne a ba reka ka madi jalo ge madi otlhe a gagwe a fela.

MAANO GA A SITE, GO SITA LOSO

Fa di mo raga kwa merafong Molatlhegi a so bea teropo a batla tiro. A nna tlhoganolo a thwalwa ke mmueledi mme a simolola go dira gone. Molatlhegi a gapa pelo ya mongwagwe ka boikanyego mme ya re batho bone a ba bitsa ka leswalo le legolo, molemo. Mongwagwe a tlhwa ke batho ba bantsi, mme kgwebo ya gagwe ya tswelala pele. Mmueleledi e ne e le motho yo o botlhale mme o ne a se ke a latlhegelwa ke kgetse fa e le mo diatleng tsa gagwe. O ne a le maano, e le kgeleke. Fa a bua o fitlhele Tshekisi a bile a ntse a komakoma ka tlhogo a mo dumela. Fa Molatlhegi a ileng a mo neela gone ke fa a buelala Mack yo o neng a bolaile motho. E rile fa Mack a mmolelela gore o bolaile motho a na le Jack, mme Jack o tswa go mo teba a re, "O-o-o-o, go siame. Molatlhegi tsamaya o ye go Jack o mo tlise kwano." Fa Jack a fitlha a mo naya madi a mantsi a re "Jack o itire setsenwa. Fa ba go botsa ka ga Mack o ba arabe ka dilo disele. Fa ba go botsa gore a ga o a ba bolelela gore Mack o bolaile motho o ipuele diphokopiriga.

Ga nna jalo, Jack a fetoga setsenwa sa mmalokare. Mmueleledi a re: "Motlotlegi, Tshekisi, monna yo Jack ke setsenwa mme ka molao setsenwa ga se na go fa bopaki, jalo nna ke bona gore Mack ga a na molato."

Kgetse ya tlogelwa. Mack a gololwa, mme ntša tsa mmuso tsa simolola tsa batla mmolai etswe di ne di mo tshwere. Molatlhegi a re, "E le ruri, maano ga a site go sita loso. A ipotsa potso e nngwe gape a re; "A nnete e a pholosa, kgotsa nnyaa?" Potso e ya nna lobota lo logolo lo a neng a palelwa ke go bona ntlheng ele ga lone.

A lemoga fa a ntse a le mo tirong ya Mmueleledi gore molao o ja ba ba se nang molato mme dinokwane di tsamaya ka go rata. A ipotsa gore a boikanyego bo a thusa mo lefatsheng. A ga go latelwe seane se se reng, masilo a jewa dikobo; moraba go jewa o o phunyegele. A belaela gore ga a kitla a ba a huma fa a sa latlhe bojakanenyana jo jwa go ikanyega.

Ya re fa Molatlhegi a sa le mo pitsong e a e beilweng ke matswalo a gagwe, ga tlhaga kgetse ya monna yo o utswileng madi ka go ikwalela tšheke ka leina la mongwagwe. Mmueleli a e tsaya kgetse e , mme le yona a e fenywa, monna a gololwa. Bosigong joo a lala a sa bona boroko, a nagana gore a ka dira eng go bona madi a a neng a a tlhoka thatathata. Ka lobaka lo Molatlhegi o ne a rata go nyala; mme borramosetsana ba ne ba batla madi a mantshi a bogadi a diranta di le kgolo somamatlhano. O ne a rata mosetsana la o ka swa nka go ja, jalo o ne a batla madi a go ntsha bogadi. Gape mosetsana o ne a batla ntlo e e mabono a mantle. A batla bompule-dise, ditulo tse di mabosebose, tse e reng fa o tloga mo go tsona di kokomoge di go buledise; e re fa o nna di re bosee! Gape a batla thoto ya ka mo go robalwang, a bile a batla piano, le tse di kgatlhi-sang tsa go apaya. Fa a botsa mosetsana gore tsotlhe tse di ja madi a a kae, a re ke kgolasupang a diranta.”

Jaaka re setse re utlwile Molatlhegi e ne e le modidi wa Rranta-e-motopo jaanong ka ntlha ya go abela madi a gagwe khuduego. Thaelo ya go ikwalela tšheke ya mongwagwe ya mo totela. A kgaratlha mo bothateng a sa bone boikhutso jwa mowa wa gagwe. O ne a boifa go tshwarwa, le gore fa a tshwerwe mosetsana o tla mo tlhala a re ke legodu.

Fa a ntse a lwantshana le maikutlo a gagwe jaana o ne a ntse a lekisa mokwalo wa mongwagwe gore a a ka se ka a kwala jaaka ene. Ka letsatsi lengwe fa a ya gaabo mosetsana a fitlha a ba rapela gore ba mo fokoletse bogadi. Rraagwe mosetsana a gakala a re, “Monna o itse gore re go utlwetse bothoko. Lwantlha o tsile o le nosi o se na rraaggo mme ra itshotla ra bua le wena o le ngwana ka o re o khutsana; jaanong o rata go re ngamola dingana! O tla tloga o tshwanela go ya go batla baeno re tle re bue nabo motlhaope bona ditlhogo tsa bona ga di a gelelela metsi jaaka ya gago! Ga bobedi o kile wa se bona kae selo se sentle se thwalwa fela mo tseleng? Mosetsana Maria o montle, e bile o rutegile o amogela madi a mantshi. Fa jaanong o sena go mo nyala madi a otlhe ao ke a gago. Ga o bone gore o tla bo o bolaetse mo metsing mme rona re latlhegetswe. O tlile go go humisa, monna.”

"Iketle, Rra, a ke duela madi a mantsi a gonne mosetsana yo a rutegile?" Go botsa Molatlhegi.

"Ao! monna, ga o lemoge gore koloi e e nang le tiro e rekwa ka tlhatlha e ntsi?" Ga botsa Rramosetsana.

Molatlhegi a tthaloganya sentle gore Rramosetsana o ipatlela madi, tse ntsi ga di mo tshwenye. A didimala mme a boela gae a utlwile botlhoko, a fedile pelo fa go twe tlhogo ya gagwe e tletse metsi. A hutsa motho yo o tlhomileng bogadi, a eletsa gore a jewe ke diboko a ntse a tshela jaaka Herota. Diranta tse di kgolo soma matlhano le kgolasupang o tla a sela kae? Potso e ya nna ya tlotlomala fa pele ga gagwe. Ka tsatsi le lengwe le le lengwe e ne e ntse e golofala, e bile e mo tlhakanya tlhogo.

Ka tsatsi lengwe fa a ntse a lekisa mokwalo wa mongwagwe wa re kgo! A fitlhela a kwadile fela jaaka ene. A leka gape le gape mme mokwalo wa nna wa re kgo! A nanabetsa letsogo a re lokwalo lwa ditšheke ntle diatleng! Kapele a re diranta tse di kgolamabedi gwa-gwa-gwa! A tlola gabedi a ya polokelong a ananya tšheke, mme a tswa a rwele bothata.

Fa a tšhaisa a gopola ga Rra Maria a fitlha a mo kata ka madi a bogadi. A tlotlwa, a phophothwa ga twe ke ene monna. Le mose-tsana wa teng a gata ka thata a lemoga gore o tlotlega e le ruri ga go kgarebe epe mo motseng waabo yo o ntsheditsweng bogadi jo bo lekanang le jwa gagwe. A pharisa kgang le motse otlhe mosetsana wa katsana. Mmaagwe le ene a e phatlalatsa ka ntlha e nngwe ya motse.

Ga fitlha letsatsi la ponalapa, mme Rra Maria a dira moletlo wa dijo. Molatlhegi a tla le tsala ya gagwe le kgarebe ya yona. "Maano ga a site; go sita loso." Fa Maria a bona mofiri o o mo monwaneng wa kgarebe ya tsala ya ga Molatlhegi, a fitlhela o phala wa gagwe. A re kapele a re pote! A rola palamonwana ya gagwe, mme a tlhaga a le sekgaphe se matlhong a re palamonwana ya gagwe e timetse mme e bile a ka se ka a ja ga moletlo a se na palamonwana. A ya ka mo phaphosing a lela. Molatlhegi fa a bona thaka ya itlho la gagwe ✱

e le mo botlhokong, a ya go ene a re, "Ao, e le bale, Maria. Tla re ye go ja moletlo. Ke santse ke le teng, ke e feta ka mosola."

"Ee, fela ke utlwa bothoko fa ke latlhegetswe ke selo se o ntheketseng sona; le gona batho ba tla ntshega ba re re rekisitse palomonwana gore o tle o ntshe bogadi. Molatlhegi, nkgonne, fa o nthata nthekele palamonwana ya diranta tse di somamararo."

'Ao, Maria, o tla fitlha o ja eng fa ke sena go go nyala, fa re fetsa madi ka ditshipi jaana!"

Maria a lela gape a re: "Ga o nthate Molatlhegi, o tla ntshegisa batho. O rata go ntira tshotlo le sekgobo sa batho botlhe; bogolo o ka mpa wa ntlogela ka itulela ke le nosi go na le go tshameka ka nna jaana!"

La gana lorato lwa fufuletsa Molatlhegi. A ikutlwa sehuba sa gagwe se le mogote, se tuka. E re fa a lebelela Maria a fitlhele a le montle, e le moengedinyana, mme e re fa a gopola gore lephoinyana le le ledisiwa ke ene a bone gore o setlhogo le go feta Rramautle. A bofologa loleme a re: "Maria, ke tla e go rekela. O tla bo o e rwele ka moso."

"Nnyaa, nkgonne, ke e batla jaanong tlhe ge o ka kgona, barekisi ga ba ise ba tswalele."

A tloga fa a neng a ntse gona a fitlha a ikgotlha ka Molatlhegi a re: "Tsamaya gona jaanong, nkgonne. O tla bo o le fano mo lobakeng lwa metsotso e se mekae."

A tlola gangwe mosimane wa nkabo ke le kana a gata gangwe a ba a setse a boile a tshotse sephatsimana sa kgalalelo e e fatlhang. A fitlha a e somela mo monwaneng wa ga Maria.

A tswa ka phaposi Maria mme a fitlha a nna ka bomo fa letsatsi le tsenang teng mo tlung, a dira gore seatla sa gagwe se welwe ke marang a letsatsi godimo. Palamonwana ya tlatsa ntlo yotlhe ka kgalalelo ya yona. Ya fatlha botlhe ba ba mo phaposing gore kgare-

be ya tsala ya Molatlhegi e be e botse gore o e dueletse madi a a kae. Maria a itlhaganela a re, "Fifty Pounds!"

"Fsiio! Ebu monna Molatlhegi o tla dila!" Ga kgotsa tsala ya ga Molatlhegi.

"O a itse Molatlhegi o sebeletsa tšhelete, e seng matlapa. Gape ga a fetse madi a gagwe ka bojalwa jaaka makolwane a mantsi. Molatlhegi ke lekau tota."

Moletlo wa fela, Molatlhegi a boela Wemmer pelo e le botlhoko fa a gopola gore jaanong o sentse madinyana a a neng a a itseetse ka maano a gagwe. A lala a sekisiwa ke matswalo a gagwe, bogodu le tshenyo e a e dirileng. A gakgamala gore fa a ka se ka a bona diranta tse di makgolo a supang o tla nyala jang Maria. A Maria ga a nke a gana go nyalwa?

Kgang ga e timanwe, go timanwa dinama. Fa a ntse a kaeletswe jaana podi ya tsela ya mo loma tsebe ya re Rra-Maria ke bogologolo a jela batho madi ka ngwana yo wa gagwe. A ikaelela gore ene o tla mo nyala, fa a sa dire jalo letsatsi le tla tswa kwa Bophirima. A botsa mmueledi mme ene a mo raya a re fa ba tlhala bogadi bo tshwanetse go boa le yona palamonwana jalo. A itsise ditsala tsa gagwe gore ene o tla seka gore mere e be e nne borethe. Ditsala tse tsa gagwe tsa sebela Rra-Maria mme ene Rra-Maria a lemoga gore gompieno o kgatlhile le dipela di falala. Maano otlhe a fela mme le babueledi botlhe ba tlhoka maano.

Molatlhegi a thwala ntlo kwa Kgaphamadi; mme ka letlhogonolo e se lebelo, la itlela fela moo a sa le lebelelang. Tsala nngwe ya re ba duelele dipitse tsa mekgato gore ba bone fa ba ka se ka ba gola sengwe gone. Peiso ya fela mme Molatlhegi a bona kgola ro-bongwe somamarataro a diranta. A batla a tlhakana tlhogo Molatlhegi. Ya re fa a amogela madi a re: "Maria o tata a ntsale-tswe. Ke ne ke tlile go palelwa mme letshego la nnaya madi a. Maria kajeno ke mosadi wa me."

A ya go tsaya Maria mme ba ya go batla thoto ya ntlo. A di duelela tsotlhe mme ba fitlha ba di baya sentle mo ntlung e a e thapileng. Ba baakanyetsa lenyalo mme ga nyalwa. Mosese Maria o ne a apere wa tšhelete e ntsi. Batho ba kgotsa fa ba o bona. Moletlo ga dirwa o mogolo go feta yotlhe. Go ne go opela ditlhopho tse pedi tsa diphala. Mojo e se mojo, go bile ga latlhwa. Go kgobegile batho ba motse ka bontsi, go bile go tlile le tsona dintša go tla go ja dijo tse di neng di latlhwa.

Rra-Maria o re a kokoroga jaaka mokoko wa kalakunu. A apere bontsho a bile a le kgara tshweu. Baki a apere e e mogotla, namane e tona. A sa rate le go kotangwa ke ntsi. Fa go iwa kwa "holong" a laela gore go tsewe mebotokara e mene gore batho ba gagwe ba tsene. Ditshenyegelo tsotlhe a nna a di pega mo maruding a ga Molatlhegi.

Fa go fitlha kwa holong a bua Rra-Maria a re: "Gompieno lo bona gore lenyalo ke eng! Ke bogologolo go dirwa dikamanyalo, jaanong lo bone gore lenyalo ke eng. Ga re a lo biletsa lefela, lo jele ga ba ga ja mantša a lona. Selo seo mo metseng e ya sekgoa ga se itsiwe. Ke a dumela ke thuto mo go lona lotlhe. Mokgonyana wa me o dirisitse diranta di le kgolarobedi le soma supang. Monna fa a rata go nyala o tshwanetse go dira lenyalo mampala e seng matshamekwane. Re a lo leboga fa lo tlile.

Batho botlhe ba gakgamadiwa ke boikgantsho jwa ga Rra-Maria. Bantsi ba re nyalano ya bo Molatlhegi ga e kitla e ema. Ba bangwe bona ba tlotla bontle jwa lenyalo la ga Molatlhegi le khumo ya gagwe. Ba tlotla motorokara wa ga Molatlhegi bogolo go dilo tsotlhe, bommabasetsana ya nna ya nna: 'A eketse a ka bo a nyetse morwadia me. Ija, ke raya Rra-Maria o tlhgonolo janne!'

Boferefere bo ja mong wa jona. Fa mmueleli a tlathloba dibuka tsa gagwe, a fithela a duetse madi a a ka nnang diranta tse di kgolomabedi mme a sa itse gore a dirile eng ka tsona. A belaelela mo go Molatlhegi mme a mo tshwarisa. Ditsala tsa gagwe tsa batla

babueledi mme fa bopaki bo ntshiwa gore Molatlhegi o gotse dira-nta tse di kgolarobongwe soma marataro kgetse ya fela, go lemothshega gore Molatlhegi o nyetse ka madi ao.

Le fa go ntse jalo mmueledi a kgaogana le Molatlhegi a re go ene: "Rra, borumolano bo kgaoganngwa ke selepe. Tsamaya o ye go ithemela motse wa gago. Re lole jaanong ga re kitla re be re agisanya sentle. Go tloga jaanong ke gore, bofelo jwa kgwedi o se ka wa tlhola o gata fa, go sa nneng jalo ke tla go tshwarisa.

PHIRI E SOLA BOWA: MOKGWA GA E O LATLHE

Jaanong fa Molatlhegi a tswile mo tirong a simolola go tobea teropo a re o batla tiro, mme teropo ya nna ya re ngae! O simolotse ka go batla ya go kwala ka gonne a ne a rutegile. A kwalela baruti ba ba nang le dikolo mme bone ba mmatla dikwalo tsa bopaki jwa boitshwaro jwa gagwe. Ka a ne a se na gope fa a kileng a tswa teng ka molemo dikwalo tsa tlhokafala. Badirelwa botlhe le bone ba mmatla dikwalo mme tsa nna tsa tlhokafala. Bangwe ba mmatla dikwalo tsa Kereke mme le tsone o na a sena tsone, ka e rile a tswa mo sekolong sa ga Moruti Joyce a bo a huralela le yona Kereke. A re o ikwalela dikwalo ka boene mme go se ke go thuse sepe.

Fa a bona gore e lokile tlhako mo kgamelong a itatlhela mo tirong e e batlang dikgoka. A thwalwa ke badiratsela mme ba mo naya peke le garawe. A retha lefatshe mmogo le sekwata se segolo. Motho a sa tlwaela go dira ka maatla, a tshologa dithukhuthukhu, ga re tloo! Rra-ntlantlana, ngwana wa mmala wa magala, yo o neng a ba disitse, a ba kgotloetsa, a kgalemela, a sa ba fe sebaka a ntse a re, "Tu-tu-tu! Tiro o tshwanetse go fela jaanu! Ka pili munna!" Ba ratha tsatsi lotlhe go simolola ka nako ya bosupa mo mosong go fitlhela nako ya borataro mantsiboa.

E rile fa a ya gae mantsiboa a bo a sa ithate, a lapile, a nkgamofufutso; hempenyana e a neng a e apere e le phepa mo mosong e setse e re fii, e tletse leswe, e fifetse. Le ene a fifetse a le montsho a bile a na le mebala e mesweu ya dikgororo tse a tlhotseng a di geletse. Maria fa a mmona a utlwa botlhoko a siana a mo fa metsi go tlhapa gore batho ba se ka ba mo fitlhela a le leswe mme ba mo tshega ba re o nyetswe ke sephutšha se se kgothang mebila. Mo mosong fa Molatlhegi a re o boela tirong Maria a gana a re, "O tla ntshegisa batho! Tsamaya o batle tiro ya batho e seng ya masele. Batho ba tla reng fa ba bona o kitlaka lefatshe ka peke mmogo le masilo a a sa itseng gore mojako wa sekolo o lebile kae! Tsamaya o ye go leka fa o ka se ka wa bona tiro mo mmueleding yo mongwe mo toropong mo!"

A tlhola a dikia le motse otlhe a tsena mmueledi yo a tsena yo, mme go se yo o ka mo nayang tiro. A tloga a boela gae. Fa a fitlha a bolela gore o tlholegile, Maria a sonya nkwana a re, "Ke a itse gore ga o rate go dira sepe. O rata go tlhola o robetse gongwe o kaleketlega le mebila o sa itse se o se tsomang!"

"Nnyaa, Maria ruri ke sale ke tlhola ke sutlha motse otlhe ke batla tiro. A re ka se ka ra rekisa motorokara gore re tle re bone se se ka jewang?" Ga botsa Molatlhegi.

"Wa reng? Wa rekisa motorokara! Batho ba tla re re o rekiseditseng? O rata gore batho ba ntshege ba re re humanegile moo re bileng ra tshwanela go rekisa maoto o rona! ...Nna ga o kitla o se bona! Tsamaya tlhe monna o ye go sebetša; banna ba a sebetša, wena o kgantsha botshwakga le bogodu. O ka bo o sa utswa o ka bo o ntse o sebetša mo mmueleding. Tsamaya monna o ye go batla tiro o tlogele go tšhwamoga pelo."

Molatlhegi a boa a batla tiro kgwedi ya boraro ya ba ya wela go se sepe. Fa a ntse a batla tiro jaana go ne go setse go tumile gore Rralenyalo-legolo o phutlhamo, bohumi bo ile. Basadi thaka tsa ga Maria ba simolola go mo etela thata. Ka tsatsi lengwe mongwe a mmotsa a re, "Maria, mogatso o sebetša kae ne? A ke nnete ga twe o dule mo tirong?"

"Nnyaa, ga a a tswa mo tirong, o neilwe malatsinyana a go ikhutsa. O bile o ntse a batlwa ke mmueledi yo mongwe mo teropong. Ga ke itse gore babueledi ba mo rata eng ruri. Ba mmatla fela ba botlhe."

Ba tlogela kgang mme ba boela gae. Fa Molatlhegi a tsena mantsi-boea Maria a mo laela gore mo mosong a tsee setimela a ye go tsena mo tirong kwa Lekwa. Rraagwe o mmonetse tiro kwa Lekwa mme madi otlhe a tla amogelwa ke ene Maria ka namana. Molatlhegi o na a amogela diranta tse nne, jalo di ne di sa lekana botshelo jo Maria a neng a rata go bo tshela. Ene Molatlhegi le sekatana o ne a sa tlhole a na le sone. Maria o ne a ithekela ka madi otlhe monna o na a pona fela. Fa go ntse go ya pele Molatlhegi a fitlhela gore

Maria ga a a ka a duelela ntlo e ba neng ba nna mo go yone. Mong wa ntlo a tsaya thotwana e nngwe mme Maria a boela kwa lapeng laabo.

Molatlhegi a bona tiro mo gae a boela a ikamogelela madi a gagwe. Fa a fitlha kwa gae mantsiboa o na a rogwa ke Maria, mmogo le mmaagwe. Fa ngwana wa gagwe a setse a bua, Maria gantsi o na a roga rraagwe, a gane go ba fa dijo. Bosigo fa ngwana a ne a le botlhoko e ne e le go bona ga Molatlhegi.

Boikgantsho jo jwa ga Maria jwa tlapela Molatlhegi bogolo thata gonne banna ba bangwe ba ne ba mo sotla ba re o laolwa ke mosadi. A rera go mmetsa. Bosigo jo bongwe fa a bona gore bagolo ba ga Maria ba robetse, a mo tshwara a mmetsa, mme Maria le ene a itlhabanela. Ya nna lethuuthuu. Ga robega setulo, ga thubega diipone, ga nna maragaraga. Gare ga medumo e go ne go utlwala lentswe la ngwana wa ga Molatlhegi a ntse a re: "Mmolae rra! mmete! O tlhola a re roga, a re betsa! Aha! Se tsee o se utlwe!" Fa a goa jaana Molatlhegi o na a mo kabela ka mabole; a ba a itetsega a re roborobo!

Mmangwana o tshwara thipa ka fa bogaleng. Fa a utlwa Mma-Maria, a tlhaga a kumola ditlhare ka mathhapa. A fitlha a thula setswalo a ba a fitlha a wela fa gare ga ntlo. Molatlhegi, ka segarona mokgonyana ga a ke a emisetsa mogwagwadi seatla, a re ka letlhabaphefo tšoro a ba a re ka kwa ntle kidikiti! Batho ba tla ba rapela, mme ntwana ya fela.

Mma-Maria le Maria ba simolola kgwebo ya bona ya bogolobolo Molatlhegi a ise a ba ntshe bodiding ka madi a gagwe. Ba simolola go apaya bojalwa. Ba reka jwa sekgoa; ntlo ya bone ya nna kwa Setsageng. Ka lo lobaka ntlo ya ga Rra-Maria e ne e thapisitswe yotlhe fa e se phaposi tse pedi fela. E go robalang Maria le monna le e go robalang bagolo ba ga Maria.

Ka Mokibelo le Sontaga go ne go se boroko kwa ga Rra-Maria. Go ne go tswa ba, go tsena ba, go nowa, go tlhapelwa, go se na lobaka. Rra-Maria le Molatlhegi ba ne ba eletsa go robala, mme ba ne ba

se na gone. E sita le ene Tatlhego, ngwana wa ga Molatlhegi, o ne a se na go robala ka ntlo yotlhe yaabo e ne e tletse e bile go ntswe mo malaong. Motshegare o ne a kotana mo mebileng a disitse Rradibe gore a se ka a tla go tshwara bommaagwe. Fa a le tlala o ne a fiwa madi gore a ye go ithekela dijo gonne go ne go sa apewe mo lapeng la ga Rra-Maria, mongwe le mongwe o ne a ja pata ya gagwe, gongwe pata ya tsala ya gagwe.

Go ne go se lobaka lo Molatlhegi a ka buang le Maria ka lone. Maria o ne a le mo tirong ya makatakata ka tsatsi lengwe le lengwe, gape o ne a ipatlela madi fela. Madi a gagwe a ne a itsiwe ke ene le mmaagwe fela. Ka tsatsi le lengwe Molatlhegi le Rra-Maria ba fitlhela go le dijo mme ba gopola gore ke tsa bone ka jalo ba di wela godimo ba di ja. Fa ba tswa kwa ba tswang boMaria ya fitlha ya faga ntwana, banna ba ba ba sutlha ba tshaba. Fa ba boa bone ba gopola gore e fedile, Maria a tsaya metsi a a belang a a tlhakan-tsweng le sota, a re Molatlhegi phašaa mo sefatlhegong. A mmudusa sefatlhego. A rwalwa a isiwa kwa kokelong. A ya go nna dibekebeke.

Fa Molatlhegi a ntse a le ko kokelong ga tlišiwa monna yo mongwe a khutlegile a tlhabilwe mo seropeng ke lerumo la tlhobolo. Monna yo a mmolelela gore o khutlegile jaana ba ile go leka go tsaya gauta. A mmolelela ka madi a mantsi a batho ba a bonang ka go rekisa digauta le ditaemene tse ba di rekang mo baeping. Ba simolola go rera gore fa ba tswa mo bolwetseng ba tla ya go dira tiro eo ya go reka le go rekisa digauta.

Ba rialo Batshwana ba re o ka se rute phage go boba, go khutlola matlho ke ga yone. Madi a ga Molatlhegi a bela fa a utlwa ga lehumo le legolo le ba ka le bonang ba namile maoto. A tlhanasela madi a ga Monyamane mo ditshikeng tsa gagwe. Fa a gopola malatsi a bongwana jwa gagwe fa ba ne ba dira ditiro tse dikgolo, mme ba sa rutega; jaanong o tshwanetse go dira meka le metlholo e megolo bogolo ka a rutegile a itse maano a mantsi. Fela bofelo jwa ga rraagwe le go khutlega ga tsala ga nna ga mo kgalemela ga re: "Molatlhegi, tuelo ya bosula ke loso!" Fa menagano e tla, a e kabele a gane go nagana ka yone.

Tsala ya gagwe ya mo akanyetsa ka ga dingaka tse di ka ba nayang ditlhare gore ba nne letlhogonolo mme ba reke ba se ka ba tshwarwa. O ne a sa tlhaloganye gore modi wa setlhare o ka tlisa letlhogonolo jang. Wa ba wa phephetha ditsietsi jang. Fa tsala ya gagwe e lemoga gore Molatlhegi o na le pelaelo, kgang e ga e mo kolobise, a mmolelela ka ga santawana a re: "Monna, Molatlhegi, fa re ka reka mahura a santawana mmogo le bowa jwa yone re ka latelwa ke lehumo. Santawana fa a tsamayang teng, o fitlhela a setsesetswe morago ke dilo tsotlhe. Fa a tsamayang o gogela mahu-mo otlhe jaaka thipa e gogela nalete gongwe dipekere.

"Jaanong re ka itse jang fa re rekile bowa jwa santawana?" Go botsa Molatlhegi.

"Ao, monna, ke selo se se botlana seo! Fa o tsenya lebowa la santawana mo metsing, metsi a a fetoga a nna serolona jaaka fa o tshela makgonatsotlhe (Permanganate of Potash). Fa e le phakela mo dikgweng, monyo o wele, fa santawana a tsamaileng teng o fitlhela go le serolana. Fa o itshasitse mafura a sona, o bona batho botlhe ba ntse ba ngeba fela fa o ba leba. Botlhe ba rata go bua le wena gape ba dira fela se o se ratang. Gopola fa re laela baepi go tlisa gauta. Re laela ba bangwe go tlisa taemane mme ba e tlisa. Re ka huma mo letsatsing le le lengwe fela. Gopola fa re bua le Majuta re a bolelela gore a re fe madi a a kana mo polwaneng ya gauta gongwe letlapa la taemane. Gopola mebotorokara e re tla e rekang! Re ka nna dikgosi ra tlhapisiwa maoto re ntse fa fatshe. A re leke, monna. Banna ba palelwa ba lekile."

"Jaanong, monna, mafura a santawana re tla a bona mo ngakeng e go tweng mang ruri?" Ga botsa Molatlhegi.

"Ao, monna ga o ise o utlwele ka ga dingaka tsa Bokone kwa Thekwini. Di dintsi, monna! O kgwara lokwalo fela, fa o sa rate o kgobera mogala fela, e be e le gore santawana o na nae; mme mahumo a go emetse gore o a je." Ga araba Seforwe.

"Jaanong, monna Seforwe tlang batho ba bantsi ga ba a huma athe ke selo se se bonolo jaana?" A boela a botsa Molatlhegi.

“Ao! Monna, lemoga tlhe gore batho ba bantsi jaaka wena ga ba itse ditidima tse tsa dingaka. Gape dingaka tse ga di nee-nee motho mongwe le mongwe santawana fa a se kopa. Santawana ke pheko ya magosi fela; balala ba newa mesunkwane. Monna o tla nta re gaiwa ke khumo ruri.”

Fa Molatlhegi a gopola gore o tla tsamaya ka koloi e e ntseng jang fa a humile! A gopola ntlo le bontle jwa yone, a bona gore tsotlhe di ka nama di iketlile; o tla ya go leka lehumo.

Molatlhegi ka tsatsi le lengwe a kopa dikwalo mo baoking mme a kwalela ngaka e nngwe kwa Thekwini go botsa theko ya Santawana. Ngaka ya mo araba ka bonako ya mmolelela gore a itlhaganele a romele diranta tse tlhano. Ya re a itlhaganele gonne santawana se setse se fela mme ga se kitla se bonala ke pele gonne se bonwa ka bothata. Molatlhegi a ntsha madi a romela kwa ngakeng.

Ga go ise go ke go bee boitumelo jo bo fetang jwa ga Molatlhegi le Seforwe tsatsi le ba amogetseng santawana ka lone. Ba bofolola thotwana ka mo bookelong, mme motho wa bone a kgwatha mafura ka monwana a itlotsa mo phatleng, e re a sena go dira jalo a lebe babobodi ba bangwe mme a ngebe; le bone ba ngebe. Fa ba bona ba ngeba ba itumele le go feta ba lemoge gore santawana o a sebetse. Fa baoki ba tla o ne o ka bona meno a badipa o sa le kgakala. Menyenyo e ya bone ya tshegisa baoki mme bagoma ba re gone mmemmegee santawana o a dira.

Seforwe a re, “O bona, Molatlhegi, gore santawana o dira dikgakgamatso tse di ntseng jang? Bona mooki yole ka moo a suleng ka teng ka ditshego. Ga a itse gore o tshega eng. Gape ga a itse fa a ntse a tshega. Ija! Santawana o dira metlholo le meka.”

“Hoo! Santawana! Nna ka rre ke tlile go kopa šeleng mo mooking yole.” Ga kgotsa Molatlhegi.

Fa mooki a feta a re, “Mosadi, kha kha-kha!” ka ditshego. “A ko o mphe tlhe šeleng. Kha-kha-kha!”

“Khwi-khwi-khwi! Ao, Latlhi, keng kajeno. Tlhang o mo boitumelong? Khwi-khwi-khwi! Marta, Marta, tla o bone Latlhi le Fori ba itumetse jang!”

Baoki ba tla mme ba fitlha ba tshega ba bogela boitumelo jwa ga Molatlhegi le Seforwe. Mooki mongwe a ntsha šeleng a naya Molatlhegi mme ene a itumela le go feta. A goa a re, “Ke humile! Ke humile! Khumo, khumo-wee!” A goa gore Mmakokelo a bo a tle go bona gore o jewa ke eng. Fa a tlhaga Molatlhegi a mo dumedisa ka ditshego fela. Ga ntlha le ene Mmamokokelo a tshega. Ya ne e kete a ka se ka a tshega, Molatlhegi a thaba segolo-segolo, a goa a re, “Santi! Santi mogaka!”

Go ntse jalo fa motho a dumela mo melemong o tla fitlhela gore ga go sepe se se ka mo dirafalelang fa a tshotse modi wa mofuta wa bolebelebe. O nna mogale, ga a boife sepe. O tsena fa o neng o ka se ka a bonwa gone. Ba dira jalo ge le bone bagaka ba rona, ya re fa ba tswa mo kokelong ba leba kwa barekising ba bahumi mme ba loga maano mmogo go reka gauta mo baeping le go e rekisa. Molatlhegi le Seforwe ba simolola ba ya mo baeping mme ba bua nabo gore fa ba thwala gauta kgotsa digalagala ba di tlise kwa go bone, gonne bone ba tla di rekisa mme ba tla kgaogana madi a tsone. Baepi ka go itse Molatlhegi ba ile ba dumela ka pele.

Mo tshimologong ya tiro Molatlhegi le Seforwe ba ne ba ya kwa meepong jaaka baruti; dikholoro ba di retolotse, ba rwele dikwalo. Fa ba fitlha ba fitlhe ba rere pele mme ba tloge ba tsamae le baepi go ba lekola. Tekolo ya bone e ne e se yone tota, go ne go kgobokanngwa gauta le digalagala tse di tshotsweng ke baepi. Ba ne ba di kgobokanya ka bosi gonne ba ne ba itse gore baepi ba ka se ka ba tswa ka tsone gonne ba ne ba phuruphutswa, ba atlhamololwa, pele ba tsamaya go etela kwa metseng.

Ba rekisa loutso lwa ntlha lwa bone mo barekising, mme ba kgaogana madi mmogo le baepi. Mo thekising ba ile ba bona madi a mantsi mme fela e rile fa ba a kgaoganya mongwe le mongwe ga ka a bona madi a mantsi, a ne a le mannye thata. Molatlhegi a

ngongoregela bobotlana jwa madi mo pelong. A nagana gore fa a ka kgaogana madi le baepi fela a ka kgona go ba tsietsa le go bona madi a mantsi ka jalo a ka huma ka bonako. A raya Seforwe a re: "Monna Seforwe, madi a ga a a re lekana a. Ga re kitla re be re huma fa e le gore re tla amogela madinyana a a kana. Go ka nna jang fa re ka abelela merafo yotlhe e, mme ra ba ra romela motho kwa merafong e e kwa kgakala ya digalagala? Nna ke bona gore re ka huma fa re ka dira jalo."

✱ Ka Seforwe o ne a galala madi le ene a dumela. Le ene Seforwe o ne a gopotse go tsietsa Molatlhegi. Molatlhegi ene o ne a gopola gore Santawana se sebetsa thata fa go ene go na le mo go Seforwe, jalo o na a gopola gore o tla bona lehumo le lentsi mme a se ka a le arolelana le ope. Ba simolola ba abelela. Molatlhegi a leba kwa bophirima mme Seforwe a leba kwa botlhabatsatsi. Molatlhegi o na ya kwa letsatsi le yang gone gonne o na a gopola gore matlotlo a nna ntlheng eo dipone tsotlhe tsa legodimo di yang teng. Dingaka le tsone di ne di mmoleletse jalo. A ya le meepo yotlhe go ya ntlheng ya Matlosane, fa a neng a kopana le baabeledi ba digalagala gone. Seforwe ene a gopola Thwathwa le meepo e e gaufi le Thwathwa.

Beke fa di sena go wela di le pedi, ba tla go kgatlhana le bareki mme ga bonala gore Seforwe o bapetse go feta Molatlhegi. Motsing oo ba dira madi a magolwane, mme ba tia moko. Molatlhegi ka go itse sekgoa o ne a buana le bareki ba bangwe ba a neng a kgatlhanela le bona mo mebileng kwa ntle ga motse bosigo. O ne a rekisa bontlha bongwe jwa papadi ya gagwe mo banneng ba. Ka letsatsi le lengwe fa ba rakana gape le Seforwe gore ba tle ba ye go rekisa ga papalo ya bone, Molatlhegi a fitlhela Seforwe a tshotse diketela tsa digalagala. Fa a di bona a itse gore berekisi ba bosigo ba ka ba naya madi a mantsi thata. A ba a tlelwa ke maano a mangwe gape a go tsietsa bareki bao ba bosigo. A raya Seforwe a re, "Monna, Seforwe, lehumo re le bone gompieno. A re ye go tsietsa bareki bosigo ka dibotlolo. Re dire jaana, fa mongwe a sa rekisa yo mongwe a tle ka tshoganetso mme yo a rekisang a bo a setse a ba naya ka pele a tsaya madi a sia ka one.

lela ba mo tshege ba re Mantabola o ledisiwa ke bojalwa. E rile jaanong a lemoga gore ga go thuso mo ngakeng bana ba mo tshwenya a latlha go tsamaya motshegare a tsamaya bosigo fela. O ne a lala a gwanta le lokeišene. O ne a ke a kokota fa, e re fa a sa fitlhele motho yo a mmatlang a fetele pele. Motshegare o ne a robala kwa mabitleng fa go didimetseng. Batho ba simolola go mmoifa thata, gagolo bosigo, ka a na a tsamaya a ntse a ikana gore fa a tla kगतlhanang teng le Molatlhegi go tla tshologa madi. Puo e, ya ne e kete e mo tsena mo tlhogong mme e dira gore a batle ka thata. A tsamaya a ntse a re, "Madi poro! Ruri Nka aka nka swa! Madi poro! Motho tenke!"

Banna ba motse ba dumaduma ka ba boifa gore o tla bolaya bana. Ba itsise mapodisi mme one ka a ne a mo sema ntshethe ba se ka ba tsaya ngongorego ya bone tsia. Seforwe a tlala makeišene otlhe a tsoma bosigo jo bongwe le jo bongwe. Go ne go sa itse ope fa a jang le se a se jang. A batla, go sa itsiwe se a batlang. Morago a se ka a tlhola a gwanta a leka ka lebelo. A taboge le mebila yotlhe ya motse o mongwe, a tloge a sianeke kwa go o mongwe gore e re bosa fa bo sa a bo a ile a siana le mebila yotlhe ya makeisene a Gauteng; mme a lapile mo e reng fa a fitlha fa mabitleng a bo a itatlhela fa fatshe a robala jaaka mongwe wa baswi ba ba robetseng foo.

Molatlhegi ene ka lobaka lotlhe lo Seforwe a mo tsohang o ne a ineile naga a ile Thekwini ko a neng a rekile setsha gone. O ne a ile a longwa ke motho tsebe a mo itsise gore o mo kotsing o batlwa ke setsenwa se rata go mmolaya. O ne a beile ditlhodi tse di neng di disa gore setsenwa seo se dira eng. Madi moloj, a ka bolaya motho a sena molato. Gantsi ditlhodi di ne di rata go tshelela Seforwe botlhole mo dijong gore a tle a swe, mme Molatlhegi a tle go ba leboga ka madi a mantsi ka ba mo pholositse mo losong.

Seforwe ka letsatsi le lengwe a ya kwa dipineng, mme ya re fa a ntse a bogetse batho ba ntse ba bina a bona monna yo mongwe yoo a ileng a solofela gore ke Molatlhegi. A mo ratela, mme a se ka a tlhola a dira jaaka gale a mo lebelela mo sefatlhegong, a mo atamelela ka kwa morago a fitlha a mo re ka thipa thusu, motho wa batho a ba a re piriga fa fatshe. Dipina tsa re gau, motantsho le one wa ema.

Mapodisi a bidiwa mme a boela a loma Seforwe maseka a makgoa a a kileng a loma Sekonyela. A a rwala maseka, ba mo kgoetsa a ya tšhankaneng.

Fa letsatsi la tsheko le tla a bo a le teng Molatlhegi a ntse kwa morago a utlweletse. E rile fa Seforwe a atlholelwa loso a ithaba a ithaya a re: "Jaanong ke phologile. Fa ke le phala ke falotse. Ke tla sala ke ja lehumo le ke le kgobokantseng ka mano le kitso ya me. Ke tla leka gape go direla setšhaba se sentsho molemo. Fa nka humaga go feta fa ke tla aga sekole mme ke tla bo ke dirile tiro e kgolo e e tla reng fa ke sule ya sala e tumisa leina la me."

Ee! Go ntse jalo, Molatlhegi o ne a rata go dira molemo jaaka ba bantsi ba rona ba rata go dira; fela jaaka bantsi jwa batho bo batla tlotlo, o ne a rata gore molemo o a o dirang o sale o babatswa hularong sa gagwe. O ne a ipatlela tlotlo, eseng go direla le go swela setšhaba saabo. E ne e re fa go tla motho fa lapeng la gagwe o ne a mo fa dijo mme ene le mosadi wa gagwe fa ba neng ba tsamaya gone ba ne ba bolela molemo o ba o direlang batho. Maria e ne e re fa go kgobokanngwa madi, fa ba bangwe ba ntsha bobotlana jo ba nang nabo, ene a ntshe madi a mantsi jalo o ne a tlotlwa ke baetele-dipele botlhe.

Ga nna jalo, khumo ya atela Molatlhegi. Dithekisi tsa gagwe tsa lere madi a mantsi. A tlotlwa gotlhe mo motseng wa Gauteng. A tlotlwa ke Bantsho le Basweu, a itsege fa a humile, e le kekenene.

“O SE BONE NONG GO RAKALALA GODIMO;

GO YA FATSHE KE GA YONE.”

A se ka a huma dithoto fela morwa-Monyamane, a huma le one mmele. A kokomoga a golofala, ya sala e le seoka se segolo. A phikologa melala la marama, thamo ya sala e kete ya tlou. Fa a bofile thai o fitlhele go lepeletse yone tsholo ka kwa pele le kwa morago. Masama a le mabobo, a khutlogile e bile e kete a rata go bipa matlhwana a e neng e kete ditalamana mo teng ga bobipo jwa mahekenene a ditsholotsholo tse di neng di a tikologile jaaka e kete di a sekisa fa one a sa akole go bontsha lefatshe gore a mo kgoreng. Schuba o na a rwele thoto, modipa e kete go a akiwa fa go twe ke wa sika lwa ga Adamo e seng lwa ga Efa. Mogodu o na a rwele lekuka le e reng fa a nna mo setulong a ke a le tshagetse pele ka dikotompa tse a reng ke matsogo. Le ne le mo katogile lekuka la gagwe, o ka ba wa re ke lone lekuka le golegeletswe mo go ene. Le le pitikwe e kgolo, le sosomogile le bile le le motopo fa gare jaaka e kete le one mohubu o rototswe ke mahura. Totoma e ya moa e ne e sa lekanwe ke borukhu. O ne o fitlhela mo ditlhakoreng e lapeletse e le mame-namena a mamipimipi. Mokokotlo go ya kwa tlase e le bobidibidi fela go sa bonale gore a dinoka di ntse di le tseng.

Fa a tsamaya modipa o na a sutsa jaaka pitsa ya mosoko wa mabele o sumetswe. E ne e le mefegelo fela a sumanka a tshwere bothata, totomagadi e re fa e utlwa kgogelo ya lefatshe e ganelele fatshe, e gogele kwa tlase. Jaanong gore modipa a tle a kgone go tsamaya o fitlhele a hudua phefo ka dikutumpa tse a reng mabogo. A di tlhamaleditse kwa thoko, a di akga jaaka e kete o eletsa fa di ka topologa tsa ama lefatshe go thusa dimaramara tse a reng ke maoto.

Bosigo bolao bo ne bo sotlega, bo tshwara bothata. Fa a itshikinya bo sale bo ntse bo re kwe-kwe-kwe; bo ikopela mokgosi gore bo a boga. Bo rile bo tiisa mokokotlo la bofelo ba ineela ba bo ba re menya! O na a reka sepoireng sa bolao gane ka ngwaga, ka ntlha ya

gore, re se ka ra lebala gore nyalo le yone o ne a nyetse e e mahura. O ne a se ka a itshia bosadi Maria le ene o ne a kabologile e le ene Dabulasetshe, Mmadlamini. Ene ka bokhutshwane re ka re e ne e le thaba ya mahura. A nonne mo e keteng fa a fufulelwa go tshologa sone sedibelo. O fitlhela a geleetse dithukhuthukhu e kete go thao-loga lone lookwane lo lo dirileng bogolo jwa lefatshe le a reng ke mmele.

Bosigo fa o ne o robetse ga Molatlhegi o ne o ka utlwa fa ba phadisanya ka go gona. E le goo, kgakgaphu, tswii, kar-r-ke-r-r-kgke, gore digalase di be di nne di re tlhe-re-re-re, fa di utlwa thoromo ya ntlo e tshikinngwa ke bodingwe ba babedi ba.

Motho o ne a se ke a mmuisabuisa fela Maria. O ne a ikgogomosa moo e keteng menono e ya gagwe e dirwa ke gone go ikgogomosa ga gagwe. O ne a na le batho ba a reng ke diphasane, ke gore badidi ba ba sa rutegang. Bone o ne a sa ba bonege. Go ne go se ope wa bone yo o ka gatang fa ntlung ya gagwe. Fa motho wa bone a batla sengwe o ne a ya ka kwa boapeelong. Ka kwa pele go ne go tsena dikwele le botlhalefi, borrasekgoa. O ne o ka fitlhela ba tletse e le tsotsowe-tsotsowe, fela jaaka e kete go tsaletse thaga mo ntlung eo. Gangwe le gape go ne go dirwa moletlo mme go phuthege makoanatswana; go še sone seRantlatlana, puo ya masweu Marantlatlana marakalalatsibogong, barwakuane ya korong. O fitlhele go le makolwane a ipitile ka dithai, ba le mo go tse dintsho dikhai tse di megatla. Go le basimane ba bantsho ba e keteng ba rile fa ba tloga gae ba itshasa sebaretshele. Ba phatsima ba re fii, go bonala one meno a masweu le thaka tse tshweu tsa matlho fela. Bangwe e le ba basetlha, motho a beotse ditedu a di betlile e kete methalo e e dirilweng ka sebilo mo godimo ga molomo.

Basetsana, methepha, ba le basetlhana e bile e kete ba tla tladiwa leswe ke makau a mantsho a fa a ba kgoma. Bone ba nnile ba ikgabisa ka letsoku lengwe la Sekgoa mo melomong le mo mara-meng. Ga re itse gore re ka re ba ne ba le bontle jo bo ntseng jang fa e se fela gore ba ne ba le bontle jwa sepoko le fa re sa se itse. Diaporo ba ne ba apere manyedinyedi a re sa itseng gore a ne a rekilwe ka madi a a kana kang; e bile a rekilwe ke bomang. Kgotsa ke boLefifi

ba? Tsatsing leo o tla utlwa sekgoa fa se figitlhediwa se bile se ntshiwa ka dinko, go le thata. Motho a ntse a re, "Dat gedi o' maen is vedi smat!" Go figitlhwa sekgoa jaana gonne fa go buiwa Setho ga go utlwane le boLefifi.

Se se neng se ka go makatsa ke kilano e e neng e le teng gare ga phuthego e e tlhophegileng e. BoLefifi ba ne ba nna ntlha e nngwe le methepha, mme boDitetswana bone ba nna ba le bosi kgakala le methepha e e ba tshwanetseng e. Bone boDitetswana ba ne ba sa kgaba, jaaka borre ba bangwe ba. Megatla gare ga bone e ne e se mentsi. Ba ne ba sa tshwane le mahukubu a matshwana. Ba ne ba le matlhabitlhabi; ba tshwana ka mmala wa sefatlhego fela.

Fa go sena go phuthegwa go nniwa fa fatshe, a bo a tlhaga Molatlhegi a pitikologa a bo a fitlha a re setulo byae, se be se nne se sale se ntse se belaela ka ga pogo e se leng mo go yone. E rile fa a tsena, botlhe ba re tswe ka dinao, ga sala boDitetswana. Bone ba ema morago fa leitlho le le bogale la ga Molatlhegi le phatsima gare ga dipeke. Fa a sena go dula ba dumedisa boLefifi, mme le botlhe ba dumedisa mong motsana, ba tloge ba nne fatshe. Go boLefifi le methepha ya bone go ne ga bonala a mengebo fela gonne ba itse gore lobaka lo atametse jaanong fa Molatlhegi a fitlhile gore ba bine. Bo- Ditetswana bone ba ne ba ntse jaaka e kete ditulo tsa bone di a tlhaba; e kete ga ba rate sepe. Ba ne ba sa bue thata fa e se go bua go se nene ka puo e nngwe e e sa tshwaneng le ya boLefifi. Mongwe wa bone a re, "Dai Zumbi ga tshandus gui metel tšeris. Lat ons baai mane." Ke gore Mabiloko ale a tlile go gana ka dikgarebe tsa ona. A re thuthuntsheng, banna. Mmui yo o na a belaela gore fa pina e simolola boLefifi ba tlile go gana fa bone boDitetswana ba bina le basetsana ba ba e keteng e rile fa ba bopiwa ba bo ba direlwa boDitetswana, mme jaanong ba le ba gabo Lefifi.

Fa Maria a sena go tsena a kukupologa ka bothata mo setulong Molatlhegi, lekuka le a bo le ntse le losetsa kwa tlase ka ntlha ya kgogelo ya lefatshe. Ya re fa a sena go kgona go ema, a re ka Sejatlhapi, "Bagaetsho, le nna jaaka Antonio ga ke a tla go baka Kaisara, e leng boikgantsho jo bo re kgaogantseng jwa re dira maphata a mantsi re tswe re le batho bangwe fela, ke tlile go bo

bitiela gore go nne lorato le kagiso gare ga rona Bathobantsho ba lefatshe lotlhe la Afrika.” Ba re ka diatla pša-pša-pša!

“Ke itumela thata go bona ka mo bagaetsho, lo itshwentseng ka teng go tla go itumela le rona mantsiboeng a gompieno. Ke tlotlo e kgolo go nna le go Mmalona.” Fa a rialo a leba ka fa ntlheng ya boLefifi mme bone ba itaya legofi. Nka utlwa botlhoko thata fa go le mongwe yo o sa ipšineng.” Fa a rialo a leba boDitetswana, mme bolefifi ba swa ka ditshego.

Ya re fa a tla tswela pele monyako wa re kgomo, mme ga tsena Santi le kgaisadie Doli. BoDitetswana mosimane a fofa mo setulong a sutela Doli. Mongwe a se ka a tlola a mpa a kgarametsa yo ntseng gaufi le ene a re, “Setsuntu mane.” BoLefifi mosimane a re o a tlola go amogela Doli, a gana ka ene Sisi Dijelwang, a mo re ka baki tsi! A feta a re fa gare ga boDitetswana butshwa ka le ene e ne e le tlowana. BoLefifi ba mo gotolela matlho le ene. BoSisi Dijelwang motho a re o a bua a fitlhela Lefifi a sa mo utlwelela a tshwerwe ke kgakge.

Boitumelo gare ga boDitetswana e ne e le jo bogolo. Ba tlala botshelo, ba simolola go bua ba tshega. Fa a nna Doli a leba ntlheng ya le le jang a ngeba, a leba go la molema a ngeba. Ba sala ba šenamisitse meno boDitetswana mongwe le mongwe a gopola gore Doli o ngeba le ene. Mongwe a raya yo mongwe a re, “Bat lag jei?” Di tšheri lag mot mei.” Ke gore o tshegang, kgarebe e tshega le nna. Ba mo tshege. Mongwe a re, “Di tšheri nak jou skas, o gopola gore kgarebe e a go bona, ga e go bone gope, e go tlodisa matlho.” Ba boele ba tshege.

Mongwe a re, “Doli keik hu nak di Zumbis jou. A go lebile mabiloko.”

“Ek es skas gawari metel. Ek wawa nie met mogo ni. Ga ke ba kgathalele, ga ke bue le mabiloko a a ntseng jaaka bone.” Fa a rialo Doli boDitetswana ba omelele ka ditshego. BoLefifi ba lemoga gore go tshegwa bone mme ba tšhotšhoroga. Molatlhegi a kgalemela mme ga nna tidimalo.

Molatlhegi a tswelela a re, "Ke leboga go bona tlotlo e lo e bontshitseng morwa le morwadiake. Ke itumela go bona boitumelo mo difatlhogong tse tsotlhe. BoDitetswana ba re matsoga rwa-rwa-rwa. A boela a tswelelela pele a re, "Bagaetsho re tlile go bina fa re sena go ja tinare. Re tla ya ka kwa phaposing ya bojelo. A re yeng."

Ba rutlomolotsega go ya dijong. BoLefifi ba leka ka thata go atamela Doli le go bua le ene mme boDitetswana ba mo agela lesakana la nkope gore boLefifi ba se ka ba mmona gope. BoSisi Dijelwang ba tshwara thata dibaki tsa boLefifi. Santi le ene a ikatametsa boSisi Dijelwang a ikitsise bone mme le bone ba tlhagisa bonno jwa bone le one maina a bone. Ba figitlha ka sone sa boDitetswana sekgoa. Fa boLefifi ba lemoga gore metsi a tsena ka moselwa, motho a re, "Lo mfana ka mroi lo Santi." Mosimane yo Santi ke moloi. Mmui o na a belaela gore Santi o tla ba ela ka dithophi. Ya fitlha ya nna ya nna. "Ekstšus mi, blada." Ba tsaya methepha ele ya bone mo go Santi.

Ba rakalala fa tafoleng. Dijo tsa goroga ga jewa ga nna boitumelo. Fa go fediwa diphala di ne di setse di lela ka kwa bobinelong. Ba di tshwara diphala basimane ba batshwana, ba di re tlaa-tla-tlaa, ga re kur-r-r-tum-tum" tlhe-tlhe, tingtiting. Ya tsena motho tlhogong pina. Mosimane a phamola kgarebe ba tšelemela le ntlo, ba bidika gore mosese wa mosetsana le megatla ya mosimane di sale di phaphametse mo phefong. Ba feretlhega boLefifi. BoDitetswana ba mokaganela Doli, mongwe le mongwe o na a rata go bina le ene. BoLefifi ba tshega fa ba bona se se dirafalang. Fa pina e khutla boDitetswana ba leka go bua e boLefifi le boSisi Dijelwang. Fela ya re fa pina e simologa boLefifi ba gana ka boSisi Dijelwang. Ba ema boDitetswana ba bogela fa jaanong go ša one motikologo. Ya tloga tlogadi Maria a raya yo mongwe wa boDitetswana a re, "Tlaa re bine."

Mosimane yo o neng a bidiwa e ne e le yo motšhapana. A apere baki e tshweu le borukhu jo boswaana, ka ditlhako tse di phatswana. Tlhorho o na a atisa go rwala panama e tshwaana. Gantsi e ne e re fa a tsamaya mo mebileng bana ba dikolo ba ne ba mmita

motheledi, ke gore mosimane wa maši, kgotsa motheledi wa dijo kwa hoteleng. A tshwara thaba e kgolo a leka go e baya letsogo la gagwe. La felela mo mfapheng wa thaba e ya mahura. A re o tshwara le lengwe letsogo, a tlhaelela kgakala ka a ne a kobelwa kgakala le totoma e ya ntshu. Motheledi a sala e kete kgofa e rata go palama leoto la tlou. Fa ba lemoga gore ba tla tshegwa ke batho fa ba ntse ba re ba leka go tshwarisa ba simolola go bina. Ya susuma tlougadi, ya nyeuma, ya tshwarisa Motheledi bothata. A kgarametsa gore mofufutso o be o tshologe mo mmejaneng wa gagwe o o maratswana. Ya kgrapha dithitho tlougadi, ga elela boMogokaregokare, boLekwelekwa le bone boOdi jalojalo. Mongwe wa boDitetswana a re, "Mane, di ofi khonboza mei fana aesebeg. Mmone, man, o tlhaologa jaaka thaba ya segagane."

Moeteledipele wa diphala fa a bona gore Motheledi o tloga a betwa ke dinoka tse a leng gare ga tsona a emisa pina. Motheledi a sala a re hube mefufutso mo baking ya gagwe e e kolobetseng le e e tletseng lerojana la maoto; mmogo-mmogo le dikonkose (cosmetic) tsa ga Maria. Ya fotlha Motheledi pelo ya ba ya ne e kete o tla ipolaya. BoLefifi le boDitetswana ba mo tshega gore Maria a bo a rate go ngogorega. Fa Rradiphala a bona gore go tla nna matshwenyego a boela a letsa mme ga boela ga feretlhegwa gape. Ya ema kgodumodumo e kgolo Molatlhegi, a tsaya tlou ya gagwe ba bidika ba kitlakitla felo go le gongwe go tshwana jaaka e kete Drakensberg e bina le Zoutpansberg nakong ya dikgakologo, mme sefokabolea se se apesitseng ditlhoa tsa tsone se a tlhaologa, mephapha ya tsone e geleetse dikgororo go re tlloo!

Fa nako ya go khutla e fitlha Molatlhegi a leboga batho botlhe mme a ba solofetsa moletlo o mongwe gape fa gaufi. Fa a bua jaana di ne di setse di ntse di ngaola kwa ntle dikoloi tse tshwana. A ba tlhatlhela ka tsone baeti ba gagwe mme tsa ba isa gae, kwa ntle ga tefa.

Molatlhegi ga a a ka a rata go itsiwe mo botshelong jwa ka mo magae fela, o ile a rata go tsena le mo go tsone dithuto. Bogolo thata o ne a rata go kgathana le Moruti Joyce le Motheo go ba bontsha

ka fa a humileng ka gone. Ka letsatsi le lengwe a laela bakgoetsi ba gagwe gore ba ba ise kwa Kerekeng kwa Forera. Fa a fitlha gone a fitlha a tsenya motorokara wa gagwe mo lebaleng la Kereke. Fa o ema a tlhaga Motheo a setse a tlile go bona gore ke 'mothoka' wa ga mang. Fa a atamela a re, "Hello, sa. Am Motheo! Hu ju sa?"

Molathegi a iketla a pitikologa a tswa mo motorokareng, mme a re a lebeletse kwa kgakala a araba Motheo a re, "Molatlhegi yo o kileng a bo a ruta mono mo. Ke wena kana o nkobileng. Wa nkisa kwa letlotlong ge rra, o a iponela ka matlho a gago gore ga ke a huma, ke tetebetse."

Motheo a koma ka tlhogo fela, mme a tloga a boela kwa kerekeng a fitlha a boelelela bagogi ba bangwe. "Tha mothoka is Molatlhegi! de baka's ritš. Satane o thusa ba gangwe. Ga ke tlhaloganye gore a Modimo a o ka tshegofatsa motimone yo o tshwanang jaaka Molatlhegi. O humisitswe ke Diabole, not Khod."

A ba atamela Molatlhegi a ba dumedisa botlhe mme a fitlhela go se yo o sefatlhego se edileng. Botlhe ba ipala menwana ya maoto. Kereke ya tsena. Batho ba bantsi ba se ka ba utlwa thero tsatsing leo ka matlho a bone a na a paletse mo go Molatlhegi le Maria. Basadi ba boga diaparo tsa ga Maria, bogolobogolo sebaga sa digalagala. Moruti le ene a lemoga gore gompieno thero ya gagwe e wela mo matlapeng. A leka go rera ka maatla ka tshokologo mme ya re fa a bona gore batho ga ba utlwe a goa a lela gore thero ya gagwe e tsene mongwe mo pelong. Go ne go se yo kgotsang go rotloetsa Moruti, go se yo o lelang go bontsha tshokologo. A fapoga thuto ya gagwe a re "Gonne go thata go mohumi go tsena ka kgoro e tshesane, go bile go bonolo go kamela go tsena ke leitlho la nalete." Batho ba tsiboga, a tswelela a re, "Dilo tsa lefatshe leno dia fela. Ipatleleng lehumo kwa go senang tshole kgotsa madimagale."

Phuthego ya kgotsa lwa ntlha. Go ne go kgotsa Alfa le Omega Motheo le Bokhutlo. A re, "Haleluja, Amen." A gogela digalase kwa tlase moruti mme a lebelela ka fa godimo ga tsone, a itubudukanya, a sotla khumo ka moo a ka kgonang a bo a sala a ntse a re, "Go letshego badidi gonne bogosi jwa Magodimo ke jwa bone."

Tidi yotlhe ya re, Amen. Mosadi a re hi-hi, a tswela kwa pele go tla go khubama fa pele ga altara. Mongwe wa barutwana ba ba tswang Koletseng a tshega fa a bona mosadi wa modidi a sokologa a lela fa go rutiwa ka khumo. A makala gore o tshwenngwa ke eng fa a sena sepe se se ka mo gogomosang gore a se ka a kgona go tsena ka kgoro e tshesane, ka le gone e ne e le lewalala la marapo a a phuthetsweng ka letlalo. Ya re fa a lebelela Molatlhegi le Maria a fitlhela e le bone ba ba tshwanetseng go pitlagana go tsena ka kgoro e tshesane.

Fa thero e fela ga kgobokanngwa madi. Bontsi bo ne bo latlhela bopeni le botiki, ya re fa mogopo o fitlha fa go Molatlhegi a ntsha letlhare mogwang o motala, e leng diranta tse some a di baya mo mogotšwaneng. Maria le ene a dira jalo. Moruti a tomola matlho ka a ne a sa gopola gore mohumi a ka thusa tiro ka madi a gagwe. Fa kokoanyo e sena go fela moruti a ema a re, "Phuthego, re a itumela thata go nna le Morena Molatlhegi gare ga rona. Ke a utlwa o kile a ruta gone mono mo mme o ile a tsholega makgwakgwa thata. Ke utlwa botlhoko thata ka ke ne ke se teng mono, mme ke mo leboga thata fa ene e rile a sena go tshegofadiwa a tlile gape kwa ntlung ya ga Rraagwe mme gompieno ke ene yo o ntshitseng neo e kgolo. Re mo leboga thata mmogo le mohumagadi mmarona."

Fa moruti a re mohumagadi, a bo tshwanela Maria ka e ne e le thaba ya ditsholo. E rile fa tirelo e tswa ba kopa Molatlhegi gore a tswe ka monyako wa baruti e seng wa batho. Bagogi ba simolola go bua nae. Ba mo tlotla thata ka mo e leng monna ka teng. Fa ba fitlha koloing bagogi ba ikatela ka yona mmogo le moruti ga lebiwa kwa ga Molatlhegi. Fa go fitlha ga Rra-Santi ga ntshiwa dijo ga jewa. Ga tlogwa ga iwa le ntlo Maria a ba bontsha yone. Ba fitlhela diphaposi tsotlhe di dirilwe ka bothakga le botswerere botlhe. Diphaposi di tshotswe ka botswerere jo bo makatsang. Mo fatshe go ntse go re laka-laka-laka. Ba tloga ga Molatlhegi bo Motheo ba bogile bontle jo e keteng ga bo mo lefatsheng.

Dikgwedi di ise di nne kae bagogi ba kgetha Molatlhegi go nna leloko la lekgotla la sekolo, a ba a nna mogogi mo kerekeng.

Molatlhegi le Maria ba tia mo tireleng moo Motheo a bileng a ba bitsa Matshego. "Pilas o de tšhatšh." Matshego a kereke. Ene ke motheo wa yone kereke. A tlotlela Molatlhegi gore lentswe la gagwe ka nako le nako le agelwe mosako ke batho, phuthego ya kereke, bagogi esita le ene moruti. Mo kerekeng fa a na a kgalemela sengwe, botlhe ba ne ba utlwa gore kgosi e buile e kgalemetse. Fa go dirwa tiro go ne go se ke go dirwa sepe a ise a bue gonne ene o na a bua ka go tsenya letsogo mo kgetseng. Ntlo ya ga Molatlhegi ya tlotlega thata. Bana ba gagwe ya nna medingwana ba nna mo go tlhophegileng mo kerekeng, jalo ba simolola go lebelala bana botlhe kwa tlase.

Re tla gopola gore Santi o goletse mo motsing wa bodidi wa ga Rraagwe, jalo le fa a ne a setse a le dingwaga di le lesome le metso e robedi, o ne a sa tshola thuto epe mo tlhogong ya gagwe. Kitso e a neng a e tshotse e ne e ka mmaya mo mophatong wa Sub-B. Fa e le Doli ene lokwalo o na a sa itse kwa lo lebetseng gone. Sa gagwe e ne e le go apara le go bina kwa diholong.

Molatlhegi a eletsa gore ba tsene sekolo. A ba rekela dikwalo le matlapa. A ba ntshetsa motorokara o o ba isang sekolong mmogo le mokgoetsi wa one. Letsatsi la ntlha fa ba ya sekolong Molatlhegi o ne a se teng fa gae, o ne a ile phuthegong. Maria o ile a apesa Doli ka mekgwa yotlhe ya bothakga jo ene a bo itseng. Santi le ene a tsena mo sutung e e mabono a mantle. A ba tlogedisa matlapa ba tsaya dikwalo fela. Fa ba fitlha kwa sekolong ba lebelela go bewa setulong sa bone ba le bosi. Fa mokgokgo a re ba nne ba tlhakane le bana ba bangwe Doli a gana. Santi ene a tsamaya a fitlha a ipatisetsa fa thoko ga ngwanyana yo mongwe yo montle, wa setlhophsa ba bothano. Ka go itse gore ke ngwana wa mohumi banyana botlhe ba suta mme a bona bonno.

Mogokgo a buisa Doli ka molemo mme a tloga a ya go tsaya setulo sa mogokgo mme a nna mo go sone fa ba atisang go nna teng mo kerekeng. Mogokgo a simolola go botsa mephato e ba leng mo go yone mme a fitlhela ba sa itse sepe. Ka go lemoga bogolo jwa bone a ba baya mo mophatong wa bone. Fa dipalo di tla Doli a se ka a itse

gore go dirwa eng. A sufula melongwana a re, "Go dirwang ruri. Dilo tse di tshwanetse bana ba badidi."

Nnyaa, Doli, di tshwanetse bana ba bahumi gore ba tle ba itse go bala madi a bone." Ga araba mokgoko.

"Nna Doli ga ke bale madi rre a ntse a na le batlhanka ba ba ka a balang."

Fa a rialo Santi a re, "Ekke tel di zat. Tšheris tel nebar ni di dou nie." Ke nna ke balang madi, basetsana ga ba bale madi."

Bana ba re ka setshego thwa-a-a! Santi a re, 'Bat lag jei? Bona yo o matlho a pelekaneng yo! O tshegang? Jou betonoro ogo."

Mogokgo a leka go mo kganela gore ga go roganwe mo sekolong fela Santi a bontsha gore ga a rate go ikobela Mogokgo. Letsatsi leo mogokgo wa batho a tlhola a tshwere bothata ka ntlha ya ga Santi yo o neng a nna fa kgarejwaneng e, a tloge a ye kwa go e nngwe e e mo kgatlang. A bua a tlhobeeditse fela jaaka a rata. Mogokgo o rile o a kgalemela Santi a se ka a ba a mo tsaya tsia. Fa sekolo se tswa a mmita a bua le ene go leka go mo gakolola ka moo a tshwanetseng go itshola ka teng, Santi ene fa a araba a re: "Nna ke tla dira ka fa ke ratang. O a itse ga ke a tla go tlhola ke tlho-diilwe ke monna yo mongwe. O mang wena o tlholang o ntse o re ke didimale? Ke nne felo go le gongwe? Tlang le rre ga a ka a tlhola a ntidimatsa. Nna ke morwa Molatlhegi fela; ga go borre ba babedi. Fa o ka se ka wa ruta ka mokgwa o mongwe go na le go didimatsa batho o ka ya koo le sekolonyana seo sa gago."

Fa mokgokgo a lemoga gore ga go nko e tswang lemina, o a itapisa, a leka go bua le Molatlhegi gore a kgalemele Tatlhago gonne o dira gore ene mogokgo a palelwe ke go ruta. Molatlhegi a raya mogokgo a re a otle Tatlhago gonne mosimane o tshwanetse go utlwa moruti wa gagwe. Gape ene Molatlhegi o rometse Santi kwa sekolong gore a ye go kgopololwa.

Mogokgo a leka go bontsha bothata jwa gagwe a re. "Morena, mosimane yo o tla lwa fa ke mmetša, gape ga ke gopole sekolo e le felo kwa go sokololwang diganana gone. Nna ke gopola a ne a ka romelwa kwa sekolong sa disenyi ..."

"Wa re ngwanake ke sesenyi? Legatlapa ke wena o tšhaba go itaya mosimane! Ga o thuse sepe. Ke tla bua le moruti re go kobe mo sekolong. O tšile go re senyetša bana. O ntse o re ba itwela, ba a itwela! Ba lwa seo mang."

Mogokgo a solofetša a re, "Nnyaa, rra ke tla ba gotlha gore ba utlwe. Ke ne ke boifa gore fa nka itaya bana ba gago, kgosi ya me nka tloga ka ithwesa magala mo tlhogong. Ke tla ruta, rra."

"E, tsamaya, monna, o se ka wa tlhola o ntse o re tlišetša mantlwane. Ba kabolole ditšhoko monna."

E rile fa Molatlhegi a goelela mogokgo a re a ba kabolole ditšhoko, Santi a utlwa mantswe ao. Fa a ya sekolong a ya a setse a tlhometse a ipaakanyeditse tšhabano. Fa bana ba ema motseletsele ene le kgantsadie ba itšhegetša ka lobata lwa sekolo ba bogela bana ba bangwe. Mogokgo a tlhaga a fitlha a ralatša Doli ka thupa mme a e tloletša Santi. A ba a ikgata sebedi a e tšhela Doli. A folla Santi, mme a e kgomarela. Ba betabetanela thupa, morago mogokgo a metlha Santi. Fa matlho a ga Santi a nna matala, ya gana go bona tlowana. Ya tlhaga e kitisele, ya fitlha ya bona mogokgo ka meno tši, mo seropeng. Mogokgo a raga, ga se ka ga thusa sepe. Fa meno a babalela mogokgo a itlhabela mokgosi mme bana ba tla go mo thusa. Ba bapola Santi godimo ga tafole mme mogokgo a mo gotlha ka thupa. Fa a fetsa ba bapola Doli, mme ene a mo khuma, a mo tikolola, a mo fatsa ka thupa gore dikgaswana tša gagwe e sale e le madimadi fela.

Sekolo sa tsena, mme tsatsing leo Santi le Doli ba tlhola ba kgametse. Mogokgo a ne a ka a kgobogela Santi a mmona ka legofi thwa-a-a! E rile fa boikhutso bo tsena Doli a tšhoromela, a tsenwa ke letšhoroma. A tsenwa ke moteteselo, a tetesela. A lela a re, "Jo, jo, mme, mme, jo-mme, nkiseng gae!" A re tsikitsiki thuu!

Mogokgo a tshoga segolo ka a ne a gopola gore o a swa. Fa moto-kara o tlisa tee ya boSanti ka boikhutso wa boa o rwele Doli. A rurugile e kete ke kubu ka moo letlalo la mmele wa gagwe le neng le gagametse ka teng.

A gana go bona Molatlhegi, a tlolela motorokara a gopola kwa sekolong. Fa a fitlha a se ka a tlhola a kokota, a fitlha a thula setswalo fela, mme a bo a setse a bone Mogokgo ka dithamonyana tlwe. A panyeletsa molala wa ga Mogokgo gore go be go bonale jaaka e kete o ntse o topologa. Mogokgo a se ke a tlhola a kgaratlhanya, a nyemetlhana ga bonala gore o feletswe, mowa o rata go gopola kwa gabone. Mogokgo a nna tshego, selelo sa bana sa bitsa batho mme ba tla ba namolela mogokgo. Fa e ka bo e se ka bone mogokgo a ka bo a thubile botala ka tlhogo.

Molatlhegi a ya go moruti mme mogokgo a kgalemelwa gore a se ka a tlhola a leka go betsa bana ga setlhogo jaana. Mogokgo o bolela gore fa ene a ne a betsa Santi le Doli jaana o ne a ba betsa ka gore Molatlhegi o rile a ba betse. O ne a sa itse gore ga a tshwanela go otlala Doli. Tsatsing le go sekisiwang mogokgo o ne o ka utlwa ene Motheo ka nama a bo a gaketse ka sekgoa. E rile fela fa mogokgo a tlhaga Motheo a re, "Wai kila phila tšha. Bolela, o bolaetseng ngwana wa mokhutlolo? A o itse gore fa phila a ka re o kobiwe o ka ja ntšha? Tšudogi-i."

Le fa Motheo a ile a kgalemela mogokgo jaana ka mo pelong ya gagwe o ne a tletse boitumelo ka ntlha ya gore Molatlhegi a kile a itaya ngwana wa gagwe. O ne a ntse a re, "Somola o se utlwe gore go botlhoko jang go bolaelwa ngwana." Ka tsatsi le lengwe Santi a boela a kgopisa mogokgo, mme mogokgo ka go betwa ke pelo a mo kgobogela a mo ratha ka lebole a ba a mo namalatsa fatshe. Fa Santi a tsoga a tshabela kwa ntle mme a tsaya maje a thuga difenstere tsa sekolo, a ba a khutla ngwana yo mongwe ka leje. Lekgotla la sekolo la bitsa Santi mme le ene mogokgo a goroga. Fa kgang e fitlha e tsena mo kgotleng ga fitlhelwa banna ba lekgotla ba le maphata mabedi. Bangwe ba bona mogokgo molato, mme bangwe ba bona Santi molato. A ema Motheo a re, "Mer Tshamin, nna Motheo ke bona gore mosimane Santi o molato. O rile santlha

a kgopisa mogokgo, gape o tlhola a itirile leje la kgopiso go bana ba bangwe. O thubakile difenstere, Widos. O lwa le thitšha. O tshwanetse go tswa mo sekolong, mme rraagwe a duelela tshenyo, thametš, ya ngwana wa gagwe. De boi is pist.”

Molatlhegi a galefa a re, “Borra, Simon o lwa mesuga ya bogologolo! Ke a itse gore o ntse a bolelela batho gore nkile ka itaya ngwana wa ga. . .”

“Stru okhos! Ga o a mo itaya o ne o mmolaile. Jaanong o lelelang fa jaanong wa gago a itewa?” Motheo a mo tsena ganong.

“Didimala Motheo, didimala! Ke ...”

“O kile wa se bona kae Motheo a didimadiwa ke ‘phila’? Mokhutlolo o itshegile godimo ga motheo Aimo Alfa e Omeka. Tshimologo le bokhutlo jwa Forera.”

“Nna Molatlhegi ke tla tlogela sekolonyana se sa lona fa e le gore go tla busa dilo tse di ntseng jaaka boSimon. Ke sentse madi a me ka maswe a lo reng sekolo. Nxa, ke senyegetswe ruri! Wena Simon re tla kgatlhana.”

“A e gate ka maroo, morena. Motheo, o tshwanetse go kopa boitshwarelo. O ka se ka wa kgopa morediredi yo o tshwanang le Morena Molatlhegi.” Ga rialo Moruti.

A gana Motheo a re: “Ai khant! Ga ke ipobole. Molatlhegi a ka ya kong le madinyana a gagwe. Modimo ga o batle madi, o batla pelo e e itshekileng. A tsamae, ga se gantlha. O re tlogetse fano e bile o re fitlhela gone. Tsamaya ka kgotso, rra.”

Molatlhegi a tlabega mo o ileng a leka go isa Motheo diatla. Go tloga foo a tsaya tlhoro ya gawe a leba gae. A sala Motheo a ipaka a re, “Ju khen o kou. Motheo o tla sala go ya bosukhutleng. Mokhutlolo ga o tshwane le Motheo. Motheo o nna ka metlha le metlha.”

A kgaolwa ge Molatlhegi, diphafake Motheo. Tlotlo mo kerekeng
ya fela. Batho ba simolola go senya bantlo ya ga Molatlhegi.
Bangwe ba re Tatlhego, Santi, ga a tsaya fa fatshe o goditse rraa-
gwe le ene ke sesenyi; o kgophoditswe ke go utswa le boferefere.
Gotlhe ba tshega ka ene.

SEDIKWA KE NTŠAPEDI GA SE THATA

Molatlhegi a bona gore tlotlo e ile a leka ka maatla gore a boela a e rue. A sena Lekgotla la setšhaba. Gone a dirisa madi a gagwe go kgobokanya morafe o montsho go lwela ditshwanelo tsa one. A inee-la Molatlhegi gore o tla lwa ka maatla gore tlotlo ya gagwe e boe. Santlha a leka gore a tthalosetse багаабо gore batho botlhe ba a lekana fa pele ga Morena ga go yo o rileng a dirwa ga twe ene o tla nna yo o phalang ba bangwe ka botho le ka kemo. Ditsonkolwane tsotlhe di dirwa ke batho ka melao ya bone. A ya pele a bolelela багаабо gore lefatshe leno ke la bona, ga go fa bone Bathobantsho ba kwadileng gore ba fentswe, jalo ba neile Basweu lefatshe. A kgothatsa багаабо gore ba kopane mme go lwantshiwe Basweu.

Go ne go le bangwe gare ga lekgotla le ba ba neng ba sa rate Molatlhegi ka ntlha ya khumo ya gagwe jalo ba ya go Motheo ba mmolelela gore Molatlhegi o rata go dira khuduego, o rata go lwa le Basweu gore a tle a buse lefatshe fa a sena go fenywa. Moruti a ya go Molatlhegi a bua le ene ka molemo mme ba utlwana ka Molatlhegi a ne a sa rate go kgoreletsa ope a mpa a rata go bonela setšhaba saabo ditshwanelo kwa ntle ga matshwenyego.

Motheo fa a lemoga gore moruti o utlwisisa tiro ya ga Molatlhegi a ya kwa mapodising mme a fitlha a ba bolelela gore Molatlhegi o tshwerwe a ipaakanyeletsa ntwana e bile o rekile moruti ka madi gore a mo thuse go rera lekgotla la gagwe. Mapodisi a phalala mme Molatlhegi a tshwarwa. Tsatsi la tsheko moruti a bidiwa mme a fitlha a bua ka moo ene a itseng phuthego ya ga Molatlhegi ka gone e ipatlelang ditshwanelo tsa setšhaba mo pusong le ko loagong.

Tshekisi ya refolela moruti go ya gae gonne ene o ne a sena bopaki bope jo bo ka tshwarisang Molatlhegi. Ga tla Motheo, a fitlha a supa legodimo a ikana. Fa a simolola go bua a bo a setse a re, "De raskala's bede. O rata go isa botlhe kwa Mhlakaza a ba isitseng teng. O rata go senya kagiso. O rata gore re ngathane jaaka

makanyane.” Ga tsena monna yo mongwe go neela bosupi mme le ene a nna a bofa Molatlhegi le go feta Motheo. Ga nna jalo le paki ya boraro le ya bone.

A athholelwa go kobiwa mo motseng wa Gauteng. Katlholo ya ga Molatlhegi e ne e latela molao o o reng fa motho a dira khuduego magareng a Basweu le Batswana o tshwanetse go tloshiwa mo a dirang khuduego gone mme a romelwe kwa gongwe; jalo Molatlhegi a romelwa Bohananwa. Fa a fitlha gone Maria le bana ba mo tlogela ba boela Gauteng. A sala a le nosi Molatlhegi. Khumo ya gagwe ya senyega ya phatlaladiwa ke Maria le Santi. A dila gape jaaka a kile a dila. Letadi la mo wela godimo, go se yo mo tlhokomelang bosigo le fa gongwe motshegare go ne go tla bathwana ba bangwe go mmona, fela ba ne ba boifa go robala le ene gonne a ne a balabala thata, jalo ba gopola gore o tla ba pokela fa a ka swa. Bofelo jwa fitlha. Bosigo jo bongwe fa a ntse a pitika a le nosi, a omeletse magalapa, a lelela metsi, a tomotse matlho, a athlame, a ša jaaka e kete o mo molelong; ga tsena monna yo mongwe mme ene a phirimeletswe a le mo leetong. Fa a tsena a utlwa selelo sa ga Molatlhegi a lelela bana le mosadi wa gagwe. A lela ka ga batho, a lela ka ga Motheo mme a lela ka boikgantsho jwa batho ba ba mo latlhetseng gareng ga naga go swela teng jaaka tlhapi e ntshitswe mo metsing. Mogote wa mo golela, a hema ka thata mme morago bokhutlo jwa fitlha. Monna wa motsamai a bua jalo a re “Motshwana wa batho, o motimedi, o molatlhegi ruri.

BOKHUTLO